

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO

۱۲

انسانی

کانون
فرهنگی
آموزش
قلمچی

۱۲ انسانی

دفترچه سوال

۱۴۰ | ۵ اسفند

kanoon.ir

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، آروین حسینی، محمد حمیدی، امیر زراندوز، علی شهرایی، سعید عزیزخانی، رحیم مشتاق‌نظم، محمد یگانه
اقتصاد	نسرين جعفری، سارا شریفی، مهدی ضیائی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، سیدعلیرضا علویان، سجاد غلامپور سیوکی، مجتبی فرهادی، حمید محدثی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، سید محمد هاشمی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، شهریار عبدالله
عربی زبان قرآن	نوید امساکی، ولی برجه، بهروز حیدریکی، حسین رضایی، مرتضی کاظم‌شیروودی، محمدعلی نصرآبادی، حمیدرضا قائدامینی، سیدمحمدعلی مرتضوی، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و چهارفایا	میلاد باغ‌شیخی، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، علی محمد کریمی، ملیحه گرجی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنمایی، علیرضا تقی‌پور، سیا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، علیرضا تصیری
روان‌شناسی	حمدیرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد رسائی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند	الله شهبازی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهرا قموشی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، هومن نمازی	فریبا رفوفی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	کوثر شاه‌حسینی	زهرا قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساکی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	فاطمه فوقانی
جغرافیا	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	
منطق و فلسفه	سیا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد	زهرا قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرا قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهرشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه
۱۴۰۱/۱۲/۵

آزمون ۵ اسفند ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

تعداد سوال کل دفترچه: ۹۰
مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه
تعداد سوالی که باید پاسخ دهید: ۷۵

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سوال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	ریاضی و آمار (۲)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)	اجباری	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰
۴	علوم و فنون ادبی (۱)	انتخابی	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
	علوم و فنون ادبی (۲)		۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۶	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۷	جامعه‌شناسی (۲)	اجباری	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۸	جامعه‌شناسی (۱)	انتخابی	۵	۸۱	۸۵	۵
	جامعه‌شناسی (۲)		۵	۸۶	۹۰	۵

دبالة‌های حسابی

(مجموع جملات دبالة، تمرین‌ها)

دبالة هندسی

(مفهوم دبالة هندسی)

صفحه‌های ۶۹ تا ۷۸

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

- ۱- مجموع ۳۵ عدد طبیعی متولی بخش پذیر بر ۳، که بزرگترین آن‌ها ۱۵۰ باشد، کدام است؟
- (۱) ۳۴۲۰ (۲) ۳۴۶۵ (۳) ۳۴۷۵ (۴) ۳۵۰۰
- ۲- در یک دبالة حسابی، مجموع ۷ جمله اول مساوی ۱۸۲ و جمله هشتم برابر ۵۴ می‌باشد. جمله اول کدام است؟
- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶
- ۳- رابطه بازگشتی دبالة‌ای به فرم $a_k = a_n - a_{n+1}$ است که در آن k عددی حقیقی است. اگر جمله‌های پنجم و یازدهم این دبالة به ترتیب ۱ و ۱۱ باشد، مجموع ۵ جمله اول دبالة کدام است؟
- (۱) ۲۰ (۲) ۲۵ (۳) ۳۰ (۴) ۳۵
- ۴- در یک دبالة هندسی، تفاضل جمله دوم از جملات ششم و دهم به ترتیب برابر ۳ و ۵۱ است. جمله بیستم چند برابر جمله دوازدهم است؟
- (۱) ۳۲ (۲) ۵۱۲ (۳) ۲۵۶ (۴) ۶۴
- ۵- در یک دبالة حسابی، مجموع n جمله اول $\frac{4}{5}$ برابر تعداد جملات است. جمله آخر چند برابر جمله اول است؟
- (۱) ۰/۵ (۲) ۱ (۳) ۱/۵ (۴) ۲
- ۶- بین دو عدد -5 و $16k$ ، چهار وسطه هندسی با نسبت مشترک ۲ اضافه می‌کنیم. مجموع کوچکترین و بزرگترین وسطه کدام است؟ ($k > 0$)
- (۱) ۷۵ (۲) ۸۰ (۳) ۸۵ (۴) ۹۰
- ۷- در یک دبالة هندسی با جمله عمومی $t_n = \frac{t_3}{t_6} \cdot t_4$ باشد، جمله هشتم این دبالة کدام است؟
- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) ۲ (۴) ۱
- ۸- جمله پنجم یک دبالة حسابی با اختلاف مشترک ناصل، وسطه هندسی بین جملات دوم و یازدهم دبالة حسابی است. اگر جمله ششم دبالة حسابی باشد، مجموع ۵ جمله اول دبالة حسابی کدام است؟
- (۱) ۱۱۵ (۲) ۱۲۵ (۳) ۱۳۰ (۴) ۱۵۰
- ۹- اگر سینا وسیله‌ای را دو میلیون تومان خریده باشد و هر سال قیمت وسیله نسبت به سال قبل ۲۰ درصد کاهش قیمت داشته باشد، بعد از پایان ۳ سال، آن وسیله را چند تومان می‌تواند بفروشد؟
- (۱) ۱,۰۲۴,۰۰۰ (۲) ۵۱۲,۰۰۰ (۳) ۱,۴۰۰,۰۰۰ (۴) ۴۱۶,۰۰۰
- ۱۰- در دبالة هندسی $a, a\cdot b, a\cdot b\cdot c, a\cdot b\cdot c\cdot d, \dots$ با جملات مثبت، مقدار $\frac{a+b}{c-d}$ کدام است؟
- (۱) $\frac{-5}{8}$ (۲) $\frac{5}{8}$ (۳) $\frac{8}{5}$ (۴) $\frac{-8}{5}$

تابع

(تابع ثابت، چندضایه‌ای و همانی، توابع پلکانی و
قدر مطلق، اعمال بر روی توابع)
صفحه‌های ۲۱ تا ۵۴

پاسخگویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

۱۱- اگر $f = \{(2a-2, 8), (3b, a+1), (4c, a+b)\}$ یک تابع همانی باشد، مقدار c کدام است؟

۲ (۴)

 $\frac{7}{4}$ (۳) $\frac{5}{4}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۱)۱۲- اگر $f(x) = (a-1)x^3 + bx - 1$ یک تابع خطی و $g(x) = (b-1)x + 2c - 4$ تابع همانی باشد، $a+b-2c$ کدام است؟

۴ (۴)

۲ (۳)

-۱ (۲)

-۲ (۱)

۱۳- اگر $g(x) = (3d-6)x^3 + (5-c)x$ هر دو تابع ثابت باشند، میانگین مقادیر a ، b ، c و d کدام است؟

است؟

۵/۵ (۴)

۵/۲۵ (۳)

۶/۵ (۲)

۶/۲۵ (۱)

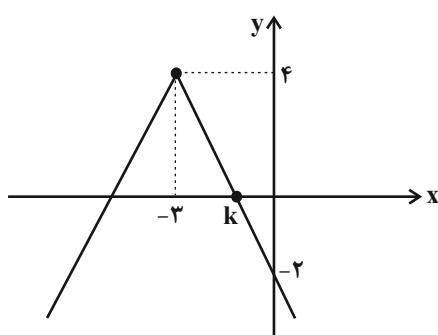
$$\text{۱۴- اگر } f(x) = \begin{cases} 3x^3 + 1 & , \quad x \geq 1 \\ 2x - 1 & , \quad x < 1 \end{cases} \text{ باشد، حاصل } \frac{f(2) + f(-2)}{f(1)} \text{ کدام است؟}$$

۴ صفر

 $\frac{1}{2}$ (۳)

۲ (۲)

-۲ (۱)

۱۵- اگر نمودار $f(x) = a|x+b| + c$ به صورت مقابل باشد، حاصل $\frac{a+b-c}{k}$ کدام است؟

-۳ (۱)

 $\frac{3}{5}$ (۲)

۳ (۳)

۵ (۴)

محل انجام محاسبات

۱۶- توابع f و g با ضابطه‌های کدام است؟

$$g(x) = \begin{cases} x-1 & , \quad x < 1 \\ -x^2 + 2 & , \quad x \geq 1 \end{cases}$$
 و $f(x) = \begin{cases} 3x-2 & , \quad x \geq 1 \\ 4-2x & , \quad x < 1 \end{cases}$

$$\begin{cases} -x^2 - 2x + 6 & , \quad x \geq 1 \\ 4x - 4 & , \quad x < 1 \end{cases} \quad (2)$$

$$\begin{cases} -x + 3 & , \quad x \geq 1 \\ -x^2 + 3x & , \quad x < 1 \end{cases} \quad (1)$$

$$\begin{cases} -x^2 + 3x & , \quad x \geq 1 \\ -x + 3 & , \quad x < 1 \end{cases} \quad (4)$$

$$\begin{cases} 4x + 3 & , \quad x \geq 1 \\ -x^2 - 2x + 6 & , \quad x < 1 \end{cases} \quad (3)$$

۱۷- اگر $f_1(x) = 2x - 1$ و $f_2(x) = x + 3$ باشند؛ با توجه به نمودار درختی زیر f_5 کدام است؟

۱۸- اگر $f(x) = \frac{x+7}{x^2-1}$ کدام است؟

$$g = \{(2, 7), (0, \frac{-a}{2}), (-1, 4), (1, 6)\}$$
 و تابع $f+g$ ثابت باشد، a

-۳۴ (۴)

۲۰ (۳)

-۲۲ (۲)

-۲۰ (۱)

۱۹- در تابع (x) باشد، حاصل $a+3b+g(2)$ چه است. اگر تابع $f(-\frac{1}{3})=3$ ، $f(x)=\frac{|2x|-a}{| -3x+1 |} \times \text{sign}(x)$

کدام است؟ ([]، نماد جزء صحیح است).

۷ (۴)

۹ (۳)

-۹ (۲)

-۷ (۱)

۲۰- اگر $f(x) = [1 - \frac{x}{4}]$ باشد، مقدار $f(0/\lambda) - 3f(-\pi)$ کدام است؟ ([]، نماد جزء صحیح است).

۳ (۴)

-۳ (۳)

۲ (۲)

-۲ (۱)

علوم و فنون ادبی (۳):
اختبارات شاعری (۲): وزنی
اغراق، ایهام و ایهام تناسب
صفحه‌های ۸۳ تا ۹۲

علوم و فنون ادبی (۲):
فصل سوم
(درس‌های ۷ تا ۹)
+ کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه‌های ۵۷ تا ۷۸

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان احباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

۲۱- توصیفات زیر به ترتیب در مورد کدام شاعران صدق می‌کنند؟

الف) سبک شعری او حد واسط سبک عراقی و هندی است و واقع‌گرایی شاخصه اصلی آن است.

ب) تکبیت‌هایش شاهکار ذوق و اندیشه است و او را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند.

۲) وحشی بافقی - کلیم کاشانی

۴) محشم کاشانی - بیدل دهلوی

۱) وحشی بافقی - صائب

۳) محشم کاشانی - صائب

۲۲- کدام ابیات دارای استعاره‌اند؟

که عنديلیم و بی گل به بوستان چه کنم

الف) سزد اگر نکشد بی تو خاطرم به بهشت

وی مسکن خیال تو کاشانه دلم

ب) ای گنج غم نهاده به ویرانه دلم

شاید که همچو سکه رود بر زر آب چشم

ج) در ملک عشق خطبه به نام دل است از آن

خود را همی‌کشم که به مردن نمی‌رسم

د) بی شمع روی روشن جانان چراغوار

به وقت بوسه فراموش می‌کنم جا را

ه) ز جام عشق تو مستم چنان‌که بر رویت

۴) ب، ه

۳) ج، د

۲) الف، ج

۱) الف، ب

۲۳- در کدام بیت نوع استعاره متفاوت است؟

۱) کی بنگرد به رحمت چشم خوش تو ما را

۲) حسنست به غایت آمد زان صید کرد دل را

۳) در چشم من فراقت نگذاشت روشنایی

۴) قهرت شکست پایم گشتم مقیم کویت

۲۴- کدام بیت سه استعاره مصرحه و دو استعاره مکنیه دارد؟

۱) ای برده رویت آب مه از مهر تو در آتشم

۲) همنگ خون آبی چو سیل از ابر چشمم شد روان

۳) از تاب مهرت آب شعر از من ترشح می‌کند

۴) بر آتش سودای تو از صبر اگر آبی زنم

۲۵- گزاره مذکور در مقابل کدام بیت نادرست است؟

۱) ای خجل از روی خوبست آفتاب

۲) جز تو از خوبان عالم کس نداشت

۳) عقل را با عشق تو در سر جنون

۴) خواب شمشیر تو برده است از عدو

روز من بی تو شبی بی‌ماهتاب (دارای تشخیص است).

سرو در پیراهن و ممه در نقاب (دارای دو استعاره مصرحه است).

صبر را از دست تو پا در رکاب (فائد استعاره است).

فتنه را کرده است عدلت مسیت خواب (دارای دو استعاره مکنیه است).

۲۶- تعداد استعاره در کدام ابیات یکسان است؟

اشک من زین‌گونه گلگون از گل رخسار کیست؟	الف) باز چشم درفشان از لعل گوهربار کیست؟
دود خیزد ز سر این خس و خاشاک آن جا	ب) مزن آتش به من ای آه در آن کوی مباد
هزار قطره گلابش ز ارغوان بچکد	ج) اگر به نرگس مستش نظر کنم از شرم
بر سر فرش زمرد گهر از دیده نشار	د) می‌کند ابر بهاری چو من از حسرت دوست

(۴) الف - د

(۳) ب - ج

(۲) د - ب

(۱) ج - الف

۲۷- آرایه‌های «تشبیه، اغراق، ایهام و مجاز» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

چو سایه گرد تو بی اختیار می‌گردد	الف) به آفتاب جمال تو چشم هر که فناد
که ز سرپنجه شاهین قضا غافل بود	ب) دیدی آن قهقهه کبک خرامان حافظ
تا حل کنم این مشکل در ساغر مینایی	ج) زین دایره مینا خونین جگرم می‌ده
گاه آن آمد که تو بر آسمان دیوان کنی	د) از نجوم آسمان چاکر فزون بینم تورا

(۴) ب - ج - الف - د

(۳) الف - د - ج - ب

(۲) ب - د - ج - الف

(۱) الف - ب - د - ج

۲۸- کدام بیت دارای ایهام تناسب و فائق مجاز است؟

گر سر بروود در سر سودای ایازم	۱) محمود بود عاقبت کار در این راه
بر طرف چمن باز به پرواز نیاید	۲) چون بلبل دل سوخته را بال شکستند
بانگ کوس از ضربت است و بوی عود از آذر است	۳) نفس را کامل نماید درد فقر و سوز عشق
در غنچه‌ای هنوز و صدت عندلیب هست	۴) روی تو کس ندید و هزارت رقیب هست

۲۹- آرایه‌های مشترک ابیات زیر کدام‌اند؟

کی تو نرم ای دلبر ابوکمان خواهی‌شدن؟	«ترم شد از آه گرم من کمان سخت چرخ
نیم زنبور تا از نیش پاس نوش خود دارم»	«کنم با روی خندان تلخ کامان را دهن شیرین

(۲) جناس، کنایه

(۴) تناسب، تشبیه

(۱) تضاد، مجاز

(۳) حس‌آمیزی، ایهام تناسب

۳۰- آرایه‌های روبروی همه ابیات درست است؛ بهجز:

که روی مردم عالم دوبار باید دید (مجاز، جناس)	۱) مرا ز روز قیامت غمی که هست این است
ز من مپرس که خود در میان نمی‌بینم (اغراق، ایهام)	۲) نشان موی میانش که دل در او بستم
خرده‌گیری عاقبت تخم عداوت می‌شود (استعاره، تشبیه)	۳) بوی خون می‌آید از تیغ زبان اعتراض
شب بسی تار است بنگر در رهت چاهی نباشد (لف و نشر، کنایه)	۴) ای دل از زلف دل‌آویزش مکن قصد زندگان

۳۱- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟

«بی‌برگی ما برگ نشاط است چمن را
شیرازه گلزار بود خار و خس ما»

- (۱) استعاره، حسن تعلیل، جناس، اسلوب معادله
(۲) مجاز، اسلوب معادله، تشبيه، حسن تعلیل
(۳) استعاره، مجاز، تشبيه، پارادوکس
۳۲- وزن کدام بیت با علائم هجایی (—U— / —U— / —U—) قابل تطبیق است؟

در میان عاشقان عاقل مبا

ای آتشی افروخته در بیشه اندیشه‌ها

از من و مابگذر و زوتر بیا

هر منزلی محرم شوی محرم شوی

۱) خاصه اندر عشق این لعلین قبا

۲) ای رستخیز ناگهان وی رحمت بی‌منتها

۳) پیش‌تر آ پیش‌تر ای بولوفا

۴) هر جا روم با من روی با من روی

۳۳- در کدام گزینه تعداد هجاهای در هر پایه آوایی با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) تا بر درت هر کس روان چون آب چشمم نگذرد
بر خاک آن ره خارها خواهم زمزگان ریختن
(۲) یک سر مو از غم تو نیست که اندر تن من
آب حیاتی ندهد یا گهری می‌نشود
(۳) من از حسرت گرچه مردم خوشم هم
که باری تو با آرزویی رسیدی
(۴) نرود نقش خیال تو زمانی ز ضمیرم
خود من ساده‌درون صورت غیری نپذیرم

۳۴- کدام بیت دارای ابدال و فاقد اختیار بلند بودن هجای پایانی است؟

- (۱) مقیم در طیران است مرغ خاطر ما
به گرد کوی تو همچون کبوتران حرم
(۲) در عاشقی خویش مرا شهره شهرب
دانستی و ای کاش نمی‌دانستی
(۳) ز سوز سینه چو یک نکته بر زبان آرم
زند زبانه چو شمع آتش دلم ز دهن
(۴) ز نقش روی تو مشاطه دست بازکشید
که شرم داشت که خورشید را بیاراید

۳۵- رباعی زیر فاقد کدام اختیار شاعری است؟

«کردم همه عمر آن‌چه نمی‌باید کرد
از کرده او حذر نمی‌شاید کرد
اما من بیچاره چه فرماید کرد»

(۱) ابدال

(۲) حذف همزه

(۳) قلب

(۴) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن

۳۶- کدام بیت اختیار وزنی است؟

- وای بر احوال برگ بی درخت
هم می روم ادای پدر در بی اورم
تو هم از کوچه معاشه ما آمده ای
کبوتران سپید و سیاه را دیدم
- ۱) بر درخت زنده بی برگی چه غم
۲) هم چاک داده ام تن سه راب خویش را
۳) امشب ای باد چو آن زلف چه خوشبو شده ای
۴) به بام آمدم و در مسیر آمدنت

۳۷- در کدام بیت اختیار «آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن و حذف همزه» مشهود است؟

- زانکه در جنت خدا بر بنده ننویسد گناه
که به گلشن شد و این گلخن پر دود بهشت
تیزه افسانه به من گفت مرا می دانی
باده از خون رزان است، نه از خون شمامست
- ۱) جنت نقد است اینجا عیش و عشرت تازه کن
۲) ناف هفته بد و از ماه صفر کاف و الف
۳) بسته بر آخر او استر من جو می خورد
۴) چه شود گر من و تو چند قبح باده خوریم؟

۳۸- در کدام گزینه اختیار وزنی «ابدال» وجود ندارد؟

- خصم آنم که میان من و تیغت سپر است
سخن سرایی او چون وجود اوست عبث
چه کنم؟ هم رهم و می دهمش در دسری
چه زیان دارد اگر سود کند از تو کسی
- ۱) ور به تیغم بزنی با تو مرا خصمی نیست
۲) اگر نه فیض برای خدا سخن گوید
۳) بر خیال تو شب و روز همی گریم زار
۴) روی بنمای که تا پیش رخت جان بدhem

۳۹- کدام گزینه با بیت «می رود صبح و اشارت می کند/ کاین گلستان خندهواری بیش نیست»، قرابت معنایی ندارد؟

- که آگه است که تا صبح دیگر اینجاییم؟
که صبح زندگی شام است ناگاه
که چون جا گرم کردی گوید خیز
صبح خرم زان جهت خیزد ز خاک زنگبار
- ۱) ز طیب صبحدم آن به که تو شه برگیریم
۲) صلازن همچو مرغان سحرگاه
۳) از آن سرد آمد این کاخ دلاویز
۴) با خطش کز خطه شادی است دارد نسبتی

۴۰- کارکرد «باد صبا» در بیت کدام گزینه، متفاوت با کارکرد آن در بیت زیر است؟

- از بر یار آمده ای مرحبا
که پر ز نافه چین کرده کوه و صحراء
همره باد صبا بفرست بوی خویش را
ای به تو گیتی جوان چون شجر از برگ و بر
جیب نسیم سحر دامن باد صبا
- ۱) ز کوی دوست مگر می رسد نسیم صبا
۲) مردهام عیسی دمی خواهم که یابم زندگی
۳) ای ز تو خرم جهان چون ز صبا گلستان
۴) هر طرف از بوی اوست مشکفشان روز و شب

فصل سوم
(درس های ۷ تا ۹)
+ کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه های ۵۹ تا ۷۸

در این بخش، از میان سوالات علوم و فنون ادبی (۱) و علوم و فنون ادبی (۲)
تنهایی مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات های ۴۱ تا ۵۰ «یا» به سوالات های ۵۱ تا ۶۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۴۱- از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی همه موارد «کاملاً» درست هستند؛ به جز:

(۱) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا و بهره‌گیری کمتر از لغات عربی از ویژگی‌های نثر دوره سامانی است.

(۲) از ویژگی‌های نثر دوره سلجوقی و غزنوی می‌توان به افزایش کاربرد لغات عربی، اطناب و حذف افعال اشاره کرد.

(۳) قابوس نامه، کیمیای سعادت، التفہیم و کشف المحبوب از نمونه‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی هستند.

(۴) از جمله نثرهای موفق دوره سامانی، می‌توان تاریخ بلعمی، ترجمة تفسیر طبری و شاهنامه ابو منصوری را نام برد.

۴۲- با توجه به ویژگی‌های زبانی، ادبی و فکری سبک خراسانی، بیت کدام گزینه به سبک خراسانی سروده نشده است؟

(۱) عالم از جلوه یار است خیابان بهشت
من به یک دیده حیران به که مایل باشم

(۲) کنون ما را بدان معشوق سیمین بر نیاز آید
به شادی عمر بگذاریم اگر معشوق بازآید

(۳) معشوق من مخالف من نیستی به عشق
گر عشق را به عشق مکافات باشدى

(۴) چرا همی‌نچمم تا چرا کند تن من
که نیز تا نچمم کار من نگیرد چم

۴۳- کدام بیت فاده آرایه موازن است؟

(۱) ای گل روی تو را باد صبا مجرمه‌سوز
وی مه چهر تو را مهر فلک آینه‌دار

(۲) ذره‌ای را روشنناس صد ببابان گفته‌ای
قطره‌ای را آشنای هفت دریا کرده‌ای

(۳) لبس می‌بود و خون می‌خورد جام
رخش می‌بیند و گل می‌کند خوی

(۴) تیر بلای او را جز دل هدف نشاید
تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد

۴۴- کدام بیت، دارای ترصیع و جناس است؟

(۱) او یافت صد کرامت اگر مدتی نیافت
او داشت صد کفایت اگر دودمان نداشت

(۲) مهری و هرگز مباد هیچ کسوفت
دهری و هرگز مباد هیچ ظلامت

(۳) آسمانی و ز دور تو ولی تو مه است
آفتایی و ز نور تو عدوی تو هباست

(۴) الا تا از مه آبان بیفزاید همی کتان
الا تا از مه آبان بفرساید همی بستان

۴۵- در کدام گزینه موازن وجود ندارد؟

(۱) از بهر زخم گاه چو سیم همی گداز
وز بهر حبس گاه چو مارم همی فسای

(۲) از رنج تن تمام نیارم نهاد پی
وز درد دل تمام نیارم کشید وای

(۳) چرا مطرب نمی خواهد سروری
چرا ساقی نمی گوید درودی

(۴) سیرت تو خزانه الطاف
نعمت تو نشانه آمال

۴۶- الگوی هجایی کدام مصراع صحیح نیست؟

(۱) درون مردمی چون ملک نیک‌محضر: **U—U—U—U—U**

(۲) گر مخیر بکنندم به قیامت که چه خواهی: **—U—UU—UU—UU—U**

(۳) سپر انداخت عقل از دست ناوكهای خون‌ریزت: **U---U---U---U---U**

(۴) بوی بهار آمد بنال ای بلبل شیرین‌نفس: **—U---UU---U---UU---U**

۴۷- کدام مصراع درست تقطیع شده است؟

(۱) جان بی دل و بی قرار می‌پیچد: **—U---UU---U**

(۲) حلالش باد اگر خونم بریزد: **—U---UU---U**

(۳) پری روی از نظر غایب نگردد: **U---U---U---U---U**

(۴) حقا که کار خویش بتر می‌کنی مکن: **—U---U---UU---U---U**

۴۸- در همه ابیات «حذف همزه» مشهود است؛ بهجز:

(۱) گوئی بطّ سفید جامه به صابون زده است

کبک دری ساق پای در قبح خون زده است

(۲) هر کف پوچی ز دریای پرآشوب جهان

چون حباب و موج، صد تاج و کمر دارد به یاد

(۳) خون ز سیما می‌چکد شمشیر زهرآلود را

الحدُر از چهره سبزی که ته گلگون فتاد

(۴) چون ندارد ریشه در صحرای امکان گردباد

می‌برد آوارگی زود از بیابان گردباد

۴۹- مفهوم بیت زیر از کدام گزینه دریافت می‌شود؟

«ماچوناییم و نوا در ماز توست

ماچوکوهیم و صدا در ماز توست»

(۱) چرخ در گردش از این بانگ و نوا

کوه در رقص از این صوت و صدا

(۲) به ما افعال را نسبت مجازی است

نسب خود در حقیقت لهو و بازی است

(۳) صدهزاران مرغ مطریب خوش صدا

اندر آن روپه فکنده صد نوا

(۴) گر نای دل نبود و دم آه سرد ما

بازار شوق و گرمی شور و نوا نبود

۵۰- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر قربات دارد؟

«مروت نباشد برافتاده زور

بَرَدْ مَرْغَ دون، دانه از پیش مور»

(۱) افتاده را دوباره فکندن کمال نیست

آن را که خاک راه تو شد بر زمین مزن

(۲) با مروت آشنایی نیست اهل حررص را

دیده‌های دام نبود خانه مردم‌نشین

(۳) بر عاجزان ستم نه طریق مروت است

بر دونش درد، منت درمان روا مدار

(۴) مشو غرّه بر زور و بازوی خویش

بر این برز و بازوی و هم خوی خویش

فصل سوم
(درس‌های ۷ تا ۹)+ کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه‌های ۵۷ تا ۷۸

اگر به سؤال‌های ۴۱ تا ۵۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۵۱ تا ۶۰ پاسخ دهید.

علوم و فنون ادبی (۲)

۵۱- دلیل پیدایش «مکتب وقوع» کدامیک از گزینه‌های زیر است؟

۱) سیطره درازمدت مغولان و تیموریان بر سرزمین ایران و ویرانی و خرابی‌های ببار آمده

۲) چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید

۳) آشنایی با تفکرات و معارف هندوان

۴) کم‌توجهی شاهان صفوی به شاعران

۵۲- کدام گزینه درباره اوضاع شعر در قرن یازدهم صحیح نیست؟

۱) حکومت صفوی به شعر ستایشی و عاشقانه‌های زمینی بی‌توجه بود.

۲) طبقات و گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شدند.

۳) در دربارهای هند، بازار غزل و مدح رایج بود.

۴) رفاه اقتصادی مردم باعث شد هر کسی در حد توان خود به ادبیات بپردازد.

۵۳- کدام گزاره درباره رباعی زیر نادرست است؟

وز مشک تو را به گرد لب دایره است

«ای نقطه‌دهن خطت عجب دایره است

کاین خط تو گرد مه ز شب دایره است»

بر روز رخت چو صبح صادق پیداست

۲) در مصراع دوم استعاره مصرحه وجود دارد.

۱) مصراع نخست فاقد تشخیص است.

۴) مصراع چهارم دارای یک تشییه و یک استعاره است.

۳) در مصراع سوم دو تشییه به چشم می‌خورد.

۵۴- در کدام گزینه، مورد خطاب قراردادن غیر انسان، استعاره مکنیه را به وجود نمی‌آورد؟

زان که ای سرو به بالای کسی می‌مانی

۱) گریه می‌خواست همی‌آیدم از دیدن تو

یاد رخ و قد و سرش از شکل تو می‌ریزدم

۲) زان رو به تو دارم نظر ای بت که هستت قد سرو

که مرغ سدره خورد حسرت نشیمن من

۳) به شاخسار خود ای گل مرا نشیمن ده

امشب ای مه تو هم از طالع من غمگینی

۴) همه در چشمۀ مهتاب غم از دل شویند

۵۵- کدام بیت، فاقد استعاره است؟

تا به کی شادی نباشد در دل انسان، خدا!

۱) از در و دیوار شهرم دائمًا غم می‌چکد

لعل دشخوار به دست آید از آن است عزیز

۲) آبگینه همه‌جا یابی از آن قدرش نیست

که چون خنده به بازار آورند از بوستان گل را

۳) لباس شرم خوبان را ز رسوابی نگه دارد

آن فیض بیش برد که پیش از سحر شکفت

۴) شبزنده‌دار باش کز این باغ دلفریب

۵۶- کدام گزینه با نمودار هجایی (U—U—U—U—U—U—) مطابقت دارد؟

جز این خیال ندارم خدا گواه من است

۱) غرض ز مسجد و میخانه ام وصال شماست

چو از دهان توام غنچه در گمان انداخت

۲) به بزمگاه چمن دوش مست بگذشتم

گذر به کوی فلان کن در آن زمان که تو دانی

۳) نسیم صبح سعادت بدان نشان که تو دانی

خیال باشد کاین کار بی حواله برآید

۴) به سعی خود نتوان بُرد یی به گوهر مقصود

۵۷- وزن همه ابیات یکسان است؛ به جز:

چار طبعش که به انصاف درآمیخته‌اند

۱) محبس دست رباب است شیف ارچه قوی است

بی‌نیازم ز گل و غنچه و نسرین بکند وی

۲) من نکردم نظری در سروی کو همه عمرم

چه درازست شیم و که سیه روی چنین شب

۳) به خیال سر زلفت خبر از خواب ندارم

نه گریزندۀ وحشی که به سنگم برمانی

۴) مرغ مألفم و با خاک درت انس گرفته

۵۸- وزن کدام بیت متفاوت است؟

که سرا نیست سلحها به جز از تیغ زنان را

۱) مفروشید کمان و زره و تیغ زنان را

که در آن چشم بیابی گهر عین و عیان را

۲) سوی آن چشم نظر کن که بود مست تجلی

کندت خواجه معنی برهاند ز نقوشت

۳) بستان باده دیگر جز از آن احمر و اصفر

نه چو دیگر حیوان سبزه صحرایی را

۴) همه دانند که من سبزه خط دارم دوست

۵۹- وزن کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

تو از عشق من دردرس می‌کشی

۱) تو با من فقط زیر و رو می‌شوی

خدا در نگاه تو خوابیده بود

۲) چه حسی، چه حالی، یقین کرده‌ام

که ترسیدی آوازان جان بگیرد

۳) بریدی امیدی که در خلق دیدی

خلاصم کن از شرّ جانی که نیست

۴) به یک شربت از شوکرانی که هست

۶۰- کدام گزینه در فضایی متفاوت با بیت «کس چو حافظ نگشاد از رخ انديشه نقاب / تا سر زلف سخن را به قلم شانه زندن» سروده شده است؟

رحمتم می‌دهد از بس که سخن شیرین است

۱) من دگر شعر نخواهم که نویسم که مگس

کوش پروین تا به تاریکی نباشی ره‌سپار

۲) رهنماهی راه معنی جز چراغ عقل نیست

خوانمش خاقانی اما از میان افتاده قا

۳) گوید این خاقانی دریامثابت خود منم

بد نشد با غزلی صید غزالی کردیم

۴) شهریار غزلم خوانده غزالی وحشی

درس هفتم: نابرابری اجتماعی
صفحه‌های ۷۱ تا ۸۵

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۶۱- کدام گزینه، به ترتیب بیانگر موارد زیر است؟

- اشتراک جامعه‌شناسان انتقادی و جامعه‌شناسان تفسیری

- افتراق نابرابری در ثروت و تحصیلات با قد و هوش

- اشتراک رویکردهای تبیینی و تفسیری از دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی

- اشتراک رویکرد طرفداران قشریندی اجتماعی و مخالفان قشریندی اجتماعی از دیدگاه طرفداران عدالت اجتماعی

۱) هر فرد، گروه و فرهنگی اراده خاص خود را دارد و معانی و ارزش‌های ویژه خود را خلق می‌کند. - نابرابری اجتماعی - جستجوی معیارهایی برای رها شدن از محدودیت‌های علم تجربی - ناعادلانه بودن

۲) بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند. - نابرابری اجتماعی - محافظه‌کار بودن - عدم سازگاری با فطرت انسان

۳) تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌های رتبه‌ای - منفعل ساختن انسان در برابر شرایط موجود - عدم سازگاری با فطرت انسان

۴) هیچ معنی، ارزش و فرهنگی بهتر یا بدتر از دیگری نیست. - نابرابری اجتماعی - داوری ارزش‌ها و هنجارها - ناعادلانه بودن

۶۲- هر یک از موارد زیر، بهتری با کدام بخش جدول زیر مرتبط است؟

- نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق.

- هیچ‌گونه حقیقتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها بپردازد.

- طرفداران قشریندی اجتماعی

- جوامع سوسیالیستی

طرفداران عدالت اجتماعی	۵	ج	جامعه‌شناسان انتقادی
ب	مالکیت خصوصی وسائل تولید وجود ندارد.	نابرابری‌های اجتماعی نتیجه نابرابری‌های طبیعی هستند، پس عادلانه‌اند.	الف

(۱) ب - الف - ۵ - ج (۲) الف - ب - ج - ۵ (۳) ب - الف - ج - ۵ (۴) ب - ج - ۵ - الف

۶۳- کدام گزینه، درباره رویکرد «طرفداران قشریندی اجتماعی» درست است؟

۱) اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد و اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه‌پایین نخواهیم داشت.

۲) نه اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و نه دخالت همه‌جانبه دولت را می‌پذیرد. همچنین آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برد.

۳) به دلیل اینکه رقابت را در زندگی اجتماعی، ضروری می‌دانند، نقطه شروع رقابت را برای همگان یکسان می‌کنند.

۴) معتقدند از گذشته تا به حال هیچ جامعه‌ای بدون قشریندی اجتماعی نبوده است و قشریندی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

۶۴- کدام گزینه، فرایند شکل‌گیری دانش انتقادی را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی ← غلبه رویکرد تفسیری ← بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی ← پیوند دانش و ارزش ←

شکل‌گیری دانش انتقادی

(۲) بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی ← پیوند دانش و ارزش ← غلبه رویکرد تفسیری ← به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی ←

شکل‌گیری دانش انتقادی

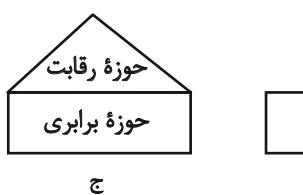
(۳) غلبه رویکرد تفسیری ← به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی ← بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی ← جدایی دانش از ارزش ←

شکل‌گیری دانش انتقادی

(۴) غلبه رویکرد تفسیری ← به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی ← بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی ← پیوند دانش و ارزش ←

عبور از معنای حسی و تجربی علم ← شکل‌گیری دانش انتقادی

۶۵- کدام گزینه، به ترتیب با مدل‌های مقابل مرتبط است؟

(۱) دولت به نمایندگی از جامعه موظف است، نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشش و مسکن را تأمین کند. - نابرابری‌های اجتماعی ناشی

از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست بلکه نتیجه روابط سلطه‌جویانه است. - با طبیعی دانستن قشریندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در

پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند.

(۲) اگر مالکیت خصوصی از بین بود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین‌ترتیب، همگان شرایطی یکسان خواهند داشت. - افراد توانمند و کوشای

اندازه استحقاقی که دارند از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند. - مالیات می‌گیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده می‌کند.

(۳) قشریندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست. - با تأکید بر کارکردهای قشریندی، آن را تأیید و ثبیت

می‌کنند و رقابت را در زندگی اجتماعی ضروری می‌دانند. - مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه، وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان

فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید.

(۴) نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود اما به دلیل اینکه انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد. - قشریندی، پدیده‌ای است

که در همه زمان‌ها وجود داشته است و تغییر در قشریندی را امکان‌پذیر نمی‌داند. - عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با

توزیع برابر ثروت نقطه آغاز و پایان رقابت، عادلانه خواهد بود.

- ۶۶- پاسخ هر یک از موارد زیر به ترتیب کدام است؟
- کدام عامل، جامعه‌شناسی را به داوری درباره ارزش‌ها می‌کشاند؟
 - دو وجه زندگی اجتماعی انسان، کدام است؟
 - در رویکرد جدایی دانش از ارزش، دانش در کدام قلمرو قرار دارد؟

- (۱) فاصله میان وضعیت موجود و وضعیت مطلوب جهان اجتماعی - کنش اجتماعی و نظام اجتماعی و ساختارهای آن - تفسیر
- (۲) لزوم ارزیابی ارزشی از پدیده‌های اجتماعی - ایجاد جهان اجتماعی توسط انسان و شکل‌گیری پیامدها و الزام‌های جهان اجتماعی - تفسیر
- (۳) فاصله میان وضعیت موجود و وضعیت مطلوب جهان اجتماعی - ایجاد جهان اجتماعی و ساختارهای آن توسط انسان و شکل‌گیری پیامدها و الزام‌های جهان اجتماعی - تبیین

(۴) لزوم ارزیابی ارزشی از پدیده‌های اجتماعی - فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی - تبیین

- ۶۷- کدام گزینه در رابطه با جامعه‌شناسی انتقادی، به ترتیب درست و نادرست است؟

- (۱) ظرفیت انتقاد از تمایی کنش‌های ناپسند فردی و اجتماعی را داراست. - برخلاف رویکرد تفسیری، تمام معانی و ارزش‌ها را ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌داند.

- (۲) معتقد است نباید فرنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند. - بر لزوم انتقاد علمی از ساختارهای سرکوب‌گر تأکید می‌کند.

- (۳) به تقبیح و تحسین پدیده‌ها می‌پردازد و وضع مطلوب و راه رسیدن به آن را تجویز می‌کند. - برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها معتقد است که نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمل شود.

- (۴) بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید دارد. - براساس حقایق کشف کرده به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع پیردازد.

- ۶۸- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- انسان در زمانه و زمینه جهان متعدد، این‌گونه می‌اندیشد که حقایق و ارزش‌هایی فراتر از انسان وجود دارد که هستی آن‌ها وابسته به انسان نیست.

- جامعه‌شناسی انتقادی از درون رویکرد تفسیری شکل گرفته است.

- تمامی دیدگاه‌ها، عدالت را اساسی‌ترین ارزش یا یکی از اساسی‌ترین ارزش‌ها می‌دانند.

- جامعه‌شناسی انتقادی به داوری ارزشی پدیده‌های مورد مطالعه می‌پردازد و آن‌ها را با ملاک‌های ارزشی و هنجاری ارزیابی می‌کند.

(۱) ص - ص - ص - غ - ۲

(۳) ص - غ - غ - ص

- ۶۹- مصاديق «الف، ب و ج»، به ترتیب کدام است؟

الف	کشف و بازخوانی واقعیت‌ها	ب
موضوع جامعه‌شناسی انتقادی	ج	
فیلم دیوانه از قفس پرید		

- (۱) کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن - انتقاد از قدرت - تبیین

- (۲) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها - نقد ثروت - تفسیر

- (۳) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها - نقد ساختار سرکوب‌گر - تفسیر

- (۴) کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن - نقد ثروت - تبیین

- ۷۰- هر یک از موارد زیر، به ترتیب نتیجه چیست؟

- ماندگاری پیامدهای جهان اجتماعی

- ناممکن ساختن نقد ساختارهای اجتماعی

- (۱) پابرجایی فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی - داوری ارزشی درباره ساختارهای اجتماعی

- (۲) پایبندی افراد به الزامات جهان اجتماعی - عدم امکان کنترل ساختارهای اجتماعی

- (۳) مشارکت اجتماعی - بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها

- (۴) پایبندی افراد به الزامات جهان اجتماعی - داوری ارزشی درباره ساختارهای اجتماعی

فصل دوم: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی
(جامعه جهانی، تحولات نظام جهانی)
فصل سوم: چالش‌های جهانی
(جهان دوقطی)
صفحه‌های ۵۵ تا ۸۲

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۲)

۷۱- هر یک از موارد زیر، به ترتیب معلول چیست؟

- حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ

- جایگاه برتر بازرگانان نسبت به زمین‌داران

- ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید

۱) کنار رفتن پاپ از کلیسا - رشد صنعت - قدرت جذب فرهنگی جوامع غربی

۲) زوال تدریجی قدرت کلیسا - انتقال ثروت به جوامع اروپایی - قدرت جذب فرهنگی جوامع غربی

۳) کنار رفتن پاپ از کلیسا - رشد صنعت - استعمار

۴) زوال تدریجی قدرت کلیسا - رشد تجارت و برده‌داری - استعمار

۷۲- جامعه جهانی قبل از ظهرور غرب جدید، به چه شکل بوده است؟

۱) روابط میان کشورهای مختلف تنها در حوزه سیاسی و فرهنگی برقرار بود.

۲) جامعه جهانی به گونه‌ای بود که سرنوشت تعاملات فرهنگی را تابع روابط سیاسی، نظامی یا اقتصادی قرار می‌داد.

۳) فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف هر یک در بخشی از جهان، حاکمیت نظامی وابسته به یکدیگر را به وجود آورده بودند.

۴) فرهنگ‌های مختلف از طریق روابط تجاری یا گفت‌وگوهای مستقیم علمی و معرفتی، از مرزهای جغرافیایی خود عبور می‌کردند.

۷۳- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

۱) در مرکز نقاشی دیواری شورای امنیت، پژوهه قفقنوس نشان بازسازی جهان از ویرانه‌های پس از جنگ دوم جهانی است.

۲) به کشور از آنجا که اعضای آن خود را یک ملت می‌دانند و یک دولت آن‌ها را اداره و نمایندگی می‌کند، دولت- ملت می‌گویند.

۳) در سده‌های هفدهم تا بیستم، سازماندهی سیاسی و اقتصادی جدیدی شکل گرفت که جوامع غربی را به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع را به صورت جوامع پیرامونی درآورد.

۴) هنگامی که جامعه جهانی عرصه حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت باشد، تعاملات، گفت‌وگوها و برخوردهای فرهنگی و تمدنی رخ خواهد داد.

۷۴- درستی یا نادرستی عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- پیش از استعمار، اقتصاد کشورهای غیرغربی اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود و به گونه‌ای مستقل بود.

- برخورد استعماری غرب، جوامع غیرغربی را از نظر اقتصادی و سیاسی در موضع ضعف قرار داد و موجب خودباختگی فرهنگی این جوامع شد.

- دولت - ملت‌ها، حاکمیت‌های اجتماعی - اقتصادی جدیدی بودند که نخستین بار در اروپای شرقی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.

- کشورهای عضو بربکس که از آن با عنوان ناتوی شرق یاد می‌شود، خود را حامی کشورهای در حال رشد و ارتقاهنده وضعیت آن‌ها و نیرویی برای حفظ صلح جهان می‌دانند.

۱) ص - ص - ص - غ

۴) ص - ص - غ - ص

۷۵- عبارات زیر به ترتیب در کدام قسمت جدول قرار می‌گیرند؟

- توزیع هدفمند علوم طبیعی و علوم انسانی

- مقاومت در برابر سیاست جهانی سازی اقتصادی قدرت‌های برتر غربی

- تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند

- محدودیت صادرات یک کشور به یک ماده خام

د	شکل‌گیری جنبش عدم تعهد و سازمان کنفرانس اسلامی	ج	تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی
از دست دادن قدرت چانهزنی در اقتصاد جهانی	ب	تضعیف سازوکارهای دموکراتی	الف

۲) ب - ج - د - الف

۴) الف - ب - ج - د

۱) الف - ب - د - ج

۳) ب - ج - الف - د

- ۷۶- به ترتیب کدام عامل سبب پیدایش موارد زیر شده است؟
- از اهمیت مرزهای سیاسی کاسته شد.
 - استقلال سیاسی و اقتصادی کشورهای استعمارزده توسط کشورهای غربی به رسمیت شناخته شد.
 - ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد.
- (۱) پدید آمدن شرکت‌های چند ملیتی - مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی‌بخش در کشورهای استعمارزده - بازنگری و ارزیابی هویت خود از منظر فرهنگ غرب توسط فرهنگ‌های دینی
- (۲) حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای - انتقال صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده - محرومیت فرهنگ‌ها از علم مبتنی بر بنیان‌های معرفتی دینی
- (۳) گسترش صنعت ارتباطات - عبور از مرحله استعمار قدیم به استعمار نو - بازنگری و ارزیابی هویت خود از منظر فرهنگ غرب توسط فرهنگ‌های دینی
- (۴) انباست ثروت - شکل‌گیری دولت‌های مستقل در کشورهای استعمارزده - عدم آموزش دانش‌های راهبردی به جوامع غیرغربی
- ۷۷- در متن زیر، در رابطه با شکل‌گیری بلوک شرق و غرب چند مورد نادرست وجود دارد؟
- «بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی در طرف چپ و منتقدان این نظریه در طرف راست مجلس فرانسه قرار می‌گرفتند. به همین سبب آن‌ها را با عنوان دو جریان چپ و راست می‌شناختند. بعدها مخالفان سرمایه‌داری که جریان چپ نام گرفته بودند، احزاب سوسیالیستی و کمونیستی را تشکیل دادند.»
- (۱) دو
(۲) صفر
(۳) یک
(۴) سه
- ۷۸- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.
- چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در سراسر قرن بیستم و تا زمان فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ م. ادامه یافت.
 - حزب کمونیست شوروی با انقلاب سال ۱۹۱۷ م. توانست قدرت را در روسیه در دست بگیرد.
 - در جوامع سوسیالیستی به بهانه عدالت سیاسی، نه تنها آزادی معنوی بلکه آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت.
 - چالش میان بلوک شرق و غرب، از نوع چالش‌هایی بود که بین فرهنگ‌های مختلف رخ می‌دهد.
- (۱) غ - ص - غ - ص
(۲) ص - غ - غ - غ
(۳) غ - غ - ص - غ
(۴) ص - ص - غ - غ
- ۷۹- کدام‌یک از گزینه‌های زیر، نادرست است؟
- (۱) شعار جوامع سوسیالیستی، توزیع مناسب ثروت و برقراری عدالت اجتماعی بود.
- (۲) لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی بھویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد.
- (۳) رویکرد لیبرالیسم اولیه بیشتر فردی و اقتصادی بود.
- (۴) مارکس در نیمه اول قرن نوزدهم لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد.
- ۸۰- به ترتیب هر یک از موارد «عدم حق حیات در صورت تولد در فقر»، «مخالفت با دخالت دولت در اقتصاد» و «حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری با انقلاب» و «بررسی دو مفهوم آزادی مثبت و منفی» مربوط به کدام‌یک از نظریه‌پردازان زیر است؟
- (۱) ریکاردو - مالتوس - مارکس - آیزاوا برلین
(۲) ریکاردو - جان راسل - نظریه‌پردازان لیبرال - مارکس
(۳) مالتوس - ریکاردو - مارکس - آیزاوا برلین
(۴) مالتوس - نظریه‌پردازان لیبرال - مارکس وبر - جان راسل

درس هفتم: ارزیابی جهان‌های
اجتماعی
درس هشتم: هویت
درس نهم: بازتولید هویت
اجتماعی
درس دهم: تغییرات هویت
اجتماعی
صفحه‌های ۵۱ تا ۸۸

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۸۱ تا ۸۵ «یا» به سؤال‌های ۸۶ تا ۹۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با موارد «الف، ب و ج» در جامعه ایران صحیح است؟

(۱) ناپسند بودن اسراف و تبذیر - ساده‌زیستی - استکبارستیزی

(۲) قبیله‌گرایی - اسراف و تبذیر - ساده‌زیستی

(۳) ساده‌زیستی - اسراف و تبذیر - استکبارستیزی

(۴) مال‌اندوزی - ناپسند بودن اسراف و تبذیر - قبیله‌گرایی

- هر یک از موارد زیر، به ترتیب به کدام موضوع اشاره دارند؟

- ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی

- ویژگی حق و باطل

- جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند.

(۱) ورود عقاید و ارزش‌ها به قلمرو واقعی - تابع جهان‌های اجتماعی - محدود کردن علم به دانش تجربی

(۲) ورود عقاید و ارزش‌ها به قلمرو آرمانی - مستقل از پذیرش یا عدم پذیرش جهان‌های اجتماعی - ارزیابی عقاید و ارزش‌ها

(۳) ورود عقاید و ارزش‌ها به قلمرو آرمانی - متغیر از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی - شناسایی پیامدهای اجتماعی و تاریخی ارزش‌ها

(۴) ورود عقاید و ارزش‌ها به قلمرو واقعی - تغییر بر مدار بینش و گرایش جهان اجتماعی - بررسی حق با باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌ها

- هر یک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام‌یک از ابعاد هویت است؟

- بداخل‌بودن

- دانش‌آموز بودن

- کارمند اداره نفت

- زن بودن

(۱) فردی - اجتماعی - انتسابی - انتسابی

(۳) متغیر - متغیر - فردی - اجتماعی

- هر یک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام قسمت از جدول است؟

- استرس زیاد می‌تواند باعث درد معده شود.

- گاندی با افکار و عقاید خود، انقلاب هند را رهبری کرد.

- جهان سکولار مانع بروز ابعاد معنوی انسان می‌شود.

- کمبود آهن در بدن باعث کم‌حصولگی در فرد می‌شود.

تأثیر جهان‌های مختلف بر یکدیگر

اجتماعی بر نفسانی	نفسانی بر اجتماعی	جسمانی بر نفسانی	نفسانی بر جسمانی
ج	د	ب	الف

(۲) ب - ج - الف - ب

(۴) ب - ج - د - الف

(۱) الف - ج - د - ب

(۳) الف - د - ج - ب

- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با موارد زیر صحیح است؟

- تعارض فرهنگی ناشی از کدام عامل درونی است؟

- جامعه آپارتاید، تحرک اجتماعی صعودی را برای چه کسانی فراهم می‌آورد؟

- در کدام جوامع، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با زمین بستگی داشت؟

(۱) ناآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی - کسانی که حول ارزش‌های دنیوی و این‌جهانی عمل می‌کنند. - لیبرالیسم

(۲) اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی - کسانی که حول ارزش‌های دنیوی و این‌جهانی عمل می‌کنند. - فنودالیسم

(۳) تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر - صرفاً برای یک نژاد خاص - لیبرالیسم

(۴) ناآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی - صرفاً برای یک نژاد خاص - فنودالیسم

فصل دوم: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی
 (جامعه جهانی، تحولات نظام جهانی)
 فصل سوم: چالش‌های جهانی
 (جهان دوقطبی)
 صفحه‌های ۵۵ تا ۸۲

اگر به سوال‌های ۸۱ تا ۸۵ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۹۰ تا ۹۶ پاسخ دهید.

جامعه‌شناسی (۲)

۸۶- علت پیدایش هر یک از موارد زیر، بهتر ترتیب کدام است؟

- جامعه جهانی با چالش‌های درون‌فرهنگی مواجه خواهد شد.

- به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری

- ۱) بین فرهنگ‌های مختلف جامعه جهانی تقابل ایجاد شود. - درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی که سلطه و نفوذ غرب را تحمل نمی‌کردند.
 - ۲) فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثربار ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند. - پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت
 - ۳) بین فرهنگ‌های مختلف در جامعه جهانی تقابل ایجاد شود. - تکوین نظام نوین جهانی
 - ۴) فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثربار ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند. - تأمین منافع اقتصادی کشورهای غربی
- ۸۷- بهتر ترتیب، کدام گزینه تأثیرات و قایع تاریخی بر دامداری و کشاورزی ایران در دوره پهلوی را به درستی بیان کرده است و نقش صادرات نفت در اقتصاد ایران چه بوده است؟

- ۱) انقلاب سفید در دوران رضاخان - تخته‌قاپو کردن ایلات در دوران محمد رضا پهلوی - ایران، بازار مصرف کالاهای غربی شد.
 - ۲) انقلاب سفید در دوران رضاخان - تخته‌قاپو کردن ایلات در دوران محمد رضا پهلوی - تکمحله‌ولی کردن اقتصاد
 - ۳) تخته‌قاپو کردن ایلات در دوران رضاخان - انقلاب سفید در دوران محمد رضا پهلوی - ایران، بازار مصرف کالاهای غربی شد.
 - ۴) تخته‌قاپو کردن ایلات در دوران رضاخان - انقلاب سفید در دوران محمد رضا پهلوی - تکمحله‌ولی کردن اقتصاد
- ۸۸- کدام گزینه پیامد تکمحله‌ولی شدن اقتصاد کشورهای استعماری شده‌را به درستی نشان می‌دهد؟
- ۱) انتقال ثروت در جهت استقلال کشورهای استعماری شده → تعدیل جهانی ثروت
 - ۲) عدم قدرت چانهزنی در اقتصاد جهانی → وابستگی اقتصادی به کشورهای استعمارگر
 - ۳) وابستگی اقتصادی کشورهای استعماری شده → قدرت برتر سیاسی و فرهنگی کشورهای استعمارگر
 - ۴) شکل‌گیری نهضت‌های آزادی‌بخش در کشورهای استعماری شده → استقلال سیاسی و اقتصادی کشور

- ۸۹- عبارات زیر را بهتر ترتیب از جهت صحیح و غلط بودن مشخص کنید.
- در کشورهای سوسیالیستی، طبقه جدیدی بر مدار قدرت سازمان یافت.
 - مارکسیست‌ها، طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانستند.
 - شکل‌گیری چالش فقر و غنا در کشورهای غربی از پیامدهای لیبرالیسم اولیه است.
 - چالش جهان دوقطبی، چالشی منطقه‌ای و کلان بود.

(۱) ص - ص - غ (۲) ص - غ - ص (۳) غ - ص - ص (۴) غ - ص - غ

۹۰- کدام گزینه، بهتر ترتیب در مورد نظریات «ریکادو» و «مالتوس» صحیح است؟

- ۱) به باور او کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند. - کسی که در جهان از قبل تملک شده به دنیا می‌آید، طبیعت حکم به رفتن وی می‌دهد.
- ۲) افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را مذمت می‌کند. - معتقد بود افزایش نسل کارگران موجب پیدایش مشکلات بعدی می‌شود.
- ۳) مخالف دخالت دولت در اقتصاد است. - به باور او کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.
- ۴) معتقد بود افزایش نسل کارگران موجب پیدایش مشکلات بعدی می‌شود. - افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را مذمت می‌کند.

آزمون ۵ اسفند ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۹۵ دقیقه

تعداد سؤال کل دفترچه: ۱۴۰

تعداد سوالی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی زبان قرآن (۳) و (۲)	اجباری	۲۰	۹۱	۱۱۰	۲۰
۲	عربی زبان قرآن (۱)	انتخابی	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
	عربی زبان قرآن (۲)		۱۰	۱۲۱	۱۳۰	
۴	تاریخ و جغرافیا (۳)	اجباری	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۵
	تاریخ و جغرافیا (۱)	انتخابی	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	
	تاریخ و جغرافیا (۲)		۱۰	۱۵۱	۱۶۰	
۷	فلسفه دوازدهم	اجباری	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۸	فلسفه یازدهم	اجباری	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۹	منطق	انتخابی	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰
	فلسفه یازدهم		۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۱۱	روانشناسی	اجباری	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۱۲	اقتصاد	انتخابی	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
	روانشناسی		۱۰	۲۲۱	۲۳۰	

عربی (۳):
ثلاث قصص قصيرة
(قواعد و تمرین های درس)
صفحه های ۴۳ - ۵۲

عربی (۲):
تأثیر اللّغة الفارسية على
اللّغة العربيّة، الصّدق
درس های ۴ و ۵
صفحه های ۴۵ - ۷۰

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

■ عَيْنَ الْأَنْسَبُ لِلْجَوابِ عَنِ التَّرْجِمَةِ أَوِ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۹۹ - ۹۱)

٩١- ﴿... أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلْلٌ...﴾

۱) از آن چیزی انفاق می‌کنند که به آن‌ها روزی دادیم؛ پیش از این که روزی فرا رسد که نه خرید و فروشی در آن است و نه دوستی!

۲) از چیزی که به شما روزی داده شد، انفاق کنید؛ قبل از این که روزی فرا رسد که در آن نه داد و ستدی است و نه رفاقتی!

۳) از آنچه به شما روزی دادیم، انفاق کنید؛ پیش از آن که روزی بباید که در آن نه داد و ستدی است و نه دوستی‌ای!

۴) از چیزی انفاق کنید که به شما روزی داده شده است؛ قبل از آن که روزی بباید که نه خرید و فروشی در آن است و نه رفاقتی!

٩٢- «إِنْ يُدْخِلُ الْعَربُ كَلْمَةً فَارْسِيَّةً فِي الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ يَنْطَقُوا الْكَلْمَةَ وَفَقَاءً لِأَلْسُنْتِهِمْ!»:

۱) اگر عرب‌ها کلمه‌ای فارسی را داخل زبان عربی کنند آن کلمات را مطابق زبان خود بر زبان می‌آورند!

۲) چنانچه عرب‌ها کلمه فارسی را وارد زبان عربی کرده باشند کلمه را بر اساس زبان‌هایشان به کار می‌برند!

۳) اگر عرب‌ها یک کلمه فارسی را وارد زبان عربی کنند آن کلمه را بر اساس زبان‌های خود بر زبان می‌آورند!

۴) اگر یک کلمه فارسی وارد زبان عربی بشود عرب‌ها آن کلمه را بر اساس زبان‌های خودشان تلفظ می‌کنند!

٩٣- «ذَاثَ يَوْمٍ كُنَّا نَمْشِي فِي الشَّاطِئِ، فَجَأَهُ رَأْيِنَا كَاذِبًا يَتَظَاهِرُ بِالْغَرْقِ فَلَمَّا أَرَادَ أَصْدِقاُوهُ أَنْ يُنْقِذُهُ فَبَدَا يَضْحِكُ!»:

۱) روزی در ساحل راه می‌رفتیم، ناگهان دروغگویی را دیدیم که تظاهر به غرق شدن می‌کرد و وقتی دوستان او خواستند که نجاتش دهنند، شروع به خنده‌یدن کرد!

۲) یک روز که در ساحل قدم می‌زدیم، دروغگویی را دیدیم که وامود به غرق شدن می‌کرد و وقتی دوستانش خواستند که او را نجات دهنند، ناگهان شروع به خنده کرد!

۳) روزی در ساحل راه می‌رفتیم، ناگهان دروغگویی را دیدیم، تظاهر کرد که دارد غرق می‌شود، پس وقتی دوستانش خواستند که نجاتش دهنند، می‌خنده‌ید!

۴) یک روز در ساحل قدم می‌زدیم، ناگهان دروغگویی را دیدیم که وامود به غرق شدن می‌کرد، دوستان او خواستند که نجاتش دهنند، پس آن زمان شروع به خنده‌یدن کرد!

٩٤- «إِنَّ عِبَادَةَ اللَّهِ خَيْرٌ لِكُنَّ التَّعْلِيمَ وَالتَّقْفِيَّةِ أَفْضَلُ لَأَنَّ النَّبِيَّ قَدْ أُرْسِلَ بِالْتَّعْلِيمِ!»: بِيَّ گمان

۱) پرستش خداوند نیکو است؛ ولی یاد دادن و آگاه کردن برتر از آن است چراکه خداوند پیامبر را برای آن فرستاده است!

۲) پرستش خدا، نیکو است؛ اما یاد دادن و آگاه کردن برتر است برای اینکه پیامبر برای یاد دادن فرستاده شده است!

۳) عبادت خداوند بهتر است؛ اما یادگیری و آگاه شدن برتر است زیرا پیامبر برای یاد دادن برانگیخته شده است!

۴) بهترین عبادت، آموزش و آگاه کردن است؛ برای اینکه خداوند، پیامبر را برای تعلیم فرستاده است!

٩٥- «لا يغلو سعر الفواكه إلا في نهاية فصل الشتاء بسبب قلتها في السوق!»:

- ١) قیمت میوه‌ها فقط در پایان فصل زمستان، به خاطر کمبود آن‌ها در بازار گران می‌شود!
- ٢) میوه‌های فصل زمستان گران‌قیمت نیستند، مگر تنها زمانی که در بازار کمبود باشد!
- ٣) در آخر فصل زمستان، تنها قیمت میوه‌ها گران می‌شود چون در بازارها کم هستند!
- ٤) بهای میوه‌ها گران نمی‌شود به جز در پایان زمستان به خاطر مقدار کمیشان در بازارا

٩٦- عین الخطأ:

١) العلم في الصغر كالنقش في الحجر فعلموا أولادكم!: علم به هنگام خردسالی به مانند نقشی بر روی سنگ است پس به فرزندان خود بیاموزید!

٢) إذا يكون عدوك عاقلاً فهو خير من صديقك الجاهل!: چنانچه دشمنت یک فرد عاقل باشد، او بهتر از دوست نادان تو است!

٣) عليك أن تداري الناس فهـي نصف الإيمـان!: تو باید با مردم مدارا نمایی چرا که آن نیمی از ایمان است!

٤) من يضعف عن كتمـان سـرهـ، فهو أضعفـ النـاسـ!: هر آن که از پنهان داشتن راز خود ناتوان باشد، پس اوست ناتوان‌ترین مردم!

٩٧- عین الصحيح:

١) عـالم يـنتـقـع بـعلـمه خـيـرـ من أـلـفـ عـابـدـ!: دانشمند با دانش خود سود می‌رساند و از هزار عبادت‌کننده بهتر است!

٢) سـامـحـنيـ يا صـديـقيـ، سـأـبـدـلـ لكـ هـذـهـ الـبطـاقـةـ!: به من اجازه بده دوست من، این کارت را برایت عوض خواهم کردا

٣) ذـلـكـ قـبـرـ عـظـيمـ يـجـذـبـ سـيـاحـاـ من دـوـلـ كـثـيرـةـ!: آن مقبره بزرگی است که گردشگران را از کشورهای زیاد جذب می‌کند!

٤) لـمـ تـضـمـرـ شـيـئـاـ يـظـهـرـ فـيـ صـفـحـاتـ وـجهـكـ!: برای چه پنهان می‌کنی چیزی را که در همه جای چهره‌ات آشکار می‌شود!

٥) «امروز دوستم به من کتابی را هدیه داد که قبلًا آن را دیده بودم!» عین الصحيح:

١) هذا الـيـومـ أـهـدـتـ صـديـقـيـ كـتابـاـ رـأـيـتـهـ قـبـلـ هـذـاـ!

٢) هذا يـومـ أـهـدـىـ إـلـيـ صـديـقـيـ كـتابـاـ رـأـيـتـهـ من قـبـلـ!

٣) أـهـدـىـ إـلـيـ صـديـقـيـ الـيـومـ كـتابـاـ قـدـ رـأـيـتـهـ من قـبـلـ!

٤) الـيـومـ قـدـ أـهـدـىـ إـلـيـ صـديـقـيـ الـكـتابـ شـاهـدـتـهـ من قـبـلـ!

٦) . . . لـكـيلاـ تـحـزـنـواـ عـلـىـ ما فـائـكـمـ ﴿ـالـمـقصـودـ مـنـ الـآـيـةـ الشـرـيفـةـ﴾:

١) بر لب جوى نشين و گذر عمر ببین!

٢) از امروز کاری به فردا ممان!

٣) گذشته در گذشته!

٤) یک لحظه غفلت، یک عمر پشیمانی!

■■ إقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص: (١٠٢ - ١٠٠)

النسيان أحد الأمور المزعجة (دردآور) التي قد يتعرض لها الإنسان لأسباب عديدة، إله يُعد أمراً طبيعياً عند الكثرين، ولكن له آثار مترتبة على دراسة الإنسان أو عمله، و يؤثر ذلك بالآتي على سلوكه. هناك عدة أمور تخفف من النسيان، منها إبقاء العقل في نشاط دائم و تفكير فعال عن طريق ممارسة الألعاب الفكرية أو تعلم شيء جديد. الإنسان معرض لنسيان أماكن الأشياء إذا استمر في تغيير أماكنها، فليتجنب عدم ترتيب الأشياء أو تغيير أماكنها. النوم الجيد له دور كبير في التخفيف من النسيان حيث يمكن استرجاع المعلومات بشكل فعال عند الحاجة إليها، أما قلة النوم فتؤدي إلى النسيان. رغم أن النسيان طبيعي في أكثر الأحيان، بعض العلامات والأعراض تدل على وجود مشكلة في الذاكرة تستدعي مراجعة الطبيب.

١٠٠- عين الخطأ حسب النص:

- ١) إن نتعلم لغة جديدة فإنها تقوى ذاكرتنا!
٢) تغيير مكان الأشياء حولنا يزيد النسيان عندنا!
٣) يقدر الإنسان على استرجاع المعلومات قبل أن ينام! ٤) تختلف الأسباب التي تؤدي إلى النسيان اختلافاً كبيراً!
- ١٠١- عين الصحيح: مما يجعل الإنسان كثير النسيان . . .

- ١) عدم اهتمامه بممارسة الألعاب الفكرية!
٢) إهماله في ترتيب الأشياء و الأمور!
٣) قيامه من النوم بعد شروق الشمس!

١٠٢- ذكر ما لم يأت في النص:

- ١) فوائد الألعاب الفكرية!
٢) كيفية تذكر المعلومات بشكل أسرع!
٣) تأثير النسيان على أعمالنا أو سلوكنا!

■■ عين الصحيح في الإعراب و التحليل الصRFI (١٠٣ - ١٠٤)**١٠٣- «إِسْتَطَاعَ الْمَلِكُ أَنْ يُصلِحَّ أُمُورَ جَيْشِهِ فَتَخَلَّصَ الْجُنُودُ مِنَ الْمَشَاكِلِ الْكَثِيرَةِ!»**

- ١) استطاع: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي بثلاثة حروف زائدة - مصدره: استفعال / فعل و فاعله: الملك، الجملة فعلية
٢) أمور: اسم - جمع التكسير على وزن: فُعُول - معرب / مفعول و منصوب؛ «أمور جيش»: مضاف و مضاف إليه
٣) تخلص: للمفرد المؤنث الغائب - حروفه الأصلية (خ ل ص) - مزيد و له حرفان زائدان / فعل و نائب فاعله: الجنود
٤) المشاكل: جمع التكسير أو جمع مذكر - اسم فاعل من الفعل الذي ليس له حرف زائد - معرفة / مجرور بحرف الجر
٥) أعلم: فعل أمر - للمفرد المؤنث المخاطب - مزيد ثلاثي - معلوم / فعل و فاعل
٦) خير: مفرد مذكر - اسم تقضيل بمعنى «تر» في الفارسية / اسم «أن» و منصوب بالفتحة
٧) الإخوان: جمع (مفرد: أخ) - معرب بـأـل - معرب / مضاف إليه و مجرور بالألف و النون
٨) أقدم: اسم - على وزن: أـفـغل و معناه يـدـلـ على التقضيل - معرب / خبر «أن» و مرفوع بعلامة الضمة

■ ■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٠٥ - ١١٠)

١٠٥- عين الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ١) الكلمات الفارسية دخلت اللغة العربية و تغيرت أصواتها!
- ٢) سجلت منظمة اليونسكو قبة قابوس في قائمة التراث العالمي!
- ٣) إن صدق الحديث و أداء الأمانة قضيتان يختبر الأصدقاء بهما!
- ٤) العاقل لا يقول كلاماً يحتمل الكذب فيه ولكن الكذاب يخفي كذبه!

١٠٦- عين «سعيد» يكون معرفة:

- ١) لم آجد في حياتي سعيداً إلا من سعى متوكلًا على ربه!
- ٢) من ينصر الآخرين في مشاكلهم فهو سعيد في حياته!
- ٣) هلرأيت سعيداً و هو يصرّخ خدّه لزملائه!
- ٤) إن أخاك سعيد لأن له أخاً مثالك!

١٠٧- «قبل أن بعمل استشروا الخبراء!» عين المناسب لتكميل الفراغ:

- ١) تبدؤوا
- ٢) بداية
- ٣) تبدؤون
- ٤) تبدؤوا

١٠٨- عين ما ليست فيه جملة تصف النكرة:

- ١) من يساعد فقيراً يجلس قرب متجرٍ ويكون جائعاً!
- ٢) في بيت كبير جميل يشاهد الأسرة مباراة كرة القدم!
- ٣) من يساعد رجلاً يقع في الخطأ فهو محظوظ جداً!
- ٤) معلم يسعى في تربية تلاميذه من أحسن العباد!

١٠٩- عين المستثنى منه يكون جمعاً سالماً:

- ١) السلاطين ظلموا المظلومين على مر العصور إلا عدداً منهم كانوا صالحين!
- ٢) سوف يحصد الفلاحون محاصيلهم في الشهر القادم إلا الرز!
- ٣) حلّت الطلبات مسائل الرياضيات إلا مسائلتين!
- ٤) قد قرأت التلميذات الكتاب للإمتحان إلا ثلثهن!

١١٠- عين ما فيه الاستثناء:

- ١) أتمنى إلا يُنسى شيء من ذكرياتنا الحلوة!
- ٢) تتمنّى هؤلاء الطلبات إلا تتساهن المعلمة!
- ٣) نتمنى أن يتذكر الجميع ذكرياتنا إلا بعضها!
- ٤) يتمنى جميع المرافقين إلا يتذكر أحد ذكرياتهم المرة!

«هذا خلق الله
المعالم الخالدة
درسهای ۵ و ۶
صفحه‌های ۷۰ تا ۴۷»

در این بخش، از میان سوالات عربی (۱) و عربی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالهای ۱۱۱ تا ۱۲۰ تا «یا» به سوالهای ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۱)

■ عَيْنَ الْأَصْحَّ وَ الْأَدْقَ فِي الْجَوابِ لِلْتَّرْجِمَةِ أَوِ الْمُفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۱۱ - ۱۱۵)

﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِ﴾ :

۱) بگو در زمین بگردید و بنگرید سرانجام پیشینیان چگونه بوده است!

۲) گفتند در زمین سفر کنید و ببینید سرنوشت پیشینیان چگونه بوده است!

۳) بگو در زمین بگردید آنگاه بنگرید به سرنوشت قبلی پیشینیان که چگونه بوده است!

۴) گفته شد روی زمین بگردید و نگاه کنید سرنوشت کسانی که در گذشته بوده اند چطور بوده است!

۱۱۲- «يُحِبُّ الْأَمْهَاتِ الْأُولَادَ وَ يُدِيرُونَ أُمُورَهُنَّ فِي الْأَيَامِ الَّتِي لَسَنَ قَادِرَاتٍ عَلَى أَدَاءِهَا!»:

۱) مادران فرزندان را دوست دارند و کارشان را در روزهایی که قادر به انجام آن نیستند اداره می‌کنند!

۲) فرزندان مادران را دوست دارند و کارهایشان را در روزهایی که به انجام آن‌ها توانا نیستند اداره می‌کنند!

۳) مادران فرزندان را دوست دارند و کارهای آنان را در روزهایی که توانا به انجامشان نیستند اداره می‌کنند!

۴) فرزندان مادران را دوست دارند و کارهایشان را در روزهایی که به انجام آن‌ها قادر نیستند اداره می‌کرند!

۱۱۳- «هُنَاكَ قَوْةٌ عَظِيمَةٌ مِنَ اللَّهِ فِي أَعْمَاقِ الْمَحِيطَاتِ كَمْثُلِ أَسْمَاكٍ مُضِيَّةٍ ثَحَوْلٌ ظَلَامٌ الْبَحْرُ إِلَى نَهَارٍ مُضِيءٍ!»:

۱) قدرت بزرگ خداوند در اعمق اقیانوس‌ها است؛ مانند ماهی‌های نورانی که تاریکی دریا را به روز روشن تبدیل می‌کنند!

۲) آنجا از جانب خداوند قدرت بزرگی در اعمق اقیانوس است؛ مانند ماهی‌های نورانی که دریایی تاریک را به روزی روشن تغییر می‌دهند!

۳) قدرتی بزرگ در اعمق اقیانوس‌ها از جانب خداوند وجود دارد؛ مانند ماهی‌های نورانی که تاریکی دریا را به روزی روشن تبدیل می‌کنند!

۴) بزرگی قدرت خداوند در اعمق اقیانوس‌ها از جانب ماهی‌های نورانی که تاریکی دریا را به روشنی روز تبدیل می‌کنند!

۱۱۴- عَيْنَ الصَّحِيحِ: «مَا ازْبَرَشَمْدَنَ مَنَاطِقَ دَارَى جَاذِبَةَ گَرْدَشَگَرِى درَ كَشُورِ زَبَيَامَانَ نَاتَوَانَ هَسْتِيَمْ!»

۱) نحن لا نقدر أن نُحصي المناطق ذات المَعَالِم السِّيَاحِيَّة لِلسُّيَاحِ فِي بِلَادِنَا!

۲) نحن عاجزون عن إحصاء مناطق الجذب السياحي في بلادنا الجميلة!

۳) إننا عجزنا أن نُحصي المناطق ذات المَعَالِم السِّيَاحِيَّة لِلسُّيَاحِ فِي بِلَادِنَا الجميلة!

۴) لسنا قادرين على إحصاء مناطق الجذب السياحي في بلاد هي جميلة!

۱۱۵- عَيْنَ غَيْرِ الْمَنَاسِبِ لِلْمُفْهُومِ: ﴿أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَرِّ وَ تَنْهَوْنَ أَنْفُسَكُمْ﴾

۱) لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾

۲) کور خود است و بینای مردم!

۳) عليك أن لا تنهي عن خلق و أنت تفعل مثله!

۴) اگر بد کنی چشم نیکی مدار

١١٦- عين الخطأ في الاعراب و التحليل الصريفي: « الغراب يُحدّر بقية الحيوانات حتى تبتعد عن منطقة الخطر! »

١) الغراب: اسم - مفرد - معرفة - معرب / مبتدأ للجملة الاسمية و مرفوع بالضمة

٢) الحيوانات: اسم - جمع سالم للمؤنث - معرفة بأل - معرب / مفعول و منصوب

٣) يُحدّر: مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلثي (مصدره: تحذير) / فعل و فاعل

٤) تبتعد: للمؤنث - مزيد ثلثي (ماضيه للمذكر: ابتعد، و له حرفان زائدان) / فعل و فاعل؛ و الجملة فعلية

١١٧- عين الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

١) هاتان الطالبتان المجدتان قرأتا قصائد رائعة!

٢) من يأتي بالبضائع الضرورية إلى السفرة العلمية!

٣) يزور بعض السائحيين المعالم التاريخية و العتبات العالمية!

٤) أحب عباد الله الذين يأمرون بالمعروف و ينهون عن الممنوع!

١١٨- عين المبتدأ جمعاً سالماً:

١) ميادين الحرب قد امتلأت بالجنود الشجعان!

٢) مضمون جاءت في هذه القصة ليست مُناسبة للأطفال!

٣) خرج السمك المدفون من مكانه فالصيادون ذهبوا لصيده!

٤) الحكم العادلون يستمعون إلى نصائح العلماء!

١١٩- عين الصحيح في الإعراب:

١) الفستان الذي لونه أبيض جميل قُفْم بِشَرَائِه!

٢) قال القاضي العادل للمخطيء: لسان المُجرم قصير! ٤) عيون المذنبين المتكبرين باكية في يوم القيمة!

١٢٠- عين «المدرس» مرفوعاً:

١) فحص الطبيب أسنان المدرس الذي يشتهر بالصداقة! ٢) الطالب المؤدب يحترم المدرس المشيق كثيراً!

٣) شاهدنا المدرس الحاذق في المكتبة العامة! ٤) قد انكسرت زجاجة سيارة المدرس قبل يوم!

تأثیرِ اللُّغَةِ الْفَارَسِيَّةِ عَلَى
اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ، الصَّدَقُ
درس‌های ۴ و ۵
صفحه‌های ۴۵ تا ۷۰

اگر به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۲۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.

عربی زبان قرآن (۲)

■ عَيْنَ الْأَصْحَّ وَ الْأَدْقَ فِي الْجَوابِ لِلتَّرْجِمَةِ أَوِ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۲۱ - ۱۲۵)

﴿۱۲۱﴾ ما يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ . . . :

۱) خداوند نمی‌خواهد هیچ سختی‌ای بر شما قرار دهد!

۲) خواست خداوند بر قرار دادن سختی بر شما نیست!

۳) خدا نمی‌خواهد که شما در حالت بحرانی قرار بگیرید!

۴) آنچه خدا می‌خواهد قرار گرفتن شما در حالت بحرانی نیست!

۱۲۲ «بعد أن أخذ الشَّابَ يَكْذِبُ مِنْ جَدِيدٍ لَمْ يَلْتَفِتْ أَصْحَابَهُ إِلَيْهِ فَأَسْرَعَ أَحَدُ النَّاسِ إِلَيْهِ وَلَكِنْ خَادِعَهُ أَيْضًا!»:

۱) بعد از اینکه جوان مجدداً شروع به دروغ گفتن کرد یاران وی به او توجه نکردند، پس یکی از مردم به سوی او شتافت اما او را نیز فریب داد!

۲) پس از اینکه دوباره جوان دروغ گفت و دوستانش به او توجهی نکردند، یک نفر به سوی او شتافت اما او نیز فریب خورد!

۳) بعد از اینکه جوان دوباره شروع کرد به دروغ گفتن، دوستانش به او توجهی نمی‌کردند، پس یکی از مردم به سرعت نزد او رفت ولی به او نیز نیرنگ زد!

۴) پس از اینکه جوان از نو دروغ گفتش را شروع می‌کند، یارانش به وی توجه نمی‌کنند، پس یکی از مردم به سوی او شتافته و او را نیز فریب می‌دهد!

۱۲۳ «إِعْلَمُوا أَنَّ الْحُرُوفَ الَّتِي لَا تَوَجَّدُ فِي لُغَةِ الْعَرَبِ ثَبَّلَ إِلَى حُرُوفٍ قَرِيبَةٍ مِنْ مَخَارِجِهَا!»: بدانید که

۱) حروفی که در زبان عرب‌ها موجود نبود، به حرف‌هایی نزدیک به مخرج‌هایشان مبدل شدند!

۲) حروفی که در زبان عربی موجود نیست، به حروف نزدیک به مخرج‌هایشان تغییر پیدا می‌کند!

۳) حروفی که در زبان عربی وجود نداشت، به حروفی تبدیل شد که نزدیک به مخرج‌هایشان بود!

۴) حرف‌هایی که در زبان عرب‌ها وجود ندارد، به حروفی نزدیک به مخرج‌هایشان تبدیل می‌شود!

۱۲۴ «صَدَائِيْ عَجِيْبِيْ شَنِيْدَهُ شَدَّ. آن صَدَاءِيْ جَوَانِيْ بُودَ كَهْ بَهْ غَرَقَشَدَنَ وَانْمُودَ كَرَدَهُ بُودَ!»:

۱) الصَّوْتُ عَجِيْبٌ. سَمِعَ الصَّوْتَ مِنْ شَابٍ تَظَاهَرَ بِالْغَرَقِ!

۲) سَمِعَ صَوْتٌ عَجِيْبٌ. كَانَ الصَّوْتَ مِنْ شَابٍ تَظَاهَرَ بِالْغَرَقِ!

۳) سَمِعَ صَوْتاً عَجِيْباً. كَانَ الصَّوْتَ مِنْ الشَّابِ يَتَظَاهَرُ بِالْغَرَقِ!

۴) سَمِعَ صَوْتٌ عَجِيْبٌ. كَانَ صَوْتاً مِنْ الشَّابِ الَّذِي تَظَاهَرَ بِالْغَرَقِ!

۱۲۵ - عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي مَفْهُومِ الْعِبَارَةِ: «يَبْلُغُ الصَّادِقُ بِصَدْقِهِ مَا لَا يَبْلُغُ الْكَاذِبُ بِإِحْتِيَالِهِ!»

۱) لَا تَكْذِبْ النَّاسَ لَأَنَّهُمْ سَيَعْلَمُونَ!

۲) دروغی کجا سود آید از آن به از راست کاشوب زاید از آن

۳) سخن از مردم جاهل نتوان کردن گوش نیست واقف، دل جاهل نه ز مغز و نه ز پوست

۴) عاقبت صادق به جایی می‌رسد کز نظریش عاجز است کذاب پست

١٢٦- عَيْنُ الصَّحِيفِ فِي الْأَعْرَابِ وَ التَّحْلِيلُ الْصَّرْفِيُّ: ﴿ لَن تَنالُوا الْبَرَ حَتَّى تُنفِقُوا مَا ثَجَبْتُمْ . . . ﴾

١) حَتَّى: من الحروف الجارّة - مبني / مع كلمة بعده: الجارّ و المجرور

٢) الْبَرُّ: اسم - مفرد مذكر - معرف بـأ - معرب / مفعول و منصوب بالفتحة

٣) تَنَالُوا: مضارع - للجمع المذكر المخاطب - مزيد ثلاثي - متعدّ / فعل و فاعل

٤) ثَجَبْتُمْ: فعل - للجمع - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين - معلوم / فعل و فاعل؛ و الجملة فعلية

١٢٧- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرْكَاتِ الْحُرُوفِ:

١) إِنَّ الرِّيَاحَ تَجْرِي بِمَا لَا تَشْهِي السُّقُونُ!

٢) مِنْ أَخْلَاقِ الْجَاهِلِ الْإِجَابَةُ قَبْلَ أَنْ يَسْمَعَ!

٣) عَصَقْتُ رِيَاحًا شَدِيدَةً حَرِبَتْ بَيْتَنَا جَنْبَ شَاطَئِ الْبَحْرِ!

٤) فِي الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ مِنَاثُ الْكَلِمَاتِ الْمُعَرَّبَةِ ذَاتُ الْأُصُولِ الْفَارِسِيَّةِ!

١٢٨- عَيْنُ عَبَارَةٍ فِيهَا نُوَعَانٌ مِنَ الْصَّفَةِ:

١) يُقْدِمُ لِقَمَانٍ لِأَبْنَهِ مَوَاعِظَ قِيمَةً لِيَهْتَدِيَ بِهَا إِلَى خَيْرِ طَرِيقٍ!

٢) شَاهَدْتُ تَلَمِيذًا فِي سُوقِ الْمَدِينَةِ الْكَبِيرَةِ أَدْرَسَ مَعَهُ فِي مَدْرَسَةِ الْإِمامِ!

٣) يُحَكَىُ أَنَّ رَجُلًا كَانَ كَثِيرُ الْمَعَاصِي وَ الْعَيُوبِ فَنَدَمَ عَلَى أَعْمَالِهِ الْسَّيِّئَةِ!

٤) أَنْشَدَ الشُّعُرَاءُ الْأَيْرَلَانِيُّونَ أُبَيَّاتًا مَمْزُوجَةً بِالْعَرَبِيَّةِ وَ إِسْقَادَ مِنْهَا الْآخَرُونَ!

١٢٩- عَيْنُ فَعْلًا يُوضَّحُ مَا قَبْلَهُ:

١) شَاهَدْنَا صُورًا مِنْ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ ثُمَّ تَكَلَّمَنَا مَعًا حَوْلَهَا!

٢) ﴿ أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا فَعَصَى فِرْعَوْنَ الرَّسُولَ ﴾

٣) وَ مَا تَقَعَلُوا مِنْ خَيْرَاتِ يَعْلَمُهُ الرَّبُّ الَّذِي خَلَقَكُمْ!

٤) لِجَدِّي الرَّحِيمِ بُسْتَانِ جَمِيلٍ يَقْعُدُ فُرْبَ هَذِهِ الْقَرِيَّةِ!

١٣٠- عَيْنُ الْفَعْلِ يُتَرَجمُ مَضَارِعًا التَّرَازِيمَاً:

١) لَيْتَنَا حَضَرْنَا فِي الْحَفْلَةِ الَّتِي انْعَقَدتَ قَبْلَ شَهْرٍ!

٢) لَنْ أَتَرَكَ الدَّرَاسَةَ حَتَّى نَهَايَةِ عُمْرِي!

٣)

تاریخ (۳):

درس هشتم: جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن
درس نهم: نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران صفحه‌های ۹۹ تا ۱۲۶
جغرافیا (۳):
فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۲)
درس پنجم: ویژگی‌ها و انواع مخاطرات طبیعی (تا ابتدای سیل)
صفحه‌های ۷۳ تا ۸۸

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۱۵ دقیقه

تاریخ و جغرافیا (۳)

۱۳۱- کدام گزینه در ارتباط با «بنیتو موسولینی» نادرست است؟

۱) پادشاه ایتالیا وی را به تشویق صاحبان صنایع، به نخست وزیری منصوب کرد.

۲) موسولینی که رهبر حزب فاشیست بود، در پی ایجاد دولت تک‌حزبی متمرکزی در ایتالیا بود.

۳) وی پس از پیروزی در انتخابات، با دیکتاتوری تحقق وعده‌های اقتصادی خود را کنار گذاشت.

۴) او در سال ۱۹۳۵ م. با تفکر احیای امپراتوری روم باستان، به ایوبی لشکر کشید.

۱۳۲- یکی از مهم‌ترین تحولات جهان پس از پایان جنگ جهانی دوم، کدام است؟

۱) صدور اعلامیه بالفور و موافقت انگلستان با ایجاد سرزمین یهود در فلسطین

۲) ظهرور موقت حکومت‌های خودکامه تک‌حزبی در برخی کشورهای اروپایی

۳) گرفتاری آمریکا در یک بحران و رکود اقتصادی عظیم چهار ساله

۴) به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در چین به رهبری مائو

۱۳۳- چرا مصدق اقدام به قطع رابطه سیاسی با لندن کرد؟ زیرا ...

۱) این کشور با فرستادن کشتی‌های جنگی خود به خلیج فارس، به تهدید نظامی ایران پرداخت.

۲) انگلستان ضمن خارج کردن سرمایه‌های شرکت نفت، خرید نفت از کشور ایران را تحریم کرد.

۳) دولت این کشور پرداخت بدھی‌های شرکت نفت و خسارت‌های ناشی از تأخیر آن را نپذیرفت.

۴) به منظور رد خلع ید از شرکت نفت ایران و انگلیس، از ایران در دیوان بین‌المللی لاهه شکایت کرد.

۱۳۴- در ۱۶ آذر ۱۳۳۲ گروهی از دانشجویان دانشگاه تهران در اعتراض به کدام واقعه تظاهرات کردند؟

۱) اخراج شماری از اساتید پایه‌گذار نهضت مقاومت ملی از دانشگاه

۲) سفر ریچارد نیکسون، معاون رئیس جمهور کشور آمریکا به ایران

۳) سرکوب شخصیت‌های ملی و مذهبی پس از کودتای ۲۸ مرداد

۴) شهادت سه تن از دانشجویان معتبر به برقراری روابط سیاسی با انگلستان

۱۳۵- کدام یک از موارد زیر، انگیزه اصلی کودتای ۲۸ مرداد ماه ۱۳۳۲ را به درستی بیان می‌نماید؟

۱) به راه انداختن جنگ روانی علیه مصدق و مقاудسازی محمد رضا پهلوی برای پذیرش همکاری با دولت آمریکا

۲) دستگیری و محکمه دکتر مصدق و همه همکارانشان و انحلال احزاب و گروه‌های سیاسی و روزنامه‌های مخالف

۳) انتصاب سرلشکر فضل الله زاهدی به نخست وزیری و واگذاری تولید نفت به شرکت‌های انگلیسی و آمریکایی

۴) گسترش اختلاف و نزاع میان دکتر مصدق و آیت الله کاشانی و نابودی نهضت ملی نفت و سرنگونی دولت مصدق

۱۳۶- اختلاف زمانی دو شهر مشهد و همدان حدود ۴۳ دقیقه است. اگر طول جغرافیایی همدان ۴۸ درجه و ۴۳ دقیقه باشد و بدانیم مشهد در شرق همدان

واقع شده است، طول جغرافیایی مشهد چقدر است؟

۲) ۵۹ درجه و ۲۸ دقیقه

۱) ۵۶ درجه و ۲۸ دقیقه

۴) ۴۹ درجه و ۲۸ دقیقه

۳) ۴۶ درجه و ۲۸ دقیقه

۱۳۷- اگر شهری بر روی نصف النهار ۱۵ درجه طول غربی و شهری دیگر بر روی نصف النهار ۶۰ درجه طول غربی واقع شده باشد، و در شهر اول ساعت ۷ صبح

باشد، در شهر دیگر ساعت چند است؟

۴) ۴ صبح

۳) ۵ صبح

۲) ۱۰ صبح

۱) ۹ صبح

۱۳۸- عامل وقوع سونامی و منشأ شکل‌گیری آن کدام است؟

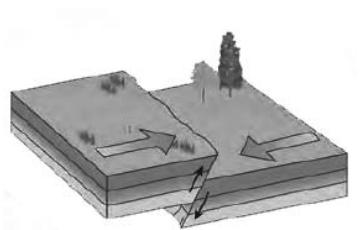
۱) فرایندهای اقلیمی و حاصل فعالیتهای دینامیک بیرونی

۲) وقوع زمین‌لرزه‌ای در زیر دریا با منشأ درون‌زمینی

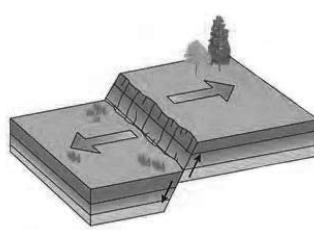
۳) آتش‌فشن‌هایی زیرزمینی با منشأ دخالت‌ها و دستکاری‌های انسان

۴) ظهور سبل، صاعقه و طوفان پرقدرت و منشأ برونزه‌زنی

۱۳۹- میزان خسارت در کدامیک از گسل‌های زیر بالاتر است و ارتباط میان عمق کانونی زلزله با میزان تخریب چیست؟

(ب)

(الف)

۴) ب - مستقیم

۳) ب - معکوس

۲) الف - مستقیم

۱) الف - معکوس

۱۴۰- کدام مورد درباره نواحی لرزه‌خیز کشور ایران درست است؟

۱) بیشتر نواحی غربی کشور مصنون از زمین‌لرزه‌اند.

۲) کمتر منطقه‌ای از کشور مصنون از زمین‌لرزه است.

۳) خطر زمین‌لرزه در تمام نقاط ایران، متوسط، و بالاتر است.

۴) لرزه‌خیزی نواحی غربی کشور، بیش از نواحی شمالی آن است.

تاریخ (۱):

فصل سوم: ایران در عصر
باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی

(درس های ۷ تا ۹)

صفحه های ۸۶۱ تا ۸۹

جغرافیا (۱):

فصل دوم: جغرافیای طبیعی ایران

(درس های ۵ و ۶)

صفحه های ۳۳ تا ۴۰

در این بخش، از میان سوالات تاریخ و جغرافیا (۱) و تاریخ و جغرافیا (۲)

تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.

به سوالات های ۱۴۱ تا ۱۵۰ «یا» به سوالات های ۱۵۱ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

تاریخ و جغرافیا (۱)

۱۴۱- نظر و عقیده بیشتر اسطوره شناسان و محققان درباره محتوای افسانه ها چیست؟

۱) به کلی غیرواقعی و حاصل خیال پردازی انسان ها هستند.

۲) با وجود اطلاعات قابل توجه در برخی از آن ها، غیرقابل استفاده هستند.

۳) براساس واقعیت های تاریخی ساخته شده اما با گذشت زمان تغییر کرده اند.

۴) بی محتوا و حاصل ارتباط انسان های نخستین با محیط طبیعی هستند.

۱۴۲- علت اتحاد حاکمان کوچک و مستقل اسلامی و تأسیس پادشاهی ایلام چه بود؟

۱) پایان دادن به اختلافات و جنگ های داخلی

۲) بهره برداری از منابع طبیعی و معدنی فلات ایران

۳) مقابله با لشکر کشی های فرمانروایان سومری و آکدی

۴) حکومت و تمدن ایلام بر اثر یورش کدامیک از اقوام ساکن در بین النهرین، دچار انحطاط و فروپاشی شد؟

۱) سومریان

۲) آکدیان

۳) بابلیان

۴) آشوریان

۱۴۳- چرا داریوش هخامنشی به مناطقی در شمال دریای سیاه لشکر کشی کرد؟

۱) تصرف جزایر دریای اژه و تنبیه آتنی ها

۲) دفع حملات قبایل صحراء گرد سکایی

۳) فرونشاندن شورش های مردمی در نواحی داخلی

۴) سرکوب گوماته مخ و دیگر مدعیان قدرت

۱۴۴- کدام مورد، درباره رویدادهای دوره پادشاهی اردشیر دوم هخامنشی درست است؟

۱) شورش کورش کوچک و سربازان مزدور یونانی او سرکوب شد و مصر از سلطه هخامنشیان خارج گردید.

۲) در اواسط پادشاهی او، کورش کوچک سر به شورش برداشت و با سپاهی از مزدوران یونانی راهی پایتخت شد.

۳) در ابتدای سلطنت خود، مدعیان احتمالی سلطنت را از میان برداشت و مصر را به قلمرو هخامنشیان بازگرداند.

۴) شورش کورش کوچک و سربازان مزدور یونانی وی را در هم شکست و مصر را بار دیگر به قلمرو هخامنشیان بازگرداند.

۱۴۵- در مطالعه عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران، تفاوت زاویه تابش در دو شهر آبادان و پارس آباد به کدام مورد اشاره دارد؟

۱) قرار گرفتن در کمربند پرفسار جنب حرارتی

۲) عرض جغرافیایی

۳) نزدیکی یا دوری از دریاها و منابع رطوبتی

۴) میزان متفاوت وسعت و گستردگی این دو شهر

۱۴۶- چرا در دوره گرم سال، میزان «ریزش های جوی» در کشورمان کاهش می یابد؟

الف) قرار گرفتن کشور ما در داخل کمربند خشک و بیبانی کره زمین

ب) گرم بودن و صعود هوا در اطراف مدار رأس السرطان

ج) پیشروی پرفسار جنب حرارتی در تابستان

د) نزدیکی به دریاها و امکان صعود هواهای مرتبط در تابستان

۱) الف و ج ۲) الف و ب ۳) ب و د ۴) ج و د

۱۴۷- «پارش کمتر از ۳۰ میلی متری باران در بسیاری از مناطق»، «تمکزارهای پف کرده» و «دریاچه حوض سلطان» به ترتیب به کدام مناطق ایران اشاره دارند؟

۱) بیابان لوت - دشت کویر - دشت کویر

۲) بیابان لوت - دشت کویر - بیابان لوت

۳) دشت کویر - بیابان لوت - دشت کویر

۴) دشت کویر - بیابان لوت

۱۴۸- کدام عبارت درباره کانون های آبگیر کشورمان درست نیست؟

۱) تراکم کانون های آبگیر دائمی در غرب کشور بیشتر است.

۲) کانون های آبگیر فصلی، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه های گرم سال حفظ می کنند.

۳) کانون های آبگیر موقت در کوهستان های نزدیک به مناطق گرم و خشک شکل می گیرند.

۴) کانون های دائمی حداقل در هشت ماه از سال بارش دارند.

۱۴۹- منظور از حوضه آبریز چیست و وسیع ترین حوضه آبریز موجود در ایران کدام است؟

۱) محدوده ای که با توجه به شکل زمین و شبیب ناهمواری ها، آب های جاری را به سوی پایین ترین نقطه آن هدایت کند - حوضه آبریز فلات مرکزی

۲) مکان هایی در مناطق کوهستانی که سرچشمۀ رودهای متعدد هستند - حوضه آبریز فلات مرکزی

۳) محدوده ای که با توجه به شکل زمین و شبیب ناهمواری ها، آب های جاری را به سوی پایین ترین نقطه آن هدایت کند - حوضه آبریز شرق

۴) مکان هایی در مناطق کوهستانی که سرچشمۀ رودهای متعدد هستند - حوضه آبریز شرق

تاریخ (۲):

فصل دوم: ظهور اسلام، حرکتی

تازه در تاریخ بشتر

فصل سوم: ایران؛ از ورود اسلام تا

پایان صفویه

(درس‌های ۷ تا ۹)

صفحه‌های ۶۶ تا ۱۰۰

جغرافیا (۲):

فصل دوم: نواحی طبیعی

فصل سوم: نواحی انسانی

(درس‌های ۵ و ۶)

صفحه‌های ۵۳ تا ۸۲

اگر به سؤال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۵۱ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

تاریخ و جغرافیا (۲)

۱۵۱- عباسیان در مواجهه با خلافت فاطمی و برای مقابله با آنان چه کردند؟

۱) به ترفندهای گوناگون متول شدند تا نسب خود را به علی (ع) و فاطمه (س) برسانند.

۲) از توان سیاسی و نظامی حکومت سلجوقیان و دیگر متحدان خود بهره برداشتند.

۳) بخش‌های وسیعی از مناطق شام و حجاز را تحت تصرف خود درآوردند.

۴) با فرستادن عده زیادی از داعیان خود به عراق و یمن موجب خشم و حشمت فاطمیان شدند.

۱۵۲- در کدام نبرد سپاه ساسانی توانست ضمن شکست مسلمانان، بخش‌هایی از متصروفات آن‌ها را بازپس گیرد؟

(۲) جلو

(۱) جسر

(۴) نهادون

(۳) قادسیه

۱۵۳- کدام مورد، درباره نقش دهقانان در سده‌های نخستین هجری نادرست است؟

۱) در اداره امور محلی بهویژه امور مالیاتی مشارکت داشتند.

۲) منشأ شکل‌گیری نخستین حکومت ایرانی پس از اسلام بودند.

۳) علی‌رغم تأثیرات مهم سیاسی، فقد نقش و کارکرد فرهنگی بودند.

۴) در جریان فتوحات، برخی از آن‌ها با سپاه مسلمانان همکاری می‌کردند.

۱۵۴- کدام گزینه در ارتباط با پیامدهای سیاسی - اجتماعی، اقتصادی و مذهبی تشکیل سلسله‌های ایرانی اسلامی در نخستین سده‌های اسلامی، نادرست است؟

۱) امیران سلسله‌های علویان طبرستان و آل بویه، پیرو مذهب تشیع بودند و به تقویت و گسترش آن مذهب در ایران کمک کردند.

۲) پس از استقرار کارگزاران ایرانی برای اداره امور مناطق، به مرور، آرامش نسبی بر جامعه حکم‌فرما و از شدت جنبش‌های سیاسی، اجتماعی و مذهبی کاسته شد.

۳) در این دوران فعالیت‌های اقتصادی از رونق مناسبی برخوردار بود و کشاورزی، تجارت و صنعت رواج یافت.

۴) مهم‌ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، رقابت و سنتیز امیران این سلسله‌ها در جهت اقدامات توسعه‌طلبانه با تحریک خلفای عباسی بود.

۱۵۵- کدام پادشاه ساسانی حکومت آل منذر (خمیان) را از میان برداشت؟

(۱) خسرو انشیریان (۲) خسرو پرویز (۳) یزدگرد سوم (۴) قباد یکم

۱۵۶- کدام گزینه اطلاعات نادرستی را در مورد رابطه پراکندگی پوشش گیاهی و ارتفاع بیان می‌کند؟

۱) با افزایش ارتفاع گونه‌های گیاهی کاهش می‌یابد.

۲) با کاهش ارتفاع به تعداد و انبوهی گیاهان افزوده می‌شود.

۳) از کوتاهی قد گیاهان به افزایش ارتفاع پی می‌بریم.

۱۵۷- کدام عبارت درباره زیست‌بوم‌ها نادرست است؟

۱) نواحی که انواع خاص و مشابهی از گیاهان و جانوران در آن‌ها زندگی می‌کنند.

۲) زیست‌بوم‌ها در سطح کره زمین انواع و ویژگی‌های متفاوت و متنوع دارند.

۳) سرعت رشد پوشش گیاهی در یک زیست‌بوم با تولید ماده آلی در آن حا رابطه مستقیم دارد.

۴) در عرض‌های جغرافیایی مختلف ویژگی‌های مشابهی در نوع و تراکم پوشش گیاهی وجود دارد.

۱۵۸- کدام مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در خانواده زبانی آفرو - آسیایی زبان مردم عرب و یهود، زبان قوم ... است و زبان بعضی از مردم ... آفریقا، زبان قوم ... است.»

(۱) حامی - غرب - سامی (۲) حامی - شمال - سامی (۳) سامی - شمال - حامی (۴) سامی - غرب - حامی

۱۵۹- کدام یک از گزینه‌های زیر از مصاديق پدیده پخش است؟

۱) حضور فرش ایرانی در برخی از هتل‌های معروف انگلستان

۳) ظهور فست‌فود مکدونالد در آمریکا

۱۶۰- کدام عبارت، با مدل تصویرشده رو به رو، مطابقت دارد؟

۱) تأثیر شبکه‌های اجتماعی در گسترش سبک زندگی غربی

۲) گسترش معماری اسلامی در اسپانیا

۳) ورود محصولات کامپیوتری به تهران و شهرهای بزرگ و سپس شهرهای کوچک‌تر و روستاهای

۴) گسترش بیماری Covid۱۹ به سایر مکان‌ها

درس هشتم: عقل در فلسفه (قسمت دوم)
درس نهم: آغاز فلسفه در جهان اسلام
صفحه‌های ۵۹ تا ۷۷

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۶۱- کدام گزینه بیان درستی در مورد عقول متعالی است؟

۱) عقل انسان، کاملاً مغایر و ضد عالم عقول است.

۲) تنها حقیقت وجودی برخی از این موجودات متعالی مجرد از ماده است.

۳) عقل انسان به واسطهٔ مدد و یاری‌رسانی عقل فعال به درک حقیقت کلی موجودات عالم می‌رسد.

۴) عقول هم مرتبه با عالم طبیعت‌اند و فیض خداوند از طریق آن‌ها به عالم طبیعت می‌رسد.

۱۶۲- متن زیر توصیف عقل در مرحله... است که اوصاف آن به مفهوم... در عقول مجرده در نظر فیلسوفان مسلمان شbahat دارد و بالاترین کمال عقل انسانی در مرحله... قرار دارد که

«نفس در این مرحله، با کسب معقولات، خود بدل به موجودی عقلانی می‌شود. بنابراین به مقامی می‌رسد که بتواند خودش را هم در ک کند و در خویش تعقل کند. به اصطلاح فلسفی می‌گوییم نفس در این مرتبه هم عاقل بالذات است و هم معقول بالذات. عاقل بالذات یعنی این که خودش موجودی است که در ک می‌کند و صرفاً این نیست که ادراک را از عاقل دیگری بگیرد؛ و معقول بالذات یعنی این که خود چیزی است که بتواند به واسطهٔ عقل دریافت شود و شناخت آن به میانجی و واسطه‌گری چیز دیگری نیست.»

۱) عقل بالفعل - عقل فعال - عقل بالفعل - انسان در این مرحله در علم و عمل کامل است.

۲) عقل بالملکه - عقل اول - عقل بالفعل - شناخت‌های این مرحله مستقل از حس است.

۳) عقل بالفعل - عقل فعال - عقل بالمستفاد - انسان در این مرحله در علم و عمل کامل است.

۴) عقل بالملکه - عقل اول - عقل بالمستفاد - شناخت‌های این مرحله مستقل از حس است.

۱۶۳- از نظر فیلسوفان مسلمان، رابطه عقل با ایمان باید چگونه باشد؟

۱) تأیید عقل توسط ایمان ۲) تفسیر ایمان توسط عقل ۳) پشتیبانی عقل از ایمان ۴) تردید عقل در ایمان

۱۶۴- با توجه به آراء فیلسوفان مسلمان کدام مورد در باب معنای دوگانه عقل صحیح می‌باشد؟

۱) سیر عقول مجرد به صورت طولی است که آخرین مرتبه آن همان عقل متغیر در آدمی است.

۲) در مرتبه عقل هیولانی انسان نمی‌تواند هیچ ادراک عقلی داشته باشد چرا که آمادگی لازم را ندارد.

۳) عقل، کشف و شرع علی‌رغم تفاوت در روش در صورت وحدت موضوع به نتیجهٔ یکسان می‌رسند.

۴) تسلسل بین عقول ناشی از بوجود آمدن هر یک از عقول به واسطهٔ عقلی دیگر می‌باشد.

۱۶۵- در مورد حیات عقلی مسلمانان کدام گزینه صحیح نیست؟

۱) حیات عقلانی و حیات فلسفی، به صورت متقابل، بر رشد یکدیگر تأثیر می‌گذارند.

۲) حیات عقلانی ثمرة این است که عقلانیت جزء فرهنگ عمومی آن جامعه باشد.

۳) یکی از نشانه‌های شکل‌گیری حیات عقلی در جامعه توجه به استدلال و تفکر است.

۴) دو قرن بعد از ظهور اسلام حیات عقلانی به نهایت تکامل خود در جهان اسلام رسید.

۱۶۶- کدام گزینه در رابطه با زمینه‌های رشد فلسفه در جهان اسلام صحیح می‌باشد؟

- (۱) حیات علمی و فلسفی همچون زمینی حاصل خیز زمینه را برای رشد حیات عقلی به عنوان ثمره فراهم نمودند.
- (۲) حیات عقلی مسلمانان مقارن با ظهر اسلام و مقدم بر نهضت ترجمه و حیات فلسفی می‌باشد.
- (۳) نهضت ترجمه علاوه بر آشنایی فلسفه مسلمان با فلسفه یونان منجر به احیای نظام فلسفی یونانی در اسلام گردید.
- (۴) استفاده پیامبر از روش‌های بدیع در ایجاد حیات عقلی معلول فراهم آمدن فرست تفکر و اندیشه‌ورزی در جامعه اسلامی بود.

۱۶۷- کدام گزینه درباره حکمت مشاء صحیح است؟

- (۱) اولین مؤسس حکمت مشاء فارابی و ابن سینا بودند.
- (۲) ارسسطو برخلاف افلاطون در مباحثش به قیاس برهانی توجه کمتری داشت.
- (۳) عقلانی بودن فلسفه اسلامی را می‌توان متأثر از رواج فلسفه ارسسطو قلمداد کرد.
- (۴) دیدگاه فارابی در فلسفه سیاسی بیشتر نزدیک به ارسسطو است تا استاد وی.

۱۶۸- علت شهرت فارابی به «علم مثنی» چیست؟

- (۱) ساختن یک نظام فلسفی جدید با الهام از آموخته‌های فلسفه یونانی
- (۲) آشنایی عمیق با تعالیم اسلام و عقاید فلسفه ایران باستان
- (۳) آشنایی با فلسفه افلاطون و ارسسطو و استفاده مطلق از آن در فلسفه خود
- (۴) پیروی از ارسسطو به عنوان «علم اول» و مؤسس حکمت مشاء

۱۶۹- مهم‌ترین تفاوت مدینه فاضله و جاهله در چیست؟

- (۱) توجه به سلامت جسم و لذت‌های دنیوی
- (۲) غایت و هدف نهایی مدینه
- (۳) داشتن یا نداشتن رئیس مدینه
- (۴) آراسته بودن به فضایل اجتماعی و مدنی

۱۷۰- کدام عبارت با توجه به فلسفه سیاسی فارابی نادرست است؟

- (۱) رئیس حقیقی مدینه فاضله در نظر فارابی در واقع جز پیامبر خدا نمی‌تواند باشد.
- (۲) فارابی مدینه فاضله را هر جامعه‌ای می‌داند که مردم آن به دنبال سعادت هستند.
- (۳) نبوت و پیامبری شرط لازم و حتمی برای انتخاب زعیم مدینه فاضله نمی‌باشد.
- (۴) تقسیم و توزیع نقش‌ها، فرست ها و قدرت در مدینه فاضله یکسان و برابر نیست.

درس پنجم: زندگی براساس
اندیشه
درس ششم: امکان شناخت
صفحه‌های ۳۶ تا ۴۹

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۷۱- مهم‌ترین عامل جذابیت سقراط برای جوانان در کدام ویژگی او مشهود است؟

(۱) انگیزه او برای ثبت فضیلت در جامعه
(۲) تواضع و فروتنی منحصر به فرد او

(۳) سخنان شیرین و پرمعنای او
(۴) اخلاق و منش دلپذیر او

۱۷۲- بنابر گفته سقراط رسالتی که از سوی خداوند به او واگذار شده بود چیست؟

(۱) مبارزه با سوفسٹائیان و برملای ساختن نادانی آنان

(۲) همنشینی با عامه مردم تأم با سرزنش و پند دادن آنان

(۳) عدم سرپیچی از فرمان خدا در مسیر هدایت مردم

(۴) متقادع کردن مردم برای ترجیح دادن کمال نفس بر مال و ثروت

۱۷۳- سخن ظاهری سروش معبد دلفی چه بود؟

(۱) داناترین مردم و کسی که به بالاترین درجه دانش دست یافته، سقراط است.

(۲) دانای حقیقی فقط خدا است و تنها اوست که می‌تواند به علم حقیقی برسد.

(۳) داناترین مردم کسی است که مانند سقراط بداند که هیچ نمی‌داند.

(۴) داناترین مردم کسی است که همچون سقراط در پی دانش و علم کوشایش باشد.

۱۷۴- روند استدلال سقراط در اثبات اعتقادش به خدا چگونه است و شبیه به کدام‌یک از مثال‌های زیر است؟

(۱) از علت به معلول - آتش هست پس حرارت و گرمای نیز هست.

(۲) از صفات و آثار خدا به خود خدا - از افزایش حجم آهن به افزایش درجه حرارت آن بی می‌بریم.

(۳) از معلول به علت - از وجود سرماخوردگی به وجود سردد و تب پی ببریم.

(۴) از ویژگی‌های ضروری خدا به ذات خدا - از مربع بودن یک شکل به دارای چهار زاویه بودن آن بی ببریم.

۱۷۵- کدام گزینه درباره محکمه سقراط صحیح است؟

(۱) ملتوس برای ادعاهای خود نسبت به سقراط هیچ شواهدی عرضه نکرد.

(۲) سقراط اتهام ملتوس درباره به خدایی نگرفتن خورشید و ماه را پذیرفت.

(۳) از نظر سقراط دانای حقیقی فقط خدادست و ما نمی‌توانیم چیزی بدانیم.

(۴) استدلال سقراط در بخش دوم مبتنی بر تقدم یک شیء بر آثار آن است.

۱۷۶- کدام گزینه درباره امکان شناخت صحیح می‌باشد؟

- (۱) امکان شناخت امری روشن و واضح نزد قوای ادراکی ماست.
- (۲) با وجود بداهت امکان شناخت برای پذیرش آن نیازمند استدلال هستیم.
- (۳) چون امکان شناخت از نظر منطقی قابل تردید نیست از این‌رو مصون از هر نوع تردید می‌باشد.
- (۴) مابهای هر شناختی تصویری از یک امر واقعی نزد قوای ادراکی ما می‌باشد که نشان‌دهنده تحقق علم و معرفت در اندیشه ما است.

۱۷۷- تعریف «معرفت» به «دانستن و آگاهی نسبت به چیزی» نوعی تعریف ... است و «در شناخت شیء خارجی» مابهای آگاهی ما

- (۱) مفهومی - تصور ذهنی‌ای است که از یک شیء خارجی داریم. (۲) لغوی - تصور ذهنی‌ای است که از یک شیء خارجی داریم.
- (۳) مفهومی - شیء و موجودی است که در خارج واقع شده است. (۴) لغوی - شیء و موجودی است که در خارج واقع شده است.

۱۷۸- کدام گزینه بیانگر انکار شک در اصل امکان شناخت است؟

- (۱) انسان نمی‌تواند به علمی که مطابق با واقعیت باشد دست یابد.
- (۲) ممکن است ما در توانایی خود برای شناخت برخی امور جهان شک کنیم.
- (۳) ما می‌دانیم که حقایق بسیاری وجود دارد که هنوز انسان نتوانسته آن‌ها را بشناسد.
- (۴) ما از اشیای گوناگون در زندگی استفاده می‌کنیم و در اثر اعمال دیگران دچار تأثیر می‌شویم.

۱۷۹- این‌که منجمان قدیم عموماً فکر می‌کردند خورشید به دور زمین می‌گردد، ولی منجمان جدید پی بردند که این نظر اشتباه بوده به کدام

حیطه معرفت‌شناسی مربوط است؟

- (۱) بی‌اعتباری دانش (۲) تکمیل دانش (۳) تصحیح دانش (۴) قلمرو شناخت

- (۱) تدریجی بودن فرایند شناخت (۲) محدودیت و خطای در شناخت و معرفت
- (۳) پذیرش امکان شناخت توأم با قبول خطای در شناخت (۴) تکمیل دانش گذشته و دستیابی به دانش جدید

پیش‌فرض عمل این دانش‌آموز کدام است؟

- (۱) تدریجی بودن فرایند شناخت (۲) محدودیت و خطای در شناخت و معرفت
- (۳) پذیرش امکان شناخت توأم با قبول خطای در شناخت (۴) تکمیل دانش گذشته و دستیابی به دانش جدید

درس پنجم: اقسام استدلال

استقرایی

درس ششم: قضیه حملی

صفحه‌های ۳۹ تا ۶۱

در این بخش، از میان سوالات منطق و فلسفه یازدهم تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۱۸۱ تا ۱۹۰ تا ۱۹۰ «یا» به سوالات ۱۹۱ تا ۲۰۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۸۱- کدامیک از گزاره‌های زیر درباره استدلال از نوع استقرای تمثیلی درست می‌باشد؟

۱) احتمالی بودن نتیجه استدلال تمثیلی ارزش منطقی و اعتبار آن را از بین می‌برد.

۲) چون نتیجه استقرای تمثیلی همواره احتمالی است نیازی به نقد ندارد و نمی‌توان آن را پذیرفت.

۳) اگر میان ویژگی مشترک و ویژگی سرایت داده شده همبستگی بالایی برقرار باشد، نتیجه استدلال از قوت بالایی برخوردار است.

۴) تمثیل همان نتیجه حاصل از تشکیل یک استقرای تمثیلی است.

۱۸۲- کدامیک از گزینه‌های زیر استدلال از نوع تمثیلی است؟

۱) لقمان را گفتند: عالم بی‌عمل به چه ماند؟ گفت: زنبور بی‌عسل.

۲) چگونه منطق می‌خوانی؟ مانند ریاضی اول قواعد را یاد می‌گیریم.

۳) از کرامات شیخ ما این است شیره (شیره انگور) را خورد گفت شیرین است.

۴) رتبه یک کنکور مانند یک کامپیوتر دقیق درس خوانده است؛ پس همه رتبه‌های برتر مانند کامپیوتر دقیق درس می‌خوانند.

۱۸۳- اگر کسی استدلال کند «سخنان انسان‌های بزرگ که در گذشته می‌زیسته‌اند مانند مواد غذایی فاسداند که دیگر نباید از آن‌ها استفاده کرد» در نقد استدلال بالا کدام گزینه مناسب نیست؟

۱) سخنان بزرگان بخشی از اندیشه بشر را در بر می‌گیرند که پس از گذشت سده‌ها هنوز درست هستند.

۲) سخنان بزرگان همانند اشیای تاریخی ارزشمندی‌اند که بسیار گران‌بها هستند.

۳) علم بشری برای پیشرفت نیازمند ایده‌های نو و جدید است نه سخنان قدیمی.

۴) سخنان بزرگان مثل اشیای قدیمی هستند چه بسا با گذشت زمان به ارزش آن‌ها افزوده می‌شود.

۱۸۴- استدلال «هر کلامی سیاه است، زیرا تا به حال نشنیده و ندیده‌ایم که کلامی به رنگ دیگر باشد» یک استدلال ... است که در آن از ... نتیجه‌گیری

... شده است.

۲) استقرای تعمیمی - موارد کلی - جزئی

۱) استقرای تعمیمی - موارد جزئی - کلی

۴) استدلال قیاسی - مقدمات کلی - جزئی

۳) استدلال قیاسی - مقدمات جزئی - کلی

۱۸۵- دلیل ضعیف بودن استقرای مطرح شده در کدام گزینه با سایرین یکسان نیست؟

۱) علی در دو آزمون گذشته، ریاضی را بیست گرفته است. پس این‌بار نیز بیست می‌گیرد.

۲) باتری موبایل قبلی من سریع خالی می‌شد. همه موبایل‌های ساخته شده توسط این شرکت باتری‌های ضعیفی دارند.

۳) تمام افراد محله‌ما درآمد بالای ۲۰ میلیون در ماه دارند. پس حتماً میانگین درآمد منطقه ما بالای ۲۰ میلیون تومان است.

۴) قیمت دلار در روز گذشته کاهش داشته است. بنابراین در این هفته شاهد کاهش قیمت خواهیم بود.

۱۸۶- کدام گزینه به ترتیب در مورد استقرای تعمیمی قوی، استقرای تمثیلی و استنتاج بهترین تبیین صحیح می‌باشد؟

۱) در ساخت مبنا و آموزش علوم مختلف نقش اصلی را دارد - اگر وجود شباهت بسیار زیاد باشد یقینی خواهد شد - در آن تمام حالات ممکن

بررسی می‌شوند و یکی انتخاب می‌شود.

۲) شرط آن، این است که تعداد نمونه‌ها بسیار زیاد باشد - در ادبیات به آن تشییه می‌گویند - معمولاً در علوم جنایی و کارآگاهی استفاده می‌شود.

۳) هر چقدر هم تعداد نمونه‌ها در آن زیاد باشند هم امکان خطا وجود دارد - در آن یک حکم کلی را به صرف شباهت ظاهری تعمیم می‌دهیم -

اگر احتمالات به دقت بررسی شوند می‌توانند قطعی باشند.

۴) در آن سیر فکری ما از نمونه‌های جزئی به حکم کلی است - متزلزل‌ترین قسم استدلال است - در آن با کنار گذاشتن احتمالات مختلف به نتیجهٔ

احتمالی می‌رسیم.

۱۸۷- با توجه به تعریف منطق از قضیه کدام گزینه شامل یک قضیه می‌باشد؟

۱) برخیز بتایا ز بهر دل ما

۲) اکنون که گل سعادت پربار است

۳) گناه بخت پریشان و دست کوتاه ماست

۱۸۸- کدام عبارت درست است؟

۱) در قضیهٔ حملی، موضوع وصف و حالت محمول است.

۲) طبق قرارداد، در شرطی متصله، قضیه‌ای که اول می‌آید، مقدم نام دارد.

۳) ممکن است در یک قضیه، جای یک جزء تغییر کند و نقش آن در قضیه ثابت بماند.

۴) هر چند همه جمله‌ها قابلیت درست یا غلط بودن دارند، اما منطق فقط از جمله‌های خبری استفاده می‌کند.

۱۸۹- در کدام گزینه تبدیل قضیهٔ حملی به شرطی به درستی صورت پذیرفته است؟

۱) هر دانشجویی کارت دانشجویی دارد - اگر کسی کارت دانشجویی دارد، دانشجو است.

۲) هیچ دیپلمهای کمتر از ۱۲ سال درس نخوانده است - اگر کسی دیپلم دارد، حداقل ۱۲ سال درس خوانده است.

۳) هر بزرگ‌سالی که رانندگی بلد است می‌تواند گواهی‌نامه بگیرد - اگر بزرگ‌سالی گواهی‌نامه نداشته باشد، رانندگی بلد نیست.

۴) هر ایرانی دارای شناسنامه است - اگر کسی ایرانی نباشد، شناسنامه ندارد.

۱۹۰- کدام حکم لزوماً یک قضیهٔ محصوره محسوب می‌شود؟

۱) حکم به ثبوت یک وصف برای یک شیء

۲) حکم به ثبوت و واقعیت یک شیء

۳) حکم درباره یک مجموعهٔ مشخص و معین

۴) حکم به سلب یک وصف از افراد محدود

درس پنجم: زندگی براساس
اندیشه

درس ششم: امکان شناخت
صفحه‌های ۳۶ تا ۴۹

اگر به سوال‌های ۱۸۱ تا ۱۹۰ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۱۹۱ تا ۲۰۰ پاسخ دهید.

فلسفه بازدهم

۱۹۱- کدام عبارت درباره سقراط دقیق و صحیح بیان نشده است؟

(۱) او با همه اشاره از فقیر تا غنی صحبت می‌کرد.

(۳) زندگی وی حکایت واقعی فلسفه است.

۱۹۲- با استناد به سخنان سقراط، کدامیک از گزینه‌های زیر از مقاصد وی از گشت‌وگذار و گفت‌وگو با مردم نبود؟

(۱) نشان دهد که ثروت فضیلت به بار نمی‌آورد.

(۲) بیان کند سعادت در توجه کامل به روح و تربیت آن است.

(۳) جوانان و سالخوردگان را به ترجیح کمال نفس بر جسم متلاud کند.

(۴) بیان کند که هر آنچه برای جامعه سودمند است از فضیلت به دست می‌آید.

۱۹۳- اتهامی که ملت‌وس در دادگاه به سقراط وارد کرد چه بود؟ و سقراط در برابر این اتهام چگونه از خود دفاع کرد؟

(۱) او خدایانی را که همه به آن‌ها معتقد‌نند انکار می‌کند - با تمثیل نشان داد پذیرش صفات یک چیز مقدم بر خود آن است.

(۲) او جوانان را با افکار خود گمراه می‌کند - او بیان کرد که گفت‌وگو با مردم وظیفه‌ای است که با ندایان غیبی به او الهام شده است.

(۳) او خدایانی را که همه به آن‌ها معتقد‌نند انکار می‌کند - او با استدلالی، از پذیرش صفات خدا به پذیرش وجود آن رسید.

(۴) او جهل و نادانی مدعیان دانایی را آشکار می‌کند - او ادعا کرد که هیچ نمی‌داند و سروش معبد دلفی را نیز چنین تفسیر کرد.

۱۹۴- صورت استدلال سقراط برای رسیدن به وجود فوق بشری و پذیرش خداوند چه بود؟

(۱) رسیدن از معلول به علت

(۳) نشان‌گری خداوند از امور فوق بشری

۱۹۵- کدام مورد را نمی‌توان از دفعاتیات سقراط در دادگاه نتیجه گرفت؟

(۱) اجرای فرمان خدا، از هر امر دیگری مهم‌تر است.

(۳) دانایی از آن خداست و انسان را از آن بپرهای نیست.

۱۹۶- کدام گزاره با دیگر گزاره‌ها در باب «معرفت» همپوشانی ندارد؟

(۱) انسان نمی‌تواند اشیاء را همان‌گونه که هستند، بشناسد.

(۳) انسان در شناخت امور محسوس هم همواره خطأ می‌کند.

۱۹۷- کدام گزینه در مورد تعریف معنای شناخت و معرفت صحیح است؟

(۱) امکان ارائه تعریف مفهومی برای آن وجود ندارد.

(۲) برای روشن شدن معنا و مفهوم «شناخت» به تعریف لفظی نیاز داریم.

(۳) تنها روش ممکن برای تعریف «شناخت» تعریف لغوی است.

(۴) معنای «شناخت» بر همه‌کس آشکار است و نیازی به هیچ تعریفی ندارد.

۱۹۸- کدام گزینه درباره شناخت درست است؟

(۱) انسان نمی‌تواند بدون داشتن شناختی از اشیاء با آن‌ها ارتباط برقرار کند.

(۲) شناخت انسان منحصر در موجودات است و به معدوم تعلق نمی‌گیرد.

(۳) استفاده‌های مختلف ما از اشیاء، نشان‌دهنده شناخت صحیح ما می‌باشند.

(۴) مفهوم آموزش، نشان‌دهنده بی‌کرانی گستره شناخت انسان می‌باشد.

۱۹۹- کدام عبارت بیانگر شکاکیت در خود اصل امکان شناخت نیست؟

(۱) هیچ چیزی برای آدمی قابل شناخت نیست.

(۳) انسان توانایی شناخت بسیاری چیزها را ندارد.

۲۰۰- کدام گزینه نشانگر توانایی بشر در رسیدن به معرفت است؟

(۱) در گذشته چنین فکر نمی‌کردند که زمین به دور خورشید حرکت می‌کند.

(۲) کشف نشدن واکسن کرونا نشانه ناتوانی بشر در شناخت اشیاء و موجودات است.

(۳) تلاش انسان برای پذیرش امکان شناخت، علت دست‌یابی او به دانش‌های مختلف بود.

(۴) اشتباهات گذشتگان در زمینه علوم مختلف دلالت بر خط‌پذیری دائم شناخت بشر دارد.

درس سوم: احساس، توجه، ادراک
درس چهارم: حافظه و علل فراموشی
صفحه‌های ۶۶ تا ۱۱۱

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۲۰۱- «علی و محمد و پدر و مادرشان مشغول دیدن تلویزیون هستند که بویی ناآشنا از آشپزخانه بلند می‌شود. مادر آن‌ها در مورد این‌که آیا بقیه هم این‌بو به مشامشان رسیده یا نه، از آن‌ها سؤال می‌پرسد و پاسخ آن‌ها مثبت است: بنابراین محمد برای رسیدگی به این‌بو به آشپزخانه می‌رود»؛ به ترتیب کدام افراد در مرحله احساس و کدام افراد در مرحله ادراک هستند؟

- (۲) هر چهار نفر - فقط محمد
(۴) مادر و محمد - مادر و محمد
(۳) مادر و محمد - فقط محمد

۲۰۲- آستانه حسی (تابع شدت محرک بودن گیرنده حسی) به چه معناست؟

- (۱) حداقل شدت محرک لازم برای ادراک آن محرک
(۲) بیشینه شدت محرک متناسب با ظرفیت گیرنده حسی
(۴) کمینه شدت محرک مورد نیاز برای احساس آن محرک
(۳) شدت محرک بهینه برای عملکرد مطلوب گیرنده حسی

۲۰۳- کدام‌یک از پدیده‌های زیر نشان می‌دهد بخشی از توجه ما در حیطه‌ای جزء آگاهی‌مان قرار دارد؟

- (۱) هنگام کار، کسی با شما حرف می‌زند؛ صدایش را می‌شنوید اما دقیقاً نمی‌دانید چه چیزی گفته است.
(۲) معلم سر کلاس صدای یکنواختی دارد و این باعث می‌شود شما در افکارتان غرق شوید و به درس گوش ندهید.
(۳) مردم می‌دانند در برخی مکان‌ها همواره احتمال زلزله وجود دارد، اما در عین حال، همیشه برای مقابله با آن آماده نیستند.
(۴) خواندن یک مطلب علمی اگر همراه با فایل‌های صوتی و تصویری باشد، احتمالاً یادگیری شخص قوی‌تر خواهد بود.

۲۰۴- به ترتیب، هر یک از گزاره‌های زیر با موارد کدام گزینه ارتباط بیشتری دارد؟

- در آزمایش گزارش اعداد، مدتی می‌گذرد و آزمودنی با تأخیر گزارش می‌دهد.
- قطار وارد ایستگاه می‌شود، سپس اعلام می‌شود: «ایستگاه بعد، تهریش.»
- معلم برای تدریس درس شیمی، از وسایل متعدد داخل آزمایشگاه بهره می‌برد.

- (۱) کاهش تمکن با گذر زمان - حذف آگاهی ناقص - ایجاد انگیختگی ذهنی بیشتر برای دانش‌آموز
(۲) تسهیل دریافت محرک بعدی - ایجاد آگاهی کامل - آشنایی نسبی با محرک
(۳) اهمیت خاص خستگی - ایجاد زمینه برای شناخت محرک - تلاش در جهت از بین بردن عادت
(۴) از دست رفتن محرک - تسهیل دریافت بعدی محرک - کاهش یکنواختی محرک

۲۰۵- کدام توصیف ناظر بر «موقعیت ردیابی علامت» متفاوتی است؟

- (۱) بستری کردن بیمار مبتلا به آنفلونزا به گمان ابتلا به کرونا در صورت عدم بیماری
(۲) به صدا درآمدن آثیر دزدگیر خودرو در اثر برخورد توپ فوتبال
(۳) اعلام تعطیلی مدارس به سبب پیش‌بینی اشتباہ بارش شدید برف
(۴) استفاده از ماسک به دلیل آلودگی هوا در فصول سرد سال

۲۰۶- آزمایش اینگهوس مربوط به کدام عامل ایجاد فراموشی است و چه روشی برای برطرف کردن آن مؤثر است؟

۱) تداخل اطلاعات - یادگیری با استراحت

۲) عدم رمزگردانی - استفاده از رمزگردانی معنادار

۳) گذشت زمان - کاهش فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری مطلب

۴) مشکلات مربوط به بازیابی - برگردان به زبان خود

۲۰۷- «مادر سجاد از او می‌پرسد که امروز خوب بود؟ و سجاد پاسخ می‌دهد که نه! چون همکلاسیاش خوارکی‌های او را خورده است. معلم سجاد می‌گوید

که اتفاقاً امروز، روز بسیار خوبی بوده است، چون سجاد توانست حروف الفبا را به طور کامل یاد بگیرد.» با توجه به این فرض، کدام عبارت نادرست است؟

۱) سجاد در مرحله بازیابی اطلاعات مشکل دارد.

۲) معلم سجاد اطلاعات را به صورت کلی رمزگردانی کرده است.

۳) سجاد به صورت جزء‌به‌جزء اطلاعات را رمزگردانی کرده است.

۴) سجاد به دلیل اینکه تصویری کلی از آنچه رمزگردانی کرده، ندارد و حرف‌هایش قابل اعتماد نمی‌باشد.

۲۰۸- با توجه به مراحل حافظه، کدام گزینه نادرست است؟

۱) حافظه در هر یک از مراحل سه‌گانه خود امکان خطای دارد.

۲) مشکل در به‌یادآوردن اطلاعات به امکان خطای در مرحله رمزگردانی یا اندازش بازمی‌گردد.

۳) در مرحله بازیابی، کیفیت به‌یادآوردن اطلاعات به تعداد نشانه‌های موجود درباره اطلاعات مورد نظر ربط دارد.

۴) در مرحله اول حافظه، می‌توان براساس استفاده از صدا، تصویر و معنا انواع رمزگردانی را طبقه‌بندی کرد.

۲۰۹- کدام گزینه به فنی اشاره دارد که در جهت بهبود رمزگردانی است؟

۱) بهتر است چند ساعت بعد از یادگیری، موضوع را تکرار کنیم.

۲) برای یادگیری میوه‌های استوایی، آن‌ها را با محیط کشور استوایی هماهنگ می‌کنیم.

۳) در بازه‌های زمانی مرتب، سعی در تکرار کردن آموخته‌ها داریم.

۴) ساماندهی و نظم‌بخشی مطالب برای عملکرد بهتر

۲۱۰- هر دو مورد بیان شده در کدام گزینه کاملاً مشابه یکدیگر هستند؟

۱) گنجایش اندازش حافظه حسی - گنجایش اندازش حافظه بلندمدت

۲) زمان بازیابی حافظه کوتاه‌مدت - زمان بازیابی حافظه بلندمدت

۳) ظرفیت ذخیره‌سازی در حافظه کوتاه‌مدت - ظرفیت ذخیره‌سازی حافظه کاری

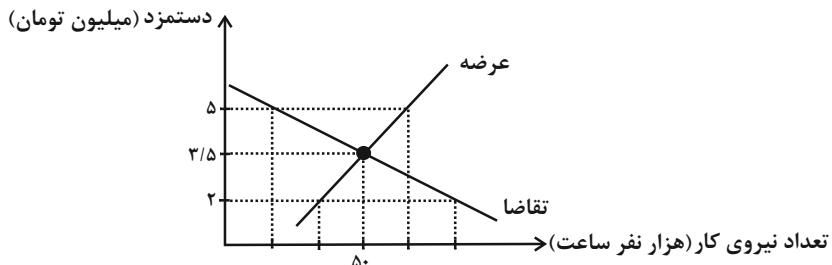
۴) نوع رمزگردانی حافظه حسی - نوع رمزگردانی حافظه کوتاه‌مدت

درس هشتم: رکود، بیکاری و فقر
درس نهم: تورم و کاهش
قدرت خرید
صفحه‌های ۸۱ تا ۱۰۴

در این بخش، از میان سوالات اقتصاد و روان‌شناسی تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۲۱۱ تا ۲۲۰ «یا» به سوالات ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۲۱۱- چند مورد از عبارات زیر، درخصوص منحنی عرضه و تقاضای نیروی کار زیر، نادرست است؟

(الف) در سطح دستمزد $\frac{5}{3}$ میلیون تومان، بازار به تعادل می‌رسد. یعنی دستمزد درخواستی نیروی کار برای اشتغال با دستمزد پرداختی از سوی کارفرما برابر است.

(ب) در حالت مازاد عرضه (سطح دستمزد ۲ میلیون تومان) چون گروهی از افراد بیکار هستند، حاضرند با سطح دستمزد پایین‌تری کار را انجام دهند در نتیجه دستمزد تا سطح رسیدن به دستمزد تعادلی پایین می‌آید.

(پ) در سطح دستمزد ۵ میلیون تومان بازار با مازاد تقاضا روبرو است. در این سطح از دستمزد بهدلیل پایین بودن آن، مؤسسات و بنگاه‌ها تمایل زیادی به استخدام نیروی کار دارند ولی نیروی کار حاضر به استخدام با این سطح از دستمزد نیست.

(ت) نمودار عرضه، صعودی است و عرضه‌کننده نیروی کار صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند.

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

۲۱۲- با توجه به جدول رویه‌رو که مربوط به داده‌های آماری از جمعیت کشور A است، باسن صحیح سوالات زیر کدام است؟

$\frac{4}{5}$ جمعیت غیرفعال	جمعیت شاغل	۱
۱,۲۰۰,۰۰۰ نفر	جمعیت فعال	۲
۱۵٪ جمعیت غیرفعال	جمعیت کل کشور	۳
۶,۰۰۰,۰۰۰ نفر	جمعیت کل	۴

(الف) نرخ بیکاری در این کشور کدام است؟

(ب) جمعیت افراد بالای ۱۵ سال چقدر است؟

(۱) الف) ۴۰ درصد، ب) ۲,۷۰۰,۰۰۰ نفر

(۲) الف) ۲۰ درصد، ب) ۲,۷۰۰,۰۰۰ نفر

(۳) الف) ۲۰ درصد، ب) ۲,۱۰۰,۰۰۰ نفر

(۴) الف) ۴۰ درصد، ب) ۲,۱۰۰,۰۰۰ نفر

۲۱۳- درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب چگونه است؟

- بانک مرکزی می‌تواند با اعمال سیاست بازار باز (فروش اوراق مشارکت) تورم را کنترل و نقدینگی در گردش را تنظیم کند.

- نوسانات نرخ بارزش پول ملی ما اثر مثبت دارد و منجر به افزایش قدرت خرید پول ملی و در بی آن منجر به کنترل تورم می‌شود.

- چنانچه در شرایط تورمی، پول نتواند حفظ ارزش کند نمی‌تواند وظیفه خود به عنوان «وسیله پرداخت در مبادلات» را به خوبی انجام دهد.

- وظیفه پول به عنوان وسیله‌ای برای پرداخت‌های آینده در روزگار ما کاملاً محسوس است؛ زیرا بیشتر معاملات تجاری در مقابل پرداخت‌های آینده صورت می‌گیرد.

۱) غ - د - د - غ ۲) د - غ - د - غ ۳) غ - د - غ - د ۴) د - غ - د - غ

۲۱۴- عبارات کدام گزینه در رابطه با واقعیت نادرست است؟

- ۱) یکی از وظایف دولت‌ها در هر کشوری، اجرای سیاست‌های فقرزدایی و برقرار کردن عدالت است.
- ۲) در اقتصاد ایران، بی ثباتی در قیمت‌ها بر بی ثباتی بازار کار و فعالیت اقتصادی اثر منفی قابل توجهی گذاشته است و خود یکی از عوامل مهم بیکاری و رکود بهشمار می‌رود.
- ۳) دولتها از طریق حمایت از شرکت‌های تولیدی و مبارزه با فساد با فقر و بیکاری مبارزه می‌کنند.
- ۴) مردم می‌توانند از طریق انجام فعالیت‌های جهادی، ایجاد فضای مناسب کسب و کار، ارزان فروختن خدمات و محصولات خود و پرداخت مالیات بیشتر از یکدیگر در برابر خطر فقر و نابرابری محافظت کنند.

۲۱۵- کدام گزینه در ارتباط با رکود و بیکاری درست است؟

- ۱) هر کسی که در ازای کاری که انجام می‌دهد دستمزد یا حقوق می‌گیرد، شاغل محسوب می‌شود و کسانی که شغلی ندارند بیکار بهشمار می‌آیند.
- ۲) زمانی که یک اقتصاد منابع غیرفعال دارد، نمی‌تواند با استفاده از این منابع غیرفعال، کالا و خدمات زیادی تولید کند.
- ۳) اساسی‌ترین شاخص ارزیابی وضعیت رکود کشور نرخ بیکاری است. نرخ بیکاری از نسبت تعداد بیکاران به کل جمعیت غیرفعال کشور ضربدر صد به دست می‌آید.
- ۴) وقتی یک اقتصاد منابع غیرفعال دارد، هیچ احتیاجی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگری نیست.

۲۱۶- با توجه به جدول زیر، اگر سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال سوم ۴۲۰۰ تومان باشد و سطح عمومی قیمت‌ها در طول سال دوم ۲۰ درصد کاهش یافته باشد، سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال دوم چقدر است؟

سال	سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال
اول	۳۲۵۰
دوم	۵۳۴۵
سوم	۵۲۵۰
	۳۵۰۰

۲۱۷- کدام گزینه در خصوص تاریخچه پول صحیح است؟

- ۱) در زمان‌های گذشته، برخی کالاهای خاص که در هر منطقه پر طرفدار بود به عنوان اولین پول مورد استفاده قرار گرفت. مثلاً در ایران، چای، در هندوستان، غلات، در تبت، پوست سمور و در روسیه، صدف خواهان بیشتری داشت.
- ۲) انتخاب برخی فلزات مانند طلا و نقره موجب گسترش تجارت در داخل کشورها و بین ملت‌ها شد و فعالیت‌هایی از قبیل دریانوردی و حمل و نقل را نیز رونق بخشید.
- ۳) ایده سپردن نشر پول به یک بانک تجاری از آن‌جا شکل گرفت که مردم برای مصون ماندن از خطرهای احتمالی و همچنین رهایی یافتن از حمل مسکوکات در معامله‌ها، پول‌های خود را به تجار یا صرافان معتبر می‌سپردند و در مقابل، رسید معتبر از آنان دریافت می‌کردند.
- ۴) زمانی که پول طلا و نقره رایج بود پشتوانه پول قدرت اقتصادی کشور بود و پشتوانه پول کاغذی طلا و نقره موجود در خود پول بود.

۲۱۸- کدامیک از عبارات زیر، طبق تعریف مرکز آمار ایران، در شمار افراد بیکار به حساب می‌آیند؟

الف) خانم کارمندی که پس از بازنشستگی، خانهداری می‌کند و دیگر به دنبال کار نیست.

ب) دانشجویی که پس از فارغ‌التحصیلی از دانشگاه نتوانسته شغل مرتبط با رشته تخصصی خود را پیدا کند و به ناجا به کار در یک آپارتمان فروشی مشغول است.

ج) جوانی که برای تأمین هزینه‌های ثبت‌نام در دانشگاه موردنظر خود، روزانه سه ساعت به صورت پاره‌وقت، به کار در یک شرکت خصوصی می‌پردازد.

د) کارگری که پس از اخراج از محل کار قبلی خود تاکنون نتوانسته در محل جدیدی شغل دلخواه خود را پیدا کند.

ه) دانشجویی که پس از اتمام دوره کارشناسی ارشد خود در دانشگاه، در سایتهاش شغل‌یابی به دنبال استخدام در یک شرکت می‌باشد اما تاکنون موفق نبوده است.

۴) هـ، الف

۳) دـ، هـ

۲) بـ، جـ

۱) الفـ، دـ

۲۱۹- کدام گزینه در رابطه با علل تورم و نقش دولت صحیح است؟

۱) زمانی که اقتصاد کشور گرفتار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست افزایش نقدینگی یا همان کاهش افزایش پول در گردش را به کار می‌گیرد.

۲) دولت به دو روش می‌تواند عرضه را افزایش دهد؛ روش اول آن است که واردات را افزایش دهد؛ اما از آنجا که این روش عموماً زمان بر است، دولتها ترجیح می‌دهند از طریق افزایش ظرفیت‌های تولیدی، بازار را تنظیم کنند.

۳) بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت به‌طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد یا با فروش اوراق مشارکت نقدینگی بیشتری به جامعه تزریق کند.

۴) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، عموماً سیاست‌های انبساطی اعمال می‌شود.

۲۲۰- در جدول زیر سطح عمومی قیمت‌ها در ابتداء و انتهای یک‌سال مشخص برای سه کشور فرضی A، B و C آورده شده است. اگر نرخ تورم در هر سه کشور یکسان باشد:

الف) سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال برای کشور B چند واحد پولی است؟

ب) سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال برای کشور C چند واحد پولی است؟

ج) نرخ تورم در این کشورها چند درصد است؟

سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال	سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال	کشورها
۷۰ واحد پولی	۵۰ واحد پولی	A
۹	۸۰ واحد پولی	B
۱۴۰ واحد پولی	؟	C

(۲) الف) ۱۱۰، ب) ۱۱۰، ج) ۳۰

(۱) الف) ۱۱۰، ب) ۱۰۰، ج) ۳۰

(۴) الف) ۱۱۲، ب) ۷۰، ج) ۴۰

(۳) الف) ۱۱۲، ب) ۱۰۰، ج) ۴۰

درس سوم: احساس، توجه، ادراک
درس چهارم: حافظه و علل فراموشی
صفحه‌های ۶۶ تا ۱۱۱

اگر به سؤال‌های ۲۱۱ تا ۲۲۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ دهید.

روان‌شناسی

- ۲۲۱- کدام موارد به ترتیب بر کارکردهای «جستجو» و «گوش به زنگی» تأثیر نامطلوب می‌گذاردند؟
- (۱) وجود ویژگی منحصر به فرد در هدف - خستگی آزمایش‌شونده
 - (۲) افزایش تعداد عوامل انحرافی - خستگی آزمایش‌شونده
 - (۳) نبود ویژگی منحصر به فرد در هدف - دشواری تکلیف
 - (۴) کاهش تعداد عوامل انحرافی - دشواری تکلیف
- ۲۲۲- با توجه به پدیده محرومیت حسی کدام گزینه درست است و عامل تعیین‌کننده در تحریک گیرنده‌های حسی کدام است؟
- (۱) در شرایط محرومیت حسی هیچ گیرنده‌ای تحریک نمی‌شود. - تداوم ارائه محرک
 - (۲) در محرومیت حسی، تحریک گیرنده‌ها به کمترین حد می‌رسد، اما صفر نمی‌شود. - تداوم ارائه محرک
 - (۳) در شرایط محرومیت حسی هیچ گیرنده‌ای تحریک نمی‌شود. - شدت محرک
 - (۴) در محرومیت حسی، تحریک گیرنده‌ها به کمترین حد می‌رسد، اما صفر نمی‌شود. - تنوع محرک‌های گوناگون
- ۲۲۳- مردی شب گذشته همسایه‌اش را به شکل یک پرنده دیده است. کدام گزینه برای این حالت او وصف دقیقی ارائه نمی‌دهد؟
- (۱) وی چیزی را ادراک کرده که واقعاً مصدق خارجی ندارد.
 - (۲) وی در فرایند تفسیر محرک دچار خطاهایی شده است.
 - (۳) فرد معنای اشتباہی به محرک مورد نظر داده است.
 - (۴) فرد بدون تحریک عصب‌های بینایی، محرک گرفته است.
- ۲۲۴- «علی به مصاحبه دانشگاه فرهنگیان دعوت شده است. پزشک در آزمایش شنواهی سنجی به علی می‌گوید: هنگامی که از طریق گوشی، صدای شنید دست خود را بلند کند، اما او با اینکه صدایی در گوشی پخش نشد، دست راست خود را بلند کرد.» علی با کدامیک از موقعیت‌های ردیابی مواجه شده است؟
- (۱) از دست دادن محرک هدف
 - (۲) هشدار کاذب
 - (۳) رذ درست
 - (۴) اصابت
- ۲۲۵- «مهسا و یگانه در مدرسه همکلاسی هستند. روز شنبه، معلم زنگ اول آن‌ها، مطالب بسیار جذابی تدریس کرد و هر دو با دقت به سخنان او گوش کردند. معلم زنگ دوم آن‌ها با صدای یکنواختی مطالب را تدریس می‌کرد. مهسا به دلیل این‌که شب قبل به مهمانی رفته و کم خوابیده بود و صحبانه نیز نخورده بود، احساس کرد تمرکز لازم را ندارد، اما یگانه با دقت به سخنان دبیر گوش می‌داد.» تفاوت مهسا و یگانه به کدامیک از موانع تمرکز برمی‌گردد؟
- (۱) یکنواختی و ثبات نسبی محرک
 - (۲) آشنایی نسبی با محرک
 - (۳) تغییرات درونی محرک‌ها
 - (۴) عدم وجود انگیختگی ذهنی
- ۲۲۶- کدام پدیده باعث می‌شود ردهای حسی به اطلاعات تبدیل شوند و اگر در دادگاه، شاهدی که در صحنه جرم حاضر نبوده است، با جزئیات اتفاق را توضیح دهد (صرف نظر از دروغ‌گویی)، کدام خطا حافظه درباره او وجود دارد؟
- (۱) توجه - فراموشی
 - (۲) تمرین و تکرار - حافظه کاذب
 - (۳) توجه - اضافه کردن
 - (۴) تمرین و تکرار - حذف کردن
- ۲۲۷- در میان کلمات زیر، کدام دسته از کلمات قابلیت رمزگردانی بهتری دارند و چرا؟
- (۱) «پرتقال و پرتغال» زیرا تشابه حسی دارند.
 - (۲) «دفتر و خودکار» زیرا مفاهیم ساده‌تری هستند.
 - (۳) «قهقهه و چای» زیرا دو نوع رمز دارند.
- ۲۲۸- درستی (۵) یا نادرستی (ن) عبارات زیر به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟
- کودکان به صورت حسی و بزرگسالان به صورت معنایی رمزگردانی می‌کنند.
 - رمزگردانی و اندوزش خوب متنضم بروخورداری از حافظه قوی است.
 - پدیده نوک زبانی به سبب مشکل در مرحله بازیابی است.
- (۱) ن - ن - ۵
 - (۲) ن - ۵ - ن
 - (۳) ۵ - ن - ۵
 - (۴) ۵ - ۵ - ن
- ۲۲۹- «بسیاری از افراد پس از تجربه جدایی (طلاق) و در هفتاهای نخست، بیشتر خاطرات تلخ رابطه را به یاد آورده و پس از طی شدن هفتاهای بیشتر، خاطرات خوش را فراخوانی می‌کنند. خاطرات تلخ و خوشی که بعضًا غیرواقعی هستند.» این فرآیند نمایانگر کدامیک از ویژگی‌های ساختار حافظه است؟
- (۱) عوامل عاطفی
 - (۲) خطاها حافظه
 - (۳) نشانه‌های بازیابی
 - (۴) گذشت زمان
- ۲۳۰- پاسخ به کدامیک از پرسش‌های زیر مستلزم این است که همه افراد از اطلاعات موجود در حافظه معنایی خود کمک بگیرند؟
- (۱) در عملیات فتح‌المبین چه مناطقی از کشور عزیز ما آزاد شد؟
 - (۲) نام محل اقامت امام خمینی (ره) در فرانسه چه بوده است؟
 - (۳) آیا فیلم سینمایی تک‌تیرانداز را دیده‌اید؟
 - (۴) بین احساس و ادراک چه تفاوت‌هایی وجود دارد؟

دفترچه شماره (۳) – دروس اختیاری نیمسال اول

صبح جمعه
۱۴۰۱/۱۲/۵

آزمون ۵ اسفند ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۳۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اختیاری	۵	۲۳۱	۲۳۵	۱۰
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	اختیاری	۱۰	۲۳۶	۲۴۵	۱۰
۳	جامعه‌شناسی (۳)	اختیاری	۵	۲۴۶	۲۵۰	۵
۴	عربی زبان قرآن (۳)	اختیاری	۵	۲۵۱	۲۵۵	۵
۵	فلسفه دوازدهم	اختیاری	۵	۲۵۶	۲۶۰	۵

چرخه آمار در حل مسائل
الگوهای خطی
(مدل سازی)
صفحه های ۲۸ تا ۵۰

پاسخ گویی به سوال های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۲۳۱- دامنه میان چارکی داده های ۱۶, ۱۷, ۱۵, ۱۶, ۱۴, ۱۸, ۱۴, ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۴, ۱۸ چند واحد از دامنه تغییرات کمتر است؟

۳ (۴)

۲/۵ (۳)

۱/۵ (۲)

۰/۵ (۱)

۲۳۲- در یک نظرسنجی، می خواهیم بررسی کنیم هر دانش آموز یک مدرسه در یک هفته چه نوع برنامه های تلویزیونی را تماشا می کند. یک پرسشنامه با موضوع نوع برنامه و میزان ساعت تماشای آن تهیه می کنیم. یک نمونه تصادفی از بچه ها را انتخاب می کنیم. اما دانش آموزان فقط داده های ۱۷, ۱۲, ۶, ۰, ۲۵, ۲۹, ۵۲, ۴۰, ۳ کرده اند و سایر پرسش ها را پاسخ نداده اند. کدام گزینه صحیح است؟

(۱) در مرحله اول چرخه آمار اشتباه رخ داده است و مجدداً باید از دانش آموزان، پرسش صورت گیرد.

(۲) در مرحله دوم چرخه آمار اشتباه رخ داده است و باید واحد اندازه گیری را تغییر دهیم.

(۳) در مرحله سوم چرخه آمار اشتباه رخ داده است و باید جمع آوری داده ها دوباره صورت گیرد.

(۴) در مرحله پنجم چرخه آمار اشتباه رخ نخواهد داد چون مراحل چرخه آمار، مستقل از هم می باشند و تأثیری روی هم ندارند.

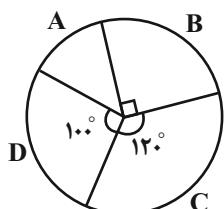
۲۳۳- در نمودار دایره ای زیر تقریباً چند درصد داده ها در گروه A قرار دارند؟

۱۵ (۲)

۱۴ (۱)

۱۸ (۴)

۱۶ (۳)

۲۳۴- انتخاب واحد اندازه گیری مناسب در گام ... و ارائه نمودارها در گام ... صورت می گیرد.

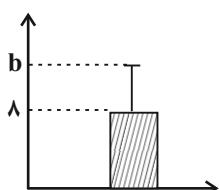
۴) اول - چهارم

۳) دوم - چهارم

۲) سوم - چهارم

۱) دوم - سوم

۲۳۵- نمودار زیر برای ۱۰ داده آماری با میانگین ۸ رسم شده است. اگر مجموع مجذورات اختلاف هر داده از میانگین برابر 90° باشد، مقدار b کدام است؟

۱۰ (۲)

۹ (۱)

۱۲ (۴)

۱۱ (۳)

محل انجام محاسبات

فصل دوم
(درس‌های ۴ تا ۶)
صفحه‌های ۴۱ تا ۶۳

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس **اختیاری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۲۳۶- همه موارد، بیانگر ویژگی‌های «سطح فکری» شعر دوره بیداری است؛ به جزء:

- ۱) نگرش شاعران و نویسندهای نسبت به جهان بیرون تغییر یافت و از کلی‌نگری و ذهنیت‌گرایی به جزئی‌نگری و عینیت‌گرایی تغییر کرد.
- ۲) مضامین کلی و ذهنی، مسائل اخلاقی، عارفانه‌سرایی و غزل‌گویی که با ساخت فرهنگ و جامعه گذشته ما هماهنگ بود، رونق یافت.
- ۳) مضمون قانون و قانون‌مداری در سخن شاعران و نویسندهای راه یافت و بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان گردید.
- ۴) صرورت‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، موجب توجه به دانش‌ها و فنون جدید شد و در کنار دیگر روشنگران، شاعران هم به این موضوع پرداختند.

۲۳۷- کدام گزینه با توجه به ویژگی‌های زبانی و ادبی شعر دوره بیداری نادرست است؟

- ۱) یکی از ویژگی‌های زبانی در شعر دوره بیداری، کم‌توجهی کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر است.
- ۲) توجه به مردم و استفاده از شعر برای آگاه‌سازی آنان در این دوره، سبب شده بود که شاعران شعر را متناسب با زبان و فهم مردم عادی، محاوره‌ای بیان کنند.
- ۳) قالب‌های شعری در عصر بیداری تغییر فراوانی یافت و توجه به قالب قصیده و مثنوی در شعر ملک‌الشعرای بهار و ادیب‌الممالک فراهانی بیشتر شد.
- ۴) شاعران دوره بیداری تخیلات سرایندگان پیشین را در نظر داشتند و گاه با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماع نوآوری‌هایی در عرصه تخیل پدید آوردند.

۲۳۸- کدام بیت فاقد اختیار «حذف همزه» است؟

۱) بشنو این نکته که خود را زغم آزاده کنی خون خوری گر طلب روزی ننهاده کنی

۲) تکیه بر جای بزرگان نتوان زد به گزاف مگر اسباب بزرگی همه آماده کنی

۳) اجرها باشدت ای خسرو شیرین دهنان گر نگاهی سوی فرهاد دل افتاده کنی

۴) کار خود گر به کرم بازگذاری حافظ ای بسا عیش که با بخت خداداده کنی

۲۳۹- در همه آیات اختیار شاعری «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» به چشم می‌خورد؛ به جزء:

- ۱) چنان در قید مهرت پای‌بنندم که گویی آه‌وی سر در کمندم
- ۲) نه مجنونم که دل بردارم از دوست مده گر عاقلی بیهوده پنندم
- ۳) گر آوازم دهی من خفته در گور برآساید روان درمندم
- ۴) سری دارم فدای خاک پایت گر آسایش رسانی ور گزنندم

۲۴۰- در کدام بیت هر دو نوع تغییر کمیت مصوت‌ها (کوتاه به بلند و بلند به کوتاه) وجود دارد؟

- ۱) حافظ از دست مده دولت این کشتی نوح ورنه طوفان حوادث ببرد بنیادت
- ۲) جهان به کام من اکنون شود که دور زمان مرا به بندگی خواجه جهان انداخت
- ۳) صبا وقت سحر بوبی زلف بار می‌آورد دل شوریده ما را به بو در کار می‌آورد
- ۴) هزار آفرین برمی‌سرخ باد که از روی مارنگ زردی ببرد

- ۲۴۱- ترتیب آرایه‌های «مراعات نظیر، تلمیح، تکرار، جناس» در کدام گزینه به درستی آمده است؟
- قلب دشمن نشکند آن را که باشد جان عزیز
زان که نبود گوهر اندر بحر و زر در کان عزیز
ای عزیزان پیش کافر کی بود ایمان عزیز
در همه مصمم کسی چون یوسف کنعان عزیز
- (الف) بر سر میدان عشقش جان برافشان مردوار
(ب) آب چشم و رنگ روی ما ندارد قیمتی
(ج) زلف کافرکیش او ایمان من بر باد داد
(د) عیب نبود گر ترنج از دست نشناسم که نیست
- (۱) ب، د، الف، ج
(۲) الف، د، ب، ج
(۳) د، ج، ب، الف
(۴) د، ج، الف، ب
- ۲۴۲- آرایه‌های مقابله همه ابیات درست است، به جز:
- نه که هر کس که گرفتار تو شد آزاد است (تضاد، تکرار)
دیدن روز و شب اعمی (کور) مادرزاد است (تناقض، لف و نشر)
خاصه اکنون که گلستان ارم شداد است (تلمیح، جناس)
وای بر خانه پرهیز که بی‌بنیاد است (مراعات نظیر، تشییه)
- (۱) گفتگوی نیست گرفتار مرا آزادی
(۲) چشم زاهد به شناسایی سرّخ و زلف
(۳) خیز و از شعله می‌آتش نمرود افروز
(۴) سیل کهسار خم از میکده در شهر فتاد
- ۲۴۳- کدام بیت «فاقد» تلمیح و دارای «تشییه و تضاد» است؟
- دردی نیافتنی ز چه درمان طلب کنی
و انفاس عیسوی از دم رهبان طلب کنی
وانگه فضای عالم ایمان طلب کنی
گر زانکه آب چشمۀ حیوان طلب کنی
- (۱) زخمی نخوردی از چه کنی مرهم التماس
(۲) آیی به دیر و روی بگردانی از حرم
(۳) در تنگتایی کفر فرومانده‌ای هنوز
(۴) همچون خضر ز تیرگی نفس در گذر
- ۲۴۴- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟
- دیده جایی نگران دارم و خاطر جایی
یک روز نگذرد که تو صد بار نگذری
من در میان جمع و دلم جای دیگر است
تنم به غربت و دل با تو مانده اندر وای
- (۱) من در این جمع و پریشان دلم از غوغایی
(۲) ای مادری حاضر غایب که پیش دل
(۳) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟
(۴) دلم به دیگر جای و تنم به دیگر جای
- ۲۴۵- کدام گزینه با مفهوم بیت زیر تناسب ندارد؟
- «داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو
- کز باغ جهان لامعذاران همه رفتند»
- که چو سرو پایبند است و چو لاله داغ دارد
لاله‌ها شد همه داغ دل و گل‌ها همه خار
شو بار سفر بند که یاران همه رفتند
هر روز مهر تازه به طومار زندگی
- (۱) دل ما به دور رویت ز چمن فراغ دارد
(۲) آه کان باغ پر از لاله و گل یافت خزان
(۳) دعوی چه کنی داعیه‌داران همه رفتند
(۴) از داغ دوستان و عزیزان فلک نهد

درس چهارم: کنش اجتماعی
صفحه‌های ۳۲ تا ۴۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۲۴۶- کدام گزینه جاهای خالی را به درستی کامل می‌کند؟
«خشت بنای جامعه ... است، تمامی پدیده‌های خرد و کلان با ... پدید می‌آیند ... هر چقدر هم جالفتاده و باسابقه باشند، با ... افراد به وجود آمده‌اند و برقرارند.»

- ۱) ساختار اجتماعی - کنش اجتماعی - کنش‌های اجتماعی - ساختارهای اجتماعی
- ۲) کنش اجتماعی - کنش اجتماعی - ساختارهای اجتماعی - کنش‌های اجتماعی
- ۳) ساختار اجتماعی - کنش‌های اجتماعی - ساختارهای اجتماعی
- ۴) کنش اجتماعی - ساختار اجتماعی - ساختارهای اجتماعی - کنش‌های اجتماعی

۲۴۷- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را کدام گزینه مشخص می‌کند؟

- برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما، نشان‌دهنده تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده‌اند.
- مقاومت مردم مسلمان آمری در برابر داعش، اولین نمونه از جنگ‌های نامنظم است.
- زندگی اجتماعی و نظم، همزاد یکدیگرند.
- افراد قدرت مقاومت در برابر ساختارها و ایجاد تغییر در آن‌ها را ندارند.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) غ - غ - ص - غ (۳) ص - ص - غ - ص (۴) غ - غ - غ - ص

۲۴۸- بهتر تیپ، هر یک از عبارات زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

- حاکم و شکل‌دهنده به اقدامات افراد

- عبور از جامعه‌شناسی تبیینی به جامعه‌شناسی تفسیری

- فعالیت معنادار با توجه به دیگری

- مهم‌ترین ویژگی کنش از منظر نظریه‌پردازان کنش اجتماعی

- ۱) نظام اجتماعی - برجسته کردن برخی از ویژگی‌های کنش - کنش اجتماعی - اراده و ارزش
- ۲) نظام اجتماعی - تأکید بر رویکرد و روش تجربی - نظام اجتماعی - آگاهی و معنا
- ۳) نظام اجتماعی - برجسته کردن برخی از ویژگی‌های کنش - کنش اجتماعی - آگاهی و معنا
- ۴) نظام اجتماعی - تأکید بر رویکرد و روش تجربی - نظام اجتماعی - اراده و ارزش

۲۴۹- در هر یک از موارد «سقوط ارزش‌ها، افول معانی و سرکوب روحیه خلاق انسان» به ترتیب کدام ویژگی کنش اجتماعی نادیده گرفته می‌شود؟

- (۱) هدف‌دار بودن - آگاهانه و معنادار بودن - ارادی بودن
- (۲) ارادی بودن - هدف‌دار بودن - آگاهانه و معنادار بودن
- (۳) هدف‌دار بودن - ارادی بودن - آگاهانه و معنادار بودن
- (۴) ارادی بودن - آگاهانه و معنادار بودن - هدف‌دار بودن

۲۵۰- عبارات زیر به ترتیب با کدام موارد مرتبط هستند؟

- دو بال موفقیت انسان‌ها

- نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد.

- افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت می‌کنند.

- ۱) نظم اجتماعی و معنویت - قفس آهنین - تأکید افراطی بر نظم اجتماعی
- ۲) نظم اجتماعی و خلاقیت - قفس آهنین - تأکید افراطی بر نظم اجتماعی
- ۳) نظم اجتماعی و معنویت - رکود اراده - اتکا به روش تجربی
- ۴) نظم اجتماعی و خلاقیت - رکود اراده - اتکا به روش تجربی

الوجهة النافعُ و الوجهة المنفعةُ
 (متن و قواعد درس ۲)
 صفحه‌های ۱۹ تا ۲۷

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس اختیاری است.
 وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۲۵۱ - ۲۵۳)

﴿وَلَا تَهْنوا وَلَا تَحْزَنوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾: ۲۵۱

- ۱) اگر مؤمن هستید سستی مکنید و غمگین مشوید زیرا که شما در میان مؤمنان برترید!
- ۲) و سست نشوید و غمگین مباشید در حالی که شما برترید و از ایمان آورندگان هستید!
- ۳) و سست نشوید و اندوهگین مباشید در حالی که شما برترید اگر ایمان آورندگان باشید!
- ۴) مؤمنان کسانی هستند که سست نشوند و غمگین نگردند زیرا آن‌ها برترند!

﴿«مُؤْسَسَةٌ جَائِزةٌ نُوبِلٌ بُنْيَتِ لِشَعُوضٍ خَسَائِرٍ اخْتَرَاعٍ وَ يُصَحَّحَ خَطَاً!»: ۲۵۲﴾

- ۱) مؤسسه جایزه نوبل بنا شد تا زیان‌های یک اختراع، جبران و یک خطا تصحیح شود!
- ۲) بنیاد جایزه نوبل ایجاد شد تا زیان‌های اختراعی را جبران و خطای را صحیح نماید!
- ۳) بنیاد جایزه نوبل برقرار شد تا زیان‌های یک اختراع را جبران و یک اشتباه را تصحیح نماید!
- ۴) مؤسسه نوبل برای جبران ضررها و تصحیح خسارت‌های یک اختراع، بنیانگذار جایزه‌ای شد!

﴿مسافران با عجله به فرودگاه رسیدند و سوار هواپیما شدند!﴾: ۲۵۳

- ۱) المسافرون کانوا قد وصلوا إلى المطار مُستعجلين و رکبوا الطائرة!
- ۲) المسافرون وصلوا إلى المطار مُستعجلين و رکبوا الطائرة!
- ۳) قد وصل المسافرون إلى هذه المطار و رکبوا الطائرة و هم مُستعجلون!
- ۴) وصل المسافران إلى المطار و رکبا الطائرات مُستعجلين!

۲۵۴- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ۱) تُنمُحُ هَذِهِ الْجَائِزَةُ إِلَى مَنْ يُفِيدُ الْبَشَرِيَّةَ فِي مَجاَلِهِ!
- ۲) هَاتَانِ الْبِنَتَانِ قَامَتَا بِجَوَلَةٍ عَلَمِيَّةٍ فِي الإِنْتِرِنِتِ مُبِشِّرَتَيْنِ!
- ۳) كَانَ وَالدُّهُ قَدْ أَقَامَ مَصْنِعًا لِصِنَاعَةِ مَادَّةِ النِّيَرُوَغْلِيَسِرِينِ!
- ۴) كَانَ غَرَضُهُ مِنْ اخْتِرَاعِهِ مُسَاعَدَةَ الإِنْسَانِ فِي مَجاَلِ الْإِعْمَارِ!

۲۵۵- عین الحال حملة:

- ۱) ذهب الطالب إلى بيته عاجلاً!
- ۲) رأيت أنّ صورة الشهيد كانت في قاعة مدرستنا!
- ۳) نحن نعلم طلابنا باحثين عن العلوم!
- ۴) راجعث دروسی وأنا أحفظ قسمًا عظيمًا منها!

درس چهارم: کدام تصویر از

جهان؟

درس پنجم: خدا در فلسفه

(قسمت اول)

۴۰ تا ۲۲ صفحه‌های

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۵۶- هرگاه «معلول به نحوی از انحصار وابسته به علت باشد» و هرگاه «تخلّف معلول از علت امکان‌پذیر نباشد» به ترتیب

کدام‌یک از انواع علت مقصود واقع می‌شود؟

۱) علت تامه - علت ناقصه

۲) علت تامه - علت تامه

۳) علت ناقصه - علت تامه

۴) علت ناقصه - علت ناقصه

۲۵۷- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل نمی‌کند؟

«پذیرش معنای ... اتفاق ...»

۱) اول - تنها با انکار اصل وجوب علیٰ محقق می‌شود.

۲) دوم - تنها با انکار اصل سنتیت محقق می‌شود.

۳) سوم - با عدم پذیرش علل‌العلل ممکن است.

۴) چهارم - قابل انکار نیست.

۲۵۸- کدام گزینه درباره اوصاف خداوند در نظر افلاطون نادرست است؟

۱) از ثابت بودن خدا در نظر افلاطون می‌توان استنباط کرد که خداوند را بسیط و فاقد جزء و بخش می‌داند.

۲) خداوند در نظر افلاطون ابدی است و از میان نمی‌رود و همین گزاره دلیلی بر ازی بودن خداوند نیز می‌باشد.

۳) از آنجایی که خداوند از هر گونه جسم و ماده میراست، نمی‌توان آن را با حس یا رؤیت عقلی مشاهده کرد.

۴) همه چیز در پرتو خداوند دارای حقیقت می‌شود و می‌توان نمود این گزاره را در فلسفه سهروردی یافت.

۲۵۹- کدام گزینه درباره رابطه بین خدا و فعل اخلاقی در فلسفه کانت مناسب‌تر است؟

۱) خداوند عامل تحقق سعادت و فضیلتی است که اعمال اخلاقی بر آن استوارند.

۲) خداوند و فرامین او معیار و سنجة ارزش‌گذاری اعمال اخلاقی انسان‌ها هستند.

۳) تحقق اخلاق وابسته به عوامل بیرونی نظیر وجود خداوند و جهان دیگر نمی‌باشد.

۴) قانون و معیار فعل اخلاقی بر حسب وظیفه تعیین می‌شود، نه دستورات خداوند.

۲۶۰- کدام‌یک از عبارات زیر به ترتیب مطابق با نظر «کاتینگهام - ویلیام جیمز - کرکگور» درباره «ایمان به خدا به عنوان عامل معناداشتن زندگی» است؟

الف) موهبت الهی

ب) منشأ ارزش و اهمیت

ج) نهفته در تجارب شخصی

۴) ج - ب - الف

۳) الف - ج - ب

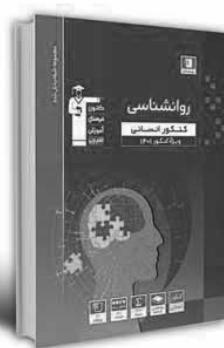
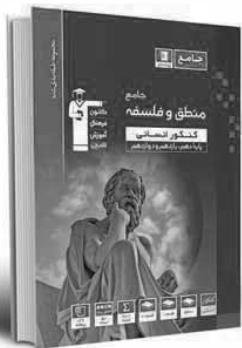
۲) ب - ج - الف

۱) الف - ب - ج

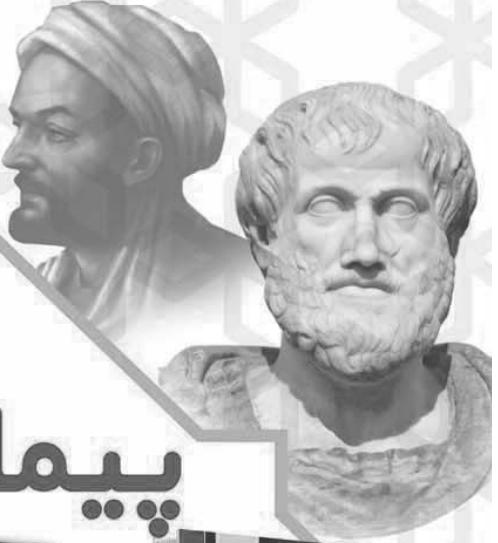
کتاب های آی انسانی

پیمانه ای تمرین کنید

۸۴۵۱
www.kanoon.ir
www.kanoonbook.ir

<https://konkur.info>

آزمون شناختی ۱۴۰۱ ۵ اسفند

دانش آموز عزیز!

اگر در آزمون‌های قبلی به سوالات آمادگی شناختی پاسخ داده‌اید از وضعیت پایه آمادگی شناختی خود بر اساس کارنامه آگاهی دارید. در این آزمون برنامه‌های حمایتی ما برای تقویت سازه‌های شناختی ادامه می‌یابد. این برنامه ارائه راهکارهای هفتگی و پایش مداوم دانش شناختی است. لطفاً برای سنجش آگاهی خود به سوالات پاسخ دهید و برای اطمینان از ماهیت راهبردهای آموزشی، پاسخ نامه تشريحی را مطالعه فرمائید. توجه: سوالات از شماره ۲۶۱ شروع می‌شوند.

۲۶۱. فراشناخت شامل کدام یک از موارد زیر است؟

- ۱. آگاهی از نقاط قوت و ضعف خود
- ۲. توانایی کنترل توانایی‌های خود
- ۳. درک دیگران
- ۴. مورد ۱ و ۲

۲۶۲. کدام مورد به تلاش بیشتری نیاز دارد؟

- ۱. درگیرشدن در یک موقعیت هیجانی
- ۲. مهارکردن خود در یک موقعیت هیجانی
- ۳. فرقی ندارد
- ۴. نمی‌دانم

۲۶۳. آگاهی از سازوکارهای یادگیری چه تاثیری در میزان و ماندگاری یادگیری دارد؟

- ۱. هر دو را بهبود می‌دهد.
- ۲. تاثیری در هیچ‌کدام ندارد.
- ۳. فقط میزان یادگیری را بهبود می‌دهد.
- ۴. فقط ماندگاری یادگیری را زیاد می‌کند.

۲۶۴. کدام مورد برای حل یک مشکل یا مساله نیاز است؟

- ۱. آگاهی از وضع موجود
- ۲. آگاهی از وضع مطلوب
- ۳. آگاهی از مسیر و قوانین آن
- ۴. همه موارد

۲۶۵. کدام مورد از ویژگی‌های هدف است؟

- ۱. مربوط به آینده است.
- ۲. هیجان‌انگیز است.
- ۳. الزام‌آور است.
- ۴. همه موارد

۲۶۶. انتخاب کدام گزینه سخت‌تر است و تلاش بیشتری نیاز دارد؟

- ۱. گزینه پیش‌رو با پاداش سریع
- ۲. گزینه آینده با پاداش دیرتر
- ۳. تفاوتی ندارد
- ۴. نمی‌دانم

۲۶۷. مفهوم انعطاف‌پذیری شناختی به کدام گزینه نزدیک‌تر است؟

- ۱. توانایی انتقال موفق توجه بین تکلیف‌های مختلف
- ۲. توانایی حفظ توجه به مدت طولانی بر یک موضوع
- ۳. توانایی اجرا چند فعالیت به طور همزمان
- ۴. نمی‌دانم

۲۶۸. توانایی مطالعه در شرایط محیطی مختلف را با کدام مورد زیر مرتبط می‌دانید؟

- ۱. سازگاری
- ۲. توجه
- ۳. حافظه
- ۴. فراشناخت

۲۶۹. کدام برنامه درسی را مناسب‌تر می‌دانید؟

- ۱. برنامه دقیق غیرقابل انعطاف
- ۲. برنامه انعطاف‌پذیر
- ۳. فرقی ندارد
- ۴. نمی‌دانم

۲۷۰. یکی از گزینه‌های زیر را در مورد سوالات امروز انتخاب کنید.

- ۱. مفید بود و انتظار دارم این آگاهی من را در یادگیری مطالعه درسی کمک کند.
- ۲. مایل به دریافت اطلاعات، راهبردها و تکالیف تقویتی بیشتر هستم.
- ۳. هر دو
- ۴. هیچ‌کدام

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴۰۱ اسفند ماه

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

«قمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، آروین حسینی، محمد حمیدی، امیر زراندوز، علی شهرایی، سعید عزیزخانی، رحیم مشتاق‌نظم، محمد یگانه
اقتصاد	نسرين جعفری، سارا شریفی، مهدی ضیائی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، سیدعلیرضا علویان، سجاد غلامپور سیوکی، مجتبی فرهادی، حمید محدثی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، سید محمد هاشمی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، شهریار عبدالله
عربی زبان قرآن	نوید امساکی، ولی برجه، بهروز حیدریکی، حسین رضایی، مرتضی کاظم‌شیروودی، محمدعلی نصرآبادی، حمیدرضا قائدامینی، سیدمحمدعلی مرتضوی، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و چهارفایا	میلاد باغ‌شیخی، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، علی محمد کریمی، ملیحه گرجی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنمایی، علیرضا تقی‌پور، سیا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، علیرضا تصیری
روان‌شناسی	حمدیرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد رسائی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند	الله شهبازی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهرا قموشی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، هومن نمازی	فریبا رفوفی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	کوثر شاه‌حسینی	زهرا قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساکی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	فاطمه فوقانی
جغرافیا	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	
منطق و فلسفه	سیا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد	زهرا قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرا قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهرشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

$$a_1 - a_2 = 5 \Rightarrow a_1 r^9 - a_1 r = 5 \Rightarrow a_1 r(r^8 - 1) = 5$$

در رابطه‌های حاصل دو طرف تساوی را بر هم تقسیم می‌کنیم و پس از ساده‌سازی، عبارت جبری صورت کسر را با استفاده از اتحاد مزدوج تجزیه می‌کنیم:

$$\frac{a_1 r(r^8 - 1)}{a_1 r(r^8 - 1)} = \frac{5}{3} \Rightarrow \frac{r^8 - 1}{r^8 - 1} = 17 \Rightarrow \frac{(r^4 - 1)(r^4 + 1)}{r^8 - 1} = 17$$

$$\Rightarrow r^4 + 1 = 17 \Rightarrow r^4 = 16 = 2^4 \Rightarrow r = \pm 2$$

در نهایت باید حاصل $\frac{a_{20}}{a_{12}}$ را محاسبه کنیم که با استفاده از رابطه

$$\frac{a_m}{a_n} = r^{m-n} \quad \text{داریم:}$$

$$\frac{a_{20}}{a_{12}} = r^8 = (r^4)^2 = (16)^2 = 256$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۸ تا ۷۴)

۴- گزینه «۲» (سعید عزیز قانی)

در صورت سؤال رابطه $S_n = \frac{n}{4} a_1 + \frac{n(n-1)}{2} d$ داده شده است. با توجه به اینکه S_n است، پس در صورتی که $d \neq 0$ باشد از درجه دوم به دست می‌آید.

در دنباله حسابی مجموع n جمله اول از یک رابطه درجه اول به دست آمده است، پس باید جملات دنباله ثابت باشند. بنابراین جمله آخر برابر جمله اول است.

$$d = 0, a_1 = 4/5$$

$$\frac{a_n}{a_1} = 1$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۶۹ تا ۶۶)

۵- گزینه «۳» (علی شهرابی)

اگر بین دو عدد a و b ، به تعداد n واسطه هندسی درج کنیم، نسبت مشترک از رابطه $r^{n+1} = \frac{b}{a}$ به دست می‌آید.

در اینجا با جایگذاری $a = 5$ ، $b = 16k$ ، $r = 2$ و $n = 4$ ، داریم:

$$r^{n+1} = \frac{b}{a} \Rightarrow 2^{4+1} = \frac{16k}{5} \Rightarrow 32 = \frac{16k}{5} + 16 \Rightarrow 2 = \frac{k}{5-k}$$

$$\Rightarrow 2k - 10 = k \Rightarrow k = 10$$

پس عدد اول و آخر $k - 5 = 5$ و $k + 5 = 16k = 160$ بوده‌اند. واسطه‌ها را می‌نویسیم:

$$5, 10, 20, 40, 80, 160$$

مجموع بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین واسطه برابر است با:

$$80 + 10 = 90$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۸ تا ۷۴)

۶- گزینه «۲» (محمد ممیری)

در دنباله هندسی با جمله عمومی $t_n = a_1 r^{n-1}$ و نسبت مشترک r داریم:

$$\frac{t_3}{t_6} = \frac{t_1 r^2}{t_1 r^5} = \frac{1}{r^3} = \lambda \Rightarrow r^3 = \frac{1}{\lambda} \Rightarrow r = \frac{1}{\sqrt[3]{\lambda}}$$

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۲» (کلنکور سراسری ۹۱)

اعداد خواسته شده تشکیل یک دنباله حسابی با قدر نسبت $-3 = d$ و جمله اول $a_1 = 150$ می‌دهند. بنابراین:

$$150, 147, 144, \dots \Rightarrow d = -3$$

$$a_{35} = a_1 + 34d \Rightarrow a_{35} = 150 + 34 \times (-3) = 48$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) = \frac{n}{2}(a_1 + a_n)$$

$$\Rightarrow S_{35} = \frac{35}{2} \times (150 + 48)$$

$$= \frac{35}{2} \times (198) = 3465$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه ۷۰)

۲- گزینه «۳» (کلنکور فارج از کشور ۹۳)

با توجه به سؤال داریم:

$$S_7 = 182 \Rightarrow \frac{7}{2}[2a_1 + 6d] = 182 \Rightarrow \frac{7}{2} \times 2(a_1 + 3d) = 182$$

فاکتور از

$$\Rightarrow a_1 + 3d = \frac{182}{7} = 26 \quad (\text{I})$$

$$a_8 = 54 \Rightarrow a_1 + 7d = 54 \quad (\text{II})$$

$$\begin{aligned} \times (-1) \left\{ a_1 + 3d = 26 \right. \\ \left. a_1 + 7d = 54 \right\} \Rightarrow \begin{cases} -a_1 - 3d = -26 \\ a_1 + 7d = 54 \end{cases} \end{aligned}$$

$$4d = 28 \Rightarrow d = \frac{28}{4} = 7$$

حال $d = 7$ را در یکی از معادلات بالا جایگذاری می‌کنیم:

$$\Rightarrow a_1 + 3d = 26 \Rightarrow a_1 + 3(7) = 26 \Rightarrow a_1 = 26 - 21 = 5$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۶۹ و ۶۰)

۳- گزینه «۲» (سعید عزیز قانی)

رابطه بازگشتی دنباله حسابی به فرم $a_{n+1} = a_n + d$ است، بنابراین دنباله مورد نظر حسابی است و $k = d$ است. با توجه به صورت سؤال

$$d = \frac{a_m - a_n}{m - n} = \frac{a_{11} - a_5}{11 - 5} = \frac{-11 - 1}{6} = -2$$

اختلاف مشترک را به دست آورده و داریم:

$$d = \frac{a_{11} - a_5}{11 - 5} = \frac{-11 - 1}{6} = -2 \Rightarrow k = d = -2$$

$$a_5 = 1 \Rightarrow a_1 + 4d = 1 \xrightarrow{d=-2} a_1 = 9$$

$$S_5 = \frac{5}{2}[2a_1 + 4 \times (-2)] = 25$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۶۹ و ۶۰)

۴- گزینه «۴» (سعید عزیز قانی)

با توجه به صورت سؤال روابط زیر را داریم. با استفاده از رابطه

$$a_n = a_1 r^{n-1}$$

$$a_6 - a_2 = 3 \Rightarrow a_1 r^5 - a_1 r = 3 \Rightarrow a_1 r(r^4 - 1) = 3$$

چون جملات دنباله مثبت هستند، پس $r > 0$ است.
 $\Rightarrow r = \frac{r}{2} \xrightarrow{\text{فرض سوال}} r = +2$

$$\text{لذا } c = a_4 = a_1 r^3 = 16, b = a_3 = a_1 r^2 = 8, a_1 = a = 2 \\ d = a_5 = a_1 r^4 = 32$$

$$\frac{a+b}{c-d} = \frac{2+8}{16-32} = \frac{10}{-16} = -\frac{5}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

ریاضی و آمار (۲)

(محمد بهرامی)

در تابع همانی به صورت زوج مرتب، مؤلفه‌های اول و دوم در هر زوج مرتب یکسان‌اند. بنابراین:

$$2a - 2 = 8 \Rightarrow 2a = 10 \Rightarrow a = 5$$

$$2b = a + 1 \Rightarrow 2b = 5 + 1 = 6 \Rightarrow b = 3$$

$$4c = a + b = 5 + 2 \Rightarrow c = \frac{7}{4}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

(محمد ابراهیم توزنده‌جانی)

f یک تابع خطی است و باید ضریب x^2 صفر باشد و g یک تابع همانی است و باید ضریب x برابر یک باشد و عدد ثابت آن صفر باشد. بنابراین:

$$a - 1 = 0 \Rightarrow a = 1, b - 1 = 1 \Rightarrow b = 2, 2c - 4 = 0 \Rightarrow c = 2$$

$$\Rightarrow a + b - 2c = 1 + 2 - 2 \times 2 = 3 - 4 = -1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

«۳» گزینه

در تابع همانی به صورت زوج مرتب، مؤلفه‌های اول و دوم در هر زوج مرتب یکسان‌اند. بنابراین:

$$t_f = 4 \Rightarrow t_1 r^3 = 4 \Rightarrow t_1 \times \frac{1}{8} = 4 \Rightarrow t_1 = 32$$

جمله هشتم این دنباله برابر است با:

$$t_8 = t_1 r^7 = 32 \times \left(\frac{1}{8}\right)^7 = 32 \times \frac{1}{128} = \frac{1}{4}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

«۸» گزینه

می‌دانیم اگر b واسطه هندسی a و c باشد، آنگاه $b^2 = a \cdot c$. در اینجا جمله پنجم دنباله حسابی، واسطه هندسی بین جمله دوم و بازدهم دنباله حسابی است. یعنی:

$$(a_5)^2 = (a_2)(a_{11})$$

تساوی را بر حسب a_1 و d می‌نویسیم:

$$(a_1 + 4d)^2 = (a_1 + d)(a_1 + 10d)$$

$$\Rightarrow a_1^2 + 8a_1d + 16d^2 = a_1^2 + 11a_1d + 10d^2$$

$$\Rightarrow 3a_1d - 6d^2 = 0 \Rightarrow 3d(a_1 - 2d) = 0$$

$$\begin{cases} d = 0 \\ a_1 = 2d \end{cases}$$

$$a_1 = 2d \Rightarrow d = \frac{a_1}{2}$$

پس:

حال داریم:

$$a_6 = a_1 + 5d \xrightarrow{a_1 = 2d} 7d = 14 \Rightarrow d = 2, a_1 = 4$$

مجموع ده جمله ابتدایی دنباله حسابی برابر است با:

$$S_{10} = \frac{10}{2} [2 \times 4 + 9 \times 2]$$

$$\Rightarrow S_{10} = 5 \times 26 = 130$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی و غیرخطی، صفحه‌های ۶۹ تا ۷۸)

«۹» گزینه

می‌دانیم قیمت نسبت به سال قبل 20 درصد کاهش یافته است. یعنی 80 درصد یا $\frac{80}{100}$ سال قبل است، با توجه به این موضوع قیمت در

سال‌های مختلف به صورت زیر است:

$$\underbrace{2,000,000}_{\text{بعد از سال اول}}, \underbrace{2,000,000 \times (0/8)}_{\text{سال خرید}} \dots, \underbrace{2,000,000 \times (0/8)^n}_{\text{سال سوم داریم}}$$

بنابراین در سال سوم داریم:

$$2,000,000 \times (0/8)^3 = 2,000,000 \times \frac{512}{1000} = 1,024,000$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

«۱۰» گزینه

جمله دوم و جمله ششم دنباله مشخص است، لذا طبق تعریف جمله عمومی داریم:

$$a_2 = a_1 r, a_6 = a_1 r^5$$

$$\frac{a_6}{a_2} = r^4 = \frac{64}{4} = 16 \Rightarrow r^4 = 16$$

(محمد یگانه)

«۲» گزینه

با توجه به ضابطه f و مقادیر خواسته شده داریم:

$$\frac{121}{\text{ضابطه اول}} \rightarrow f(1) = 3(1)^2 + 1 = 4$$

$$\frac{-21}{\text{ضابطه دوم}} \rightarrow f(-2) = 2(-2)^2 - 1 = -5$$

$$\frac{221}{\text{ضابطه اول}} \rightarrow f(2) = 3(2)^2 + 1 = 13$$

$$\Rightarrow \frac{13 + (-5)}{4} = \frac{8}{4} = 2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

(علی شهرابی)

دامنه تابع f شامل $x = \pm 1$ نیست، چون مخرج آن را صفر می‌کنند، پس:

$$D_f = R - \{\pm 1\}$$

دامنه تابع g هم شامل مؤلفه‌های اولش است:

$$D_g = \{2, 0, -1, 1\}$$

اشتراک دامنه f و g را حساب می‌کنیم:

$$D_{f+g} = D_f \cap D_g = \{2, 0\}$$

مقدار تابع $f + g$ را در $x = 0$ و $x = 2$ به دست می‌آوریم:

$$x = 0: (f + g)(0) = f(0) + g(0) = (-\gamma + a) + \frac{-a}{\gamma} = \frac{a}{\gamma} - \gamma$$

$$x = 2: (f + g)(2) = f(2) + g(2) = (3 + a) + \gamma = a + 1 + \gamma$$

برای آن که $f + g$ ثابت باشد باید، $\frac{a}{\gamma} - \gamma = a + 1 + \gamma$ و a که برای این تابع هستند، یکسان باشند:

$$a + 1 + \gamma = \frac{a}{\gamma} - \gamma \Rightarrow \frac{a}{\gamma} = -1 - \gamma \Rightarrow a = -\gamma - 1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

(سعید عزیز قانی)

«۱۹- گزینه ۳»

$f(-\frac{1}{3})$ یعنی، در تابع f به جای x مقدار $-\frac{1}{3}$ قرار دهیم:

$$f(-\frac{1}{3}) = 3 \Rightarrow \frac{\left[2(\frac{-1}{3})\right] - a}{-3(\frac{-1}{3}) + 1} \times \text{sign}(\frac{-1}{3}) = 3 \Rightarrow \left(\frac{-1-a}{2}\right)(-1) = 3$$

$$\Rightarrow \frac{a+1}{2} = 3 \Rightarrow a = 5$$

تابع $(g(x))$ پلکانی است، بنابراین ضابطه‌های آن باید عدد ثابت باشد بنابراین در ضابطه بالا ضریب x را برابر صفر قرار می‌دهیم و تابع $(g(x))$

را به دست آورده سپس حاصل $(g(2))$ را محاسبه می‌کنیم:

$$3b - 1 = 0 \Rightarrow b = \frac{1}{3} \Rightarrow g(x) = \begin{cases} 3 & x \geq 0 \\ 15 & x < 0 \end{cases} \Rightarrow g(2) \xrightarrow{\text{ضابطه بالا}} 3$$

در نهایت داریم:

$$a + 3b + g(2) = 5 + 3(\frac{1}{3}) + 3 = 9$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

(محمد ابراهیم تووزنده‌جانی)

«۲۰- گزینه ۳»

در ابتدا توجه کنید که π تقریباً برابر $\frac{3}{14}$ است.

$$f(\cdot/\lambda) = \left[1 - \frac{\cdot/\lambda}{4}\right] = [1 - \cdot/2] = [\cdot/\lambda] = 0$$

$$f(-\pi) = \left[1 - \frac{-\pi}{4}\right] = \left[1 + \frac{\pi}{4}\right] = 1 \quad [\text{عددی بین یک و دو}]$$

$$f(\cdot/\lambda) - 3f(-\pi) = 0 - 3(1) = -3$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

(سیدعلیرضا احمدی)

بیت گزینه «۳»، دارای دو استعارة مکنیه از نوع تشخیص است: در سر عقل، با عشق تو جنون وجود دارد و صبر از دست تو، پا در رکاب است.

۲۵- گزینه «۳»

گزینه «۱»: تشخیص: آفتاب از دیدن روی تو خجالت می کشد.

گزینه «۲»: «سرو»: استعارة مصرحه از قامت و «مه»: استعارة مصرحه از چهره

گزینه «۴»: عدل تو (شاه) فتنه را مست خواب کرده است. در این عبارت دو استعارة مکنیه به کار رفته است. یکی انسان انگاری در خصوص «عدل» که فتنه را مست خواب کرده است و دیگری انسان انگاری در خصوص «فتنه» که مست خواب شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه های ۷۱ تا ۷۴)

(یاسین مهریان)

بیت «الف»: «ذر» در «درفشان» استعارة مصرحه از «گریه» - «عل» استعارة مصرحه از «لب» - «گوهر» در «گوهربار»، استعارة مصرحه از «سختان نیک» = ۳ استعارة

بیت «د»: «فرش زمرد» استعارة مصرحه از «سبزهزار» - «گهر» استعارة مصرحه از «باران» - «چشم داشتن ابر» استعارة مکنیه و تشخیص = ۳ استعارة

تشرح سایر ایات:
بیت «ب»: «ای آه» استعارة مکنیه و تشخیص - «خس و خاشک» استعارة مصرحه از «شاعر» = ۲ استعارة

بیت «ج»: «گلاب» استعارة مصرحه از «اشک» - «ارغوان» استعارة مصرحه از «چهره سرخ زنگ» - «ترگس» استعارة مصرحه از «چشم» - «مست بودن چشم» استعارة مکنیه و تشخیص = ۴ استعارة

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه های ۷۱ تا ۷۴)

(مهند اصغری)

تشبیه: شاهین قضا (اضافه تشبیه‌ی)

اغراق: بزرگنمایی در تعداد خدمتکاران و مقام ممدوح و مخاطب ایهام: حل کنم: ۱- رفع کردن مشکل ۲- حل کردن چیزی در آب (ساغر شراب)

مجاز: «چشم» مجاز از نگاه

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

(هومن نمازی)

«عود» با معنی ۱- چوبی خوشبو ۲- نوعی ساز با «کوس» که نوعی طبل با صدای بلند است، ایهام تناسب آفریده است. در این بیت مجاز به کار نرفته است.

تشرح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «محمود» یکی به معنی سلطان محمود غزنوی است و دیگر به معنای خوب و نیکو است که معنی اول با «ایاز» در تناسب است؛ همچنین واژه «سر» (دومین سر) مجاز از قصد و نیت است.

گزینه «۲»: «باز» ایهام دارد، نه ایهام تناسب؛ «چمن» نیز مجاز از باغ است.

گزینه «۴»: «هزار» در معنای عدد هزار آمده است و معنای انحرافی آن (بلبل) با عنده لیب تناسب دارد. همچنین اعداد «صد» و «هزار» در معنای مجازی مقدار بسیار زیاد آمده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)**۲۱- گزینه «۱»**

(عزیز الیاسی پور)

واقع گرایی شاخصه اصلی شعر وحشی بافقی است و صائب خداوندگار مضامین تازه شعری است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه های ۶۰ و ۶۱)

۲۲- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا احمدی)

«الف»: «کل» استعارة مصرحه از یار

«ج»: «زر»: استعارة از چهره

تشرح سایر ایات:

«ب»: «گنج غم»، «ویرانه دل»، «مسکن خیال» و «کاشانه دل» همگی اضافه تشبیه‌ی اند و در این بیت مخاطب، یار است و منادی محفوظ نمی‌تواند ایجاد تشخیص و استعارة کند. معنای بیت چنین است: ای کسی که گنج غم را در ویرانه دلم نهادی ...

«د»: «شمع روی» اضافه تشبیه‌ی است.

«ه»: «جام عشق» اضافه تشبیه‌ی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه های ۷۱ تا ۷۴)

۲۳- گزینه «۳»

در بیت گزینه «۳»، «آفتاب تابان» استعارة مصرحه از یار است.

تشرح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تشخیص و استعارة مکنیه: گل نرگس، گیاه را در نظر نمی‌آورد.

گزینه «۲»: تشخیص و استعارة مکنیه: حسنت دل را صید کرد

گزینه «۴»: تشخیص و استعارة مکنیه: قهر تو پای من را شکست و لطف تو دستم را گرفت.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه های ۷۱ تا ۷۴)

۲۴- گزینه «۱»

استعارة مکنیه: «آب مه» (آبروی ماه) اضافه استعاری است. بوسه زدن باد

نیز تشخیص و استعارة مکنیه است.

استعارة مصrophه: ۱- مهر (آفتاب) استعارة از رخ یار (البته در این بیت واژه مهر می‌تواند به معنای عشق نیز در نظر گرفته شود که در این صورت استعارة مصrophه نیست). ۲- «آب»: استعارة از ملاطفت و مهربانی یار -۳-

«آتش»: استعارة از عشق

تشرح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «مارقات عشق»: اضافه استعاری (استعارة مکنیه)

گزینه «۳»: «مهر»: استعارة مصrophه از رخ یار، «گوهر»: استعارة مصrophه از

عشق و «آتش»: استعارة مصrophه از امیال و خواسته‌های درونی

گزینه «۴»: «باد»: استعارة مصrophه از هوس و «آتش»: استعارة مصrophه از

امیال و خواسته‌های درونی

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه های ۷۳ و ۷۴)

(مبتنی فرهادی)

وزن گزینه «۳»، «فعولن فعلون فعلون فعلون» است و تعداد هجاهای در هر پایه آوای آن، سه تایی است؛ ولی در سه گزینه دیگر، هر پایه آوایی چهار هجا دارد.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن»
گزینه «۲»: «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن»
گزینه «۴»: «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ تا ۶۳)

(مبتنی فرهادی)

ابدال: وزن بیت «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» است که در این گزینه در رکن پایانی مصراع اول «نا رَم» اختیار وزنی ابدال دیده می‌شود. یعنی شاعر به جای فعلن (UU-)، فعلن (--) آورده است. / بلند بودن هجای پایانی: بیت فاقد اختیار بلند بودن هجای پایانی است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ابدال: بیت فاقد اختیار ابدال است. / بلند بودن هجای پایانی: بیت فاقد اختیار بلند بودن هجای پایانی است.

گزینه «۲»: ابدال: وزن بیت «مفهول مفاعیل مفاعیل فعل» است؛ در مصراع دوم «نمی‌دانستی» (U---) را سروده و به جای دو هجای کوتاه، یک هجای بلند آورده است. / بلند بودن هجای پایانی: در مصراع اول هجای پایانی مصراع (شهر) کشیده است که بلند محسوب می‌شود.

گزینه «۴»: ابدال: وزن بیت «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» است که در این گزینه در رکن پایانی مصراع دوم «را ید» اختیار وزنی ابدال دیده می‌شود. یعنی شاعر به جای فعلن (UU-)، فعلن (--) آورده است. / بلند بودن هجای پایانی: در مصراع اول هجای پایانی مصراع (شید) کشیده است که بلند محسوب می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

(سیدعلیرضا احمدی)

وزن رباعی علی‌القاعدہ «مفهول مفاعیل مفاعیل فعل» است و هنگامی که مختوم به چهار هجای بلند می‌شود، ابدال در نظر می‌گیریم، به طوری که هجای پایانی رکن «مفاعیل» و هجای آغازین رکن «فعل» ادغام شده و تبدیل به یک هجای بلند می‌شوند. حذف همزه نیز در عبارت «عمر آن‌چه» واضح است و هم‌چنین دو مصراع رکن مصراع دوم (مفاعیل) بتایر اختیار وزنی قلب، به «مفاعلن» تبدیل شده است.

توضیح نکته درسی:

وزن اصلی رباعی «مفهول مفاعیل مفاعیل مفاعیل فعل» است، ولی با لحاظ دو اختیار شاعری ابدال و قلب می‌توان حداقل دو وزن دیگر را برای آن فرض کرد:

۱- اگر هجای پایانی رکن سوم (مفاعیل) و هجای اول رکن چهارم (فعل) که هر دو کوتاه‌اند ادغام شوند و به یک هجای بلند تبدیل شوند (اختیار وزنی ابدال) با وزن «مفهول مفاعیل مفاعیل فعل» مواجهیم.

۲- اگر در دو هجای آخر رکن دوم (مفاعیل)، اختیار قلب اعمال شود، با وزن «مفهول مفاعیل مفاعیل فعل» مواجهیم.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(یاسین مهریان)

بیت اول: جناس: «نرم» و «گرم»؛ جناس ناهمسان اختلافی / کنایه: «نرم شدن» کنایه از ملایم و مطیع شدن

بیت دوم: جناس: «نیش» و «وش»؛ جناس ناهمسان اختلافی / کنایه: «تلخ کامبودن» کنایه از بدیخت بودن
گزینه «۱» با آرایه مجاز، گزینه «۳» با آرایه ایهام تناسب و گزینه «۴» با آرایه تشییه رد می‌شود.

(علوم و فنون ادبی، بیان و برع، ترکیبی)

«۲- گزینه «۲»

بیت اول: جناس: «نرم» / کنایه از ملایم و مطیع شدن

بیت دوم: جناس: «نیش» / کنایه از بدیخت بودن
گزینه «۱» با آرایه مجاز، گزینه «۳» با آرایه ایهام تناسب و گزینه «۴» با آرایه تشییه رد می‌شود.

(علوم و فنون ادبی، بیان و برع، ترکیبی)

«۳- گزینه «۳»

فاقد استعاره («بان اعتراف» اضافه اقتراضی است). / «تبیغ زبان اعتراف» و «تخم عداوت»: اضافه تشییه

تشریف سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: «روز» مجاز از هنگام و وقت / جناس: «هست» و «است»:
جناس ناهمسان اختلافی

گزینه «۲»: اغراق: در توصیف نازکی کمر یار، شاعر آن را به «مو» تشییه کرده است. / ایهام: «خود در میان نمی‌بینم»، ۱- ناچیز هستم و خودم را در میانه نمی‌بینم؛ ۲- من هم میان را مشاهده نمی‌کنم.

گزینه «۴»: لفها: زلف دل آویز، زندان؛ نشرها: شب، چاه = لف و نشر مرتب / کنایه: «دل‌آویزبودن» کنایه از مطلوب و دلخواه‌بودن

(علوم و فنون ادبی، بیان و برع، ترکیبی)

«۴- گزینه «۳»

استعاره: «خار و خس» استعاره از وجود؛ و «شیرازه گلزار» اضافه استعاری است. همچنین «نشاط چمن» تشخیص و استعاره است.

پارادوکس: ۱- بی برگی، برگ بودن

۲- خار و خس بودن شیرازه گلزار

تشییه: برگ نشاط (اضافه تشییه)

ماجر: «چمن» مجاز از باغ

(علوم و فنون ادبی (۳) و (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

«۵- گزینه «۴»

با علامت‌های هجایی صورت سؤال تطبیق دارد.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن» است:

- U - / -- U - / -- U -

توجه شود که «میان» را باید به شکل «م یا ن» تقطیع کرد و ه در «خاصه» غیرملفوظ است (که به ه بدل از کسره نیز معروف است).

گزینه «۲»: وزن بیت «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است:

- U - / - U - / - U -

گزینه «۳»: وزن این بیت «مفتعلن مفتعلن مفتعلن» است:

- U - / - UU - / - UU -

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(سید محمد هاشمی)

در این بیت، باد صبا باعث زنده شدن دوباره طبیعت گشته است و کارکردی متفاوت با دیگر گزینه ها دارد. در بقیه گزینه ها به خوشبو بودن باد صبا اشاره شده است که یعنی باد صبا از بر معشوق آمده است و بوی او را با خود آورده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۶۶)

علوم و فنون ادبی (۱)

(محتبی فرهادی)

«۴۱- گزینه ۳»

«التفهیم» از آثار نثر مربوط به دوره سامانی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه های ۶۴ و ۶۵)

(فرهار فروزان کیا)

«۴۲- گزینه ۱»

فکر و کلام صائب در این بیت پیچیده است و رنگ فلسفی و حکمی دارد. ضمناً استفاده از کلمه هایی مثل «خیابان» در سبک خراسانی کمتر معمول است. همچنین اینکه «عالم جلوه یار باشد» نشان از معشوق آسمانی دارد که در سبک عراقی معمول بود و در سبک هندی هم شاعران همین مفاهیم را با بیانی دیگر می گفتند.

تشرییم گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: «معشوق سیمین بر» توصیفی برای معشوق زمینی است؛ به شادی عمر بگذاریم» هم طنین شادی و خوش باشی دارد؛ ضمناً کلام ساده و بدون پیچیدگی های فکری و ادبی است. بیت از فرخی سیستانی است.

گزینه «۳»: کاربرد فعل در حالت دستور تاریخی: «نیستی»، «باشدی»؛ کلام ساده و بدون پیچیدگی های فکری و ادبی

گزینه «۴»: فعل «همی نچمم» فعلی کهن از مصدر «چمیدن» است (به معنای خرامیدن و با ناز را هرفتن). ضمناً شعر واقع گراست و به واقعیت بیرونی نظر دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک شناسی، صفحه های ۶۲ و ۶۳)

(مهمن اصغری)

«۴۳- گزینه ۲»

کلمات دو مصراع ابیات گزینه های «۱»، «۳» و «۴» یک به یک با هم سجع متوازی یا متوازن دارند؛ اما در بیت گزینه «۲»، بین تمام کلمات دو مصراع تقابل سجع ها دیده نمی شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه های ۷۳ و ۷۴)

(یاسین مودیان)

«۴۴- گزینه ۴»

روبه روی هم قرار گرفتن سجع های متوازی در این بیت، پدیدآورنده تحریص است. / «تابان» و «آبان (ابان)». جناس ناهمسان اختلافی

تشرییم گزینه های:

گزینه «۱»: فاقد تحریص و دارای موازنہ / «یافت» و «نیافت»، «داشت» و «نداشت»؛ جناس ناهمسان افزایشی

گزینه «۲»: دارای تحریص / فاقد جناس («مهر» و «دهر» به دلیل اختلاف در دو اج، جناس به وجود نمی آورند).

(سید علیرضا علوبیان)

در این گزینه هیچ اختیار وزنی به کار نرفته است؛ در مصراع دوم گزینه «۱»، اختیار بلند بودن هجای پایانی مصراع، در رکن اول مصراع اول گزینه «۳»، اختیار آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن و در رکن پایانی مصراع دوم گزینه «۴»، ابدال به کار رفته است.

«۴۵- گزینه ۲»

در این گزینه هیچ اختیار وزنی به کار نرفته است؛ در مصراع دوم گزینه «۱»، اختیار آوردن هجای پایانی مصراع، در رکن اول مصراع اول گزینه «۳»، اختیار آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن و در رکن پایانی مصراع دوم گزینه «۴»، ابدال به کار رفته است.

«۴۶- گزینه ۱»: فاعلاتن فعلاتن فاعلن

«۴۷- گزینه ۲»: مفعول فعلاتن مفاعیل فعلن

«۴۸- گزینه ۳»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

«۴۹- گزینه ۴»: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه های ۸۳ تا ۸۶)

«۴۰- گزینه ۴»

وزن این بیت «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن» است و در رکن اول مصراع دوم اختیار آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن صورت گرفته است و در «زان» است. حذف همزه صورت گرفته است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: وزن این بیت «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن» است که نمی تواند اختیار آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن در آن صورت بگیرد؛ اما حذف همزه در «نقد است» صورت گرفته است.

گزینه «۲»: در این بیت در رکن ابتدایی مصراع اول اختیار آوردن فعلاتن به جای فعلاتن صورت گرفته است؛ اما حذف همزه وجود ندارد.

گزینه «۳»: در این بیت در رکن ابتدایی هر دو مصراع اختیار آوردن فعلاتن به جای فعلاتن مشاهده می شود؛ اما اختیار حذف همزه وجود ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

«۴۱- گزینه ۴»

«۴۲- گزینه ۱»: می نیست (فعلن) / س پ رست (فعلن) - ابدال دارد.

«۴۳- گزینه ۲»: گو ید (فعلن) / ت ع بَث (فعلن) - ابدال دارد.

«۴۴- گزینه ۳»: یَم زَار (فعلن) / د سَرِی (فعلن) - ابدال دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۵)

«۴۵- گزینه ۴»

در این گزینه، از چهره زیبای یار، تعریف و تمجید شده است و چهره یار به صبح خرم تشییه شده است؛ اما در بیت صورت سوال و دیگر گزینه ها، صحبت از عمر کوتاه آدمی و شادی های اندک و گذران جهان است.

در بیت گزینه «۳»، منظور از «کاخ دلاویز» دنیاگی است که در آن به سر می بریم. شاعر این کاخ را سرد می داند، زیرا تا جا خوش کنی، بانگ می آید که «برخیز»!

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۶۲)

(مفهوم فرهادی)

۴۷- گزینه «۴»

ش	خی	ر	کا	ک	قا	حق
U	-	U	-	U	-	-

کن	م	نی	ک	می	تر	ب
-	U	-	U	-	-	U

تشریف سایر گزینه‌ها:

تقطیع درست سایر گزینه‌ها به این شکل است:

گزینه «۱»: **---**U-U-U-گزینه «۲»: **--U---U---U**گزینه «۳»: **--U---U---U**

(علوم و فنون ادبی (ا)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

(یاسین مهریان)

۴۸- گزینه «۱»

بخشی از صفحه ۶۸ کتاب علوم و فنون ادبی دهم را درباره حذف همزه با هم می‌خوانیم:

«اگر در فصیح خواندن شعر، همزه آغاز هجا (وقتی قبل از آن صامتی باشد) تلفظ نشود، در خط نیز آن را باید حذف کرد.

با توجه به توضیحات کتاب درسی، اگر قبل از همزه «صامت» باشد، آن‌گاه امکان رخدادن حذف همزه وجود دارد. در گزینه «۱»، «زده است» مشکوک به حذف همزه است؛ اما قبل از همزه آن، مصوت کوتاه آمده است و قبل از همزه، با «صامت» رویه‌رو نیستیم؛ پس شرایط کتاب درسی برای حذف همزه را دارا نیست.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «پرآشوب» را به‌شکل «پُرآشوب» تلفظ می‌کنیم.

گزینه «۳»: «زهراًلود» را به‌شکل «زهراًلود» تلفظ می‌کنیم.

گزینه «۴»: «زود از» را به‌شکل «زودَر» تلفظ می‌کنیم.

(علوم و فنون ادبی (ا)، موسیقی شعر، صفحه ۶۸)

(مسن اصغری)

۴۹- گزینه «۲»

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۲»: تمامی امور و افعال آدمی از خواست الهی سرچشمه می‌گیرد (فاعل حقیقی اعمال آدمی، خداوند است).

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «تأثیر عشق در موجودات عالم

گزینه «۳»: در توصیف زیبایی یک منظره

گزینه «۴»: گرمی بازار عشق به واسطه احساسات درون آدمی (دل) است.

(علوم و فنون ادبی (ا)، مفهوم، صفحه ۷۶)

(مسن اصغری)

۵۰- گزینه «۳»

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۳»: ظلم و ستم بر زیردستان و مردم ضعیف دور از مردانگی است.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شاعر بی توجهی و بی مهری نسبت به انسان متواضع و فروتن را ناشایست می‌داند.

گزینه «۲»: اشاره به ناجوانمردی انسان‌های طمع‌کار و حریص دارد.

گزینه «۴»: به نکوهش انسان‌های مغorer می‌پردازد.

(علوم و فنون ادبی (ا)، مفهوم، صفحه ۷۶)

گزینه «۳»: دارای تصریح / فاقد جناس («دور» و «نور» فاقد جناس هستند؛ زیرا واژه «دور»، به‌شکل (dowr) و کلمه «نور» به‌شکل (noor) تلفظ می‌شود و اختلاف آن‌ها در بیش از یک واژ است).

(علوم و فنون ادبی (ا)، برع لفظی، ترکیبی)

۴۵- گزینه «۲»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

از	به‌ر	زخم	گاه	چو	سیم	گداز
وز	به‌ر	حس	گاه	چو	مارم	همی

در این گزینه شما هم سجع متوازی می‌بینید بین کلمات و هم سجع متوازن! پس موازن دارد.

گزینه «۲»:

از	رنج	تن	تمام	نیارم	پی
وز	درد	دل	تمام	نیارم	کشی

اما در گزینه «۲» کلمات «پی» و «وابی» سجع متوازن یا متوازن ندارند و بررسی کردن این دو کلمه از لحاظ داشتن سجع مطرف نیز بیهوده است؛ چون سجع مطرف در موازن مطرح نیست.

گزینه «۳»:

چرا	مطرب	نمی‌خواهد	سروری
چرا	ساقی	نمی‌گوید	درودی

وجود سجع‌های متوازن و متوازی، آرایه موازن را پدید آورده است.

گزینه «۴»:

سیرت	خرانه	تو
نعمت	نشانه	تو

وجود سجع‌های متوازن و متوازی، آرایه موازن را پدید آورده است.

(هومن نمازی)

۴۶- گزینه «۳»

شكل صحیح:

تِ	ذَس	لَز	عَقَ	دَاخْت	أَن	بَرَ	سِ
U	-	-	-	U-	-	-	U

رَتَ	رِي	خُون	يِ	هَا	وَكَ	نا
-	-	-	U	-	-	-

ولی در رویه‌روی مصراع، تقطیع غلط آمده است:

عقل	از
-	U-

(علوم و فنون ادبی (ا)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

(یاسین مهریان)

«لعل» در این بیت، در معنای حقیقی خود (نوعی سنگ قرمزرنگ) به کار رفته است.

گزینه ۲۵**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: «چکیدن غم» استعارة مکنیه است (تشبیهی که مدنظر شاعر بوده، بدین شکل است: غم مثل بارانی است که می‌چکد؛ با حذف «باران» که مشبه به است و نگهداشتن مشبه (غم)، به همراه یکی از ویژگی‌های مشبه به (چکیدن)، استعارة مکنیه به وجود آمده است).

گزینه «۳»: «خندیدن گل» استعارة مکنیه و تشخیص است.

گزینه «۴»: «باغ دل فریب» استعارة مصرحه از دنیا

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

(سیدار غلام پور سیوکن)

وزن الگوی هجایی موجود در صورت سؤال و وزن این بیت «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» هست که بنابر اختیار وزنی ابدال، «فعلن» به «فعلن» تبدیل می‌شود و مطابق الگوی هجایی موجود در صورت سؤال می‌شود.

گزینه ۲۶**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: وزن این بیت «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» است؛ اما چون اختیار ابدال در رکن «فعلن» صورت نگرفته است، مطابق الگوی هجایی نمی‌باشد.

گزینه‌های «۳» و «۴»: وزن این دو بیت «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن» است که با الگوی هجایی تطابق ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(یاسین مهریان)

گزینه ۵۷

این بیت، در وزن «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن» سروده شده‌است؛ در حالی که وزن سایر ابیات، «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۶۶)

(همون نمازی)

گزینه ۵۸

وزن این بیت «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن» است؛ در حالی که وزن سه بیت دیگر «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۶۶)

(سیدعلیرضا علویان)

گزینه ۵۹

وزن این بیت «فعولن فعولن فعولن فعولن» می‌باشد، در حالی که سایر ابیات در وزن «فعولن فعولن فعولن فعل» سروده شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

(سیدمحمد هاشمی)

گزینه ۶۰

در این بیت خانم پروین اعتضامی، چرا غل عقل را مهم‌ترین وسیله برای گذر از ظلمات راه جهان دانسته است. در گزینه‌های دیگر، شاعران به تعریف و تمجید از شعر و شاعری خود پرداخته‌اند؛ کاری که حافظ نیز در بیت صورت سؤال انجام داده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۷۴)

علوم و فنون ادبی (۲)**گزینه ۵۱**

(عزیز الیاسی پور)

شاعران مکتب وقوع معتقد بودند که شعر، به خاطر تقلید از پیشینیان، دچار افت شده است و باید این شیوه دگرگون شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۵۱)

گزینه ۵۲

(عزیز الیاسی پور)

در درباره‌ای هند، به شیوه گذشته، بازار قصیده، که قالب اصلی مدیحه‌سرایی است، گرم بود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۶۰)

گزینه ۵۳

(سیدعلیرضا احمدی)

در مصراج چهارم دو تشبیه (تشبیه خط به دایره و تشبیه خط به شب) به چشم می‌خورد و «مه» استعارة مصرحه از چهره است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هیچ تشخیصی در مصراج نخست دیده نمی‌شود و دو تشبیه داریم. یکی تشبیه درون واژه‌ای (نقطه‌دهن) و دیگری تشبیه بلیغ اسنادی (خط دایره است).

گزینه «۲»: «مشک» استعارة مصرحه از مو

گزینه «۳»: تشبیهات: ۱- روز رخ (اضافه تشبیه) - ۲- چو صحیح ...

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

گزینه ۵۴

(یاسین مهریان)

«گل» در این بیت، استعارة مصرحه از «یار» است؛ بنابراین، شاعر یار خود را مورد خطاب قرارداده است و استعارة مکنیه به وجود نیامده است. منظور از «شخسار» در این بیت، جایگاهی در کنار معشوق است.

نکته مضم درس:

هر کجا که «غیر انسان» مورد خطاب قرار گرفت، حتماً با استعارة مکنیه روبرو نیستیم و آن موجود غیرانسان، ممکن است استعارة مصرحه از چیز دیگری (عموماً معشوق) باشد که در آن صورت، انسان مورد خطاب قرار گرفته است و با تشخیص و استعارة مکنیه مواجه نیستیم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شاعر «سرو» را مورد خطاب قرار می‌دهد و می‌گوید از دیدن قد بلند تو، یاد کسی [معشوقم] افتادم؛ بنابراین، خود درخت سرو مورد خطاب قرار گرفته است و استعارة مکنیه و تشخیص وجود دارد.

گزینه «۲»: شاعر به «بت» می‌گوید که به این دلیل به تو توجه دارم که من را یاد معشوقم می‌اندازی؛ بنابراین، خود «بت» مورد خطاب قرار گرفته است و استعارة مکنیه و تشخیص وجود دارد.

گزینه «۴»: با توجه به مصراج اول، شاعر «ماه» را مورد خطاب قرار می‌دهد و می‌گوید که تو [ماه] هم از بخت بد من، غمگین و ناراحت شده‌ای؛ بنابراین خود «ماه» مورد خطاب قرار گرفته است و استعارة مکنیه و تشخیص وجود دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

(فاطمه صفری)

۶۶- گزینه «۳»

فاصله میان وضعیت موجود و وضعیت مطلوب جهان اجتماعی، جامعه‌شناسی را به داوری درباره ارزش‌ها می‌کشاند. زندگی اجتماعی انسان، دو وجه دارد: از سویی افراد در زندگی گروهی خود با یکدیگر، جهان اجتماعی و ساختارهای آن را می‌سازند. از سوی دیگر هر جهان اجتماعی الزام‌ها و پیامدهایی دارد که زندگی انسان‌ها را متأثر می‌سازد. در رویکرد جدایی دانش از ارزش، دانش در قلمرو تبیین و ارزش در قلمرو تفسیر قرار دارد.

(جامعه‌شناسی (۳)، تاباربری اجتماعی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۱)

(فاطمه صفری)

۶۷- گزینه «۴»**بررسی گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: نادرست (جامعه‌شناسی انتقادی ظرفیت انتقاد از تمامی کنش‌های ناپسند فردی و اجتماعی را ندارد). - نادرست (جامعه‌شناسی انتقادی همانند رویکرد تفسیری تمام معانی ارزش‌ها را ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌داند).

گزینه «۲»: درست - درست

گزینه «۳»: درست - درست

گزینه «۴»: درست - نادرست (رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلی را کشف نمی‌کند).

(جامعه‌شناسی (۳)، تاباربری اجتماعی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

(فاطمه صفری)

۶۸- گزینه «۲»**تشریم مواد نادرست:**

انسان بیرون از زمانه و زمینه جهان متعدد، این‌گونه می‌اندیشد که حقایق و ارزش‌هایی فراتر از انسان وجود دارد که هستی آن‌ها وابسته به انسان نیست. همه دیدگاه‌هایی که درباره عدالت سخن می‌گویند، اهمیت یکسانی ندارد. برخی دیدگاه‌ها، عدالت را اساسی‌ترین ارزش یا یکی از اساسی‌ترین ارزش‌ها می‌دانند ولی برای برخی دیگر، عدالت از آن جهت اهمیت می‌یابد که وسیله‌ای برای تحقق ارزش‌های دیگر است.

(جامعه‌شناسی (۳)، تاباربری اجتماعی، صفحه‌های ۸۰، ۸۱ تا ۸۴)

(فاطمه صفری)

۶۹- گزینه «۱»

موضوع جامعه‌شناسی انتقادی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن است. فیلم دیوانه از قفس پرید در نقد قدرت ساخته شد. تبیین، کشف و بازخوانی واقعیت‌ها است.

(جامعه‌شناسی (۳)، تاباربری اجتماعی، صفحه‌های ۸۰، ۸۱ و ۸۳)

(فاطمه صفری)

۷۰- گزینه «۳»

تا زمانی که یک جهان اجتماعی از طریق مشارکت اجتماعی افراد پایر جاست، پیامدهای آن نیز باقی است. بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها، به معنای چشم‌پوشی از آثار و پیامدهای مخرب آن‌ها است؛ زیرا انتقاد از ساختارهای اجتماعی را ناممکن می‌سازد و در نتیجه امکان کنترل آثار مخرب آن‌ها از دست می‌رود.

(جامعه‌شناسی (۳)، تاباربری اجتماعی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۲)

جامعه‌شناسی (۳)**۶۱- گزینه «۲»**

(آریتا بیدرقی) اشتراک جامعه‌شناسان انتقادی و تفسیری ← تأکید بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی افتراق نابرابری در ثروت و تحصیلات با قد و هوش ← نابرابری اجتماعی اشتراک رویکردهای تبیینی و تفسیری از دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی ← محافظه‌کار بودن اشتراک طرفداران قشریندی اجتماعی و مخالفان قشریندی اجتماعی از دیدگاه طرفداران عدالت اجتماعی ← عدم سازگاری با فطرت انسان (جامعه‌شناسی (۳)، تاباربری اجتماعی، صفحه‌های ۷۷، ۷۸ و ۷۹)

۶۲- گزینه «۳»

(آریتا بیدرقی) نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق ← طرفداران عدالت اجتماعی (ب) هیچ‌گونه حقیقت و فضیلی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها بپردازد. ← جامعه‌شناسان انتقادی (الف) طرفداران قشریندی اجتماعی ← نابرابری‌های اجتماعی نتیجه نابرابری‌های طبیعی است پس عادلانه‌اند. (ج) جوامع سوسیالیستی ← مالکیت خصوصی وسائل تولید وجود ندارد. ← (د) (جامعه‌شناسی (۳)، تاباربری اجتماعی، صفحه‌های ۷۶، ۷۷ و ۷۸)

۶۳- گزینه «۴»

(آریتا بیدرقی) طرفداران قشریندی اجتماعی معتقدند که از گذشته تا حال، هیچ جامعه‌ای بدون قشریندی اجتماعی نبوده است؛ یعنی قشریندی پدیدهای انتقادی که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

(جامعه‌شناسی (۳)، تاباربری اجتماعی، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۶۴- گزینه «۴»

(آریتا بیدرقی) با غلبه رویکرد تفسیری، رویکرد تبیینی به حاشیه رفت و راه بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی باز شد. این باز از پیوند دانش و ارزش سخن به میان می‌آید و دانش انتقادی شکل می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، تاباربری اجتماعی، صفحه‌های ۸۰)

۶۵- گزینه «۳»

(الف) مدل کمونیستی ← مخالفین قشریندی اجتماعی
 (ب) مدل لیبرال ← طرفداران قشریندی اجتماعی
 (ج) مدل عدالت اجتماعی ← طرفداران عدالت اجتماعی
بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عدالت اجتماعی - کمونیستی - لیبرال

گزینه «۲»: کمونیستی - کمونیستی - عدالت اجتماعی

گزینه «۳»: کمونیستی - لیبرال - عدالت اجتماعی

گزینه «۴»: کمونیستی - لیبرال - کمونیستی

(جامعه‌شناسی (۳)، تاباربری اجتماعی، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۸)

بسیاری از منتقادان، نگران این هستند که تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند، موجب تضعیف سازوکارهای دموکراسی می‌شود.

تکمحلوی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزاده (محدودیت صادرات یک کشور به یک ماده خام)، قدرت چانهزنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین بیانی، صفحه‌های ۶۹، ۷۵ و ۷۰)

۷۶- گزینه «۱» (غاظمه صفری)

انباشت ثروت، پدیدآمدن شرکت‌های بزرگ چندملیتی و گسترش صنعت ارتباطات، از اهمیت مرزهای سیاسی کاست.

کشورهای غربی بعد از آنکه در کشورهای استعمارزاده با مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی‌بخش مواجه می‌شوند، استقلال سیاسی و اقتصادی آنان را به رسمیت می‌شناسند.

ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد؛ زیرا این علوم موجب می‌شوند که فرهنگ‌های دینی، هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازنگری و ارزیابی کنند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین بیانی، صفحه‌های ۶۸، ۶۶ و ۷۱)

۷۷- گزینه «۱» (ریحانه امینی)

بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی در طرف راست و منتقادان این نظریه در طرف چپ مجلس فرانسه قرار می‌گرفتند. به همین سبب آن‌ها را با عنوان دو جریان چپ و راست می‌شناختند. بعدها مخالفان سرمایه‌داری که جریان چپ نام گرفته بودند، احزاب سوسیالیستی و کمونیستی را تشکیل دادند. در این میان حزب کمونیست شوروی با انقلاب سال ۱۹۱۷م. توانست قدرت را در روسیه به دست گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیانی، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۷۸- گزینه «۴» (ریحانه امینی)

تشريع موارد نادرست:

- در جوامع سوسیالیستی به بهانه عدالت اقتصادی، نه تنها آزادی معنوی بلکه آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت.

- رویکرد مارکس نسبت به عالم، رویکردی سکولار بود و در چارچوب همان بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت. بنابراین، چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن پدید می‌آید، نه از نوع چالش‌هایی که بین فرهنگ‌های مختلف، شکل می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

جامعه‌شناسی (۲)

**۷۱- گزینه «۴»
تشريع موارد:**

- زوال تدریجی قدرت کلیسا، منجر به حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ (کنتها و لردها) شد.

- رشد تجارت و بردباری، انتقال برددهای سیاهپوست آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که بازارگانان نسبت به زمین‌داران جایگاه برتری پیدا کنند.

- استعمار مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین بیانی، صفحه‌های ۵۷، ۵۱ و ۶۰)

۷۲- گزینه «۴» (ریحانه امینی)

جامعه جهانی قبل از ظهور غرب جدید به صورت امروز نبوده است؛ فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف، هر یک در بخشی از جهان، حاکمیت سیاسی مربوط به خود را به وجود آورده بودند. روابط اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی بین کشورهای مختلف با حاکمیت‌های متفاوت برقرار بود و جامعه جهانی که از طریق این روابط شکل می‌گرفت، به‌گونه‌ای نبود که سرنوشت تعاملات فرهنگی را تابع روابط سیاسی، نظامی یا اقتصادی قرار دهد. به همین دلیل اگر برخی کشورها مورد هجوم نظامی قرار می‌گرفتند، در صورتی که از ظرفیت فرهنگی برتری برخوردار بودند، گروههای مهاجم را درون خود هضم و جذب می‌کردند. فرهنگ‌های مختلف نیز می‌توانستند از مرزهای جغرافیایی خود از طریق روابط تجاری یا گفت و گوهای مستقیم علمی و معرفتی، عبور کنند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین بیانی، صفحه ۵۶)

۷۳- گزینه «۳» (ریحانه امینی)

در دو سده نوزدهم و بیستم، سازماندهی سیاسی و اقتصادی جدیدی شکل گرفت که جوامع غربی را به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع را به صورت جوامع پیرامونی درآورد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین بیانی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(غاظمه صفری)

**۷۴- گزینه «۲»
تشريع موارد نادرست:**

دولت‌های حاکمیت‌های سیاسی- اقتصادی جدیدی بودند که نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.

از سازمان همکاری شانگهای با عنوان ناتوی شرق یاد می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین بیانی، صفحه‌های ۶۹، ۶۷، ۶۵ و ۷۰)

(غاظمه صفری)

**۷۵- گزینه «۴»
تربيت نخبگان کشورهای غیرغربی به شیوه توزيع هدفمند علوم طبيعی و علوم انساني صورت می‌گيرد.**

برای مقاومت در برابر سیاست جهانی سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی، پیمان‌هایی از قبیل جنبش عدم تعهد، اتحادیه عرب، سازمان کفرانس اسلامی و ... بین دولتها شکل گرفته است.

وجود دارد. جهان‌های اجتماعی می‌توانند بر مدار حق یا باطل بچرخند، اما حق و باطل بر مدار بینش و گرایش آن‌ها، دچار تغییر نمی‌شود. از نظر جوامعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند، عقاید و ارزش‌های اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن این ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آن‌ها را بشناسیم و برای داوری درباره درست و غلط بودن یا حق و باطل بودن آن‌ها راهی نداریم.

(جامعه‌شناسی (۱)، زنگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۳)

(ریحانه امینی)

«۸۲- گزینه ۴»

- بداخلق بودن: اکتسابی - فردی - متغیر
- دانش‌آموز بودن: اکتسابی - اجتماعی - متغیر
- کارمند اداره نفت: اکتسابی - اجتماعی - متغیر
- زن بودن: انتسابی - اجتماعی - ثابت

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

(ریحانه امینی)

«۸۴- گزینه ۳»

- استرس زیاد (نفسانی) می‌تواند باعث درد معده (جسمانی) شود.
- گاندی با افکار و عقاید خود (نفسانی)، انقلاب هند را رهبری کرد (اجتماعی).

- جهان سکولار (اجتماعی) مانع بروز ابعاد معنوی انسان می‌شود (نفسانی).

- کمبود آهن در بدن (جسمانی) باعث کم‌حصولگی در فرد می‌شود (نفسانی).

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

(فاطمه صفری)

«۸۵- گزینه ۴»

- تعارض فرهنگی، گاهی ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی بازمی‌گردد و گاه، ناشی از علل بیرونی است و پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.

جامعه آپارتاید (جداًزدی)، صرفاً برای یک نژاد خاص، امکان تحرک اجتماعی صعودی را فراهم می‌آورد.

در جوامع فئودالی غربی، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با زمین بستگی داشت.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۷، ۸۵ و ۸۴)

(ریحانه امینی)

«۷۹- گزینه ۴»

مارکس در نیمة دوم قرن نوزدهم لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد.
(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۸ تا ۷۶)

«۸۰- گزینه ۳»

- از نظر مالتوس، جمعیت‌شناس انگلیسی، کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند. او در این باره گفته است: «انسانی که در دنیای از قبل تملک شده به دنیا می‌آید، اگر نتواند قدرت خود را از والدینش دریافت کند و اگر جامعه خواهان کار او نباشد، هیچ حقی برای دریافت کمترین غذا یا چون و چرا درباره مقام و موقعیت خود ندارد. بر سر سفره گسترده طبیعت جایی برای او وجود ندارد، طبیعت حکم به رفتن او می‌دهد و این حکم را اجرا می‌کند.»

- ریکاردو، اقتصاددان مخالف دخالت دولت در اقتصاد، حتی افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند و معتقد است: «اگر حکومت‌گران ما بگذارند سرمایه، پرسودترین راه خود را دنبال کند، کالاهای قیمت مناسب خود را داشته باشند، استعداد و تلاش به پاداش طبیعی خود برسد و بلاهت و حماقت نیز مجازات طبیعی خود را ببیند، پیشرفت کشور را به بهترین وجه تأمین خواهد کرد.

- برخی از اندیشمندان اروپایی برای حل مشکل فقر و غنا، در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ جدید غرب، نظریه‌هایی ارائه دادند. مارکس در نیمة دوم قرن نوزدهم لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد. از نظر او، حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب قابل حل بود.

- برخی اندیشمندان علوم اجتماعی و سیاسی مانند آیزاک برلین در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته‌اند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

جامعه‌شناسی (۱)

(فاطمه صفری)

«۸۱- گزینه ۳»

(الف) ناپسند بودن اسراف و تبذیر و ساده‌زیستی، آرمان‌هایی هستند که خارج از قلمرو واقعی جامعه ایران قرار دارند.
(ب) اسراف و تبذیر واقعیتی است که جزء آرمان‌های ما محسوب نمی‌شود. یعنی مردم در واقعیت انجام می‌دهند اما جزء ارزش‌ها و آرمان‌های آن‌ها نیست.
(ج) استکبارستیزی و احترام به پدر و مادر، آرمان‌هایی هستند که درون قلمرو واقعی جامعه ایران نیز قرار دارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زنگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۳ و ۵۲)

(فاطمه صفری)

«۸۲- گزینه ۳»

جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند.
حقایق هر چند خود ثابت‌اند؛ ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند؛ یعنی برای جهان‌های اجتماعی، امکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد؛ همان‌گونه که امکان خروج از باطل و قبول حق

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

(عیدرفنا خاندامینی)

۹۱- گزینه «۳»

«آنفقوا»: اتفاق کنید (رد گزینه ۱) / «رزقناکم»: به شما روزی دادیم (رد سایر گزینه‌ها) / «آن یاتی»: باید، فرارسد / «لا بیعَ فیه و لا خُلّة»: در آن نه داد و ستدی است و نه دوستی ای

تکات مضمون درسی:

(۱) افعالی که ضمیر متصل به آن‌ها چسبیده است، قطعاً معلوم هستند.

(۲) در ترجمة فعل‌های مجهول، معمولاً از استتفاقات فعل «شدن» استفاده می‌کنیم.
(ترجمه)

(ولی برخی - ابهر)

۹۲- گزینه «۳»

«إن يُدخل»: (فعل شرط به صورت مضارع التزامي ترجمه می‌شود) اگر وارد کنند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «كلمة فارسية»: (موصوف و صفت نکره) یک کلمه فارسی، کلمه‌ای فارسی (رد گزینه ۲) / «يَنْظَقُوا»: تلفظ می‌کنند، بر زبان می‌آورند (رد گزینه ۲) / «الكلمة»: («الكلمة» معرفه به «ال» است و همین اسم به صورت نکره در عبارت قبلی آمده است، بنابراین می‌توان در ترجمة «ال» از (این و آن) استفاده کرد) این کلمه، آن کلمه، کلمه (رد گزینه ۱) / «السينة»: زبان‌ها (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

(سیره مهیا مؤمنی)

۹۳- گزینه «۱»

«كُنَّا نَمَشِي»: راه می‌رفتیم / «رأيَنا»: دیدیم / «يَتَظَاهِرُ»: (ماضی + مضارع ← ماضی استمراری) تظاهر می‌کرد (رد گزینه ۳) / «فَجَاءَهُ»: ناگهان (در جای درست خود معنا نشده است ← رد گزینه ۲) / «لَمَّا»: وقتی که (رد گزینه ۴) / «بَدَأَ يَضْحَكُ»: شروع به خنده‌یدن کرد (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

(ولی برخی - ابهر)

۹۴- گزینه «۲»

«عبادة الله خير»: پرستش خدا نیکو است (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «التعليم و التَّفَقِيقِ»: یاد دادن و آگاه کردن، آموزش و دانا کردن (رد گزینه ۳) / «قد أرسِلَ»: (فعل ماضی نقلی مجهول) فرستاده شده است (رد گزینه‌های ۱ و ۴)
(ترجمه)

(سید محمدعلی مرتضوی)

۹۵- گزینه «۱»

«لا يَغْلُبُ إِلَّا»: گران نمی‌شود مگر، گران می‌شود فقط (رد گزینه ۲) / «سُرُّ الْفَوَاكِهِ»: قیمت میوه‌ها (رد گزینه ۲) / «إِلَّا فِي نَهَايَةِ فَصْلِ الشَّتَاءِ»: فقط (مگر) در پایان فصل زمستان (رد سایر گزینه‌ها) / «بِسَبِبِ قَلْهَاهَا»: به‌خاطر کمبود آن‌ها (رد سایر گزینه‌ها) / «فِي السُّوقِ»: در بازار (رد گزینه ۳)
(ترجمه)

(بهروز هیربکی)

۹۶- گزینه «۱»

حرف جر «فی» به معنی «در» است، همچنین «النقش» معرفه است و باید به صورت «نقش، نگاره» ترجمه شود.
(ترجمه)

جامعه‌شناسی (۲)

(شهریار عبدالله)

۸۶- گزینه «۴»

هنگامی که فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثربخش، ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند، جامعه جهانی با چالش‌های درون‌فرهنگی مواجه خواهد شد. کشورهای غربی به مواد خام، نیروی کار ارزان و بازار مصرف کشورهای غیرغربی نیاز داشتند. آن‌ها برای تأمین منافع اقتصادی خود نیازمند درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آن‌ها را تحمل نمی‌کردند. آن‌ها برای رسیدن به این هدف در وهله نخست از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری استفاده می‌کردند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۱)

(کتاب آبی)

۸۷- گزینه «۴»

تحت‌قابو کردن ایلات در دوران رضاخان و انقلاب سفید در دوران محمد رضا پهلوی، بر دامداری و کشاورزی ایران تأثیر داشته است و صادرات نفت در تک‌محصولی کردن اقتصاد ایران نقش داشته است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۴۷)

(کتاب آبی)

۸۸- گزینه «۲»

تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعماری‌شده، قدرت چانهزنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد و این پدیده، موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۶۵)

(شهریار عبدالله)

۸۹- گزینه «۱»

چالش جهان دو قطبی، چالشی فرامنطقه‌ای بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۱، ۷۰ و ۸۱)

(شهریار عبدالله)

۹۰- گزینه «۳»

مالتوس معتقد بود کسانی که در فقر متولد می‌شوند حق حیات ندارند. او در این‌باره گفته بود: کسی که در دنیا از قبل تملک شده به دنیا بپیدای و نتواند قدرت خود را از والدینش بگیرد و اگر جامعه خواهان کار او نباشد، هیچ حقی برای دریافت کمترین غذا یا چون و چرا درباره موقعيت خود ندارد، بر سر سفره گسترش طبیعت جایی برای او وجود ندارد و طبیعت حکم به رفتن او می‌دهد و این حکم را اجرا می‌کند.

ریکاردو مخالف دخالت دولت در اقتصاد بود و حتی افزایش دستمزد کارگران و رفاه حال آن‌ها را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات جدیدی می‌دانست و معتقد بود که اگر حکومت‌گران ما بگذارند سرمایه پرسودترین راه خود را دنبال کند و کالاهای قیمت مناسب خود را داشته باشند، استعداد و تلاش به پاداش طبیعی خود برسد و بلاهت و حماقت مجازات طبیعی خود را ببیند، پیشرفت کشور به بهترین وجه تأمین خواهد شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه ۷۷)

(سید محمدعلی مرتضوی)

از جمله آن چه انسان را فراموشکار می کند «بی توجهی او به مرتب کردن چیزها و کارهast!»

تشریف گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «عدم توجهش به انجام بازی های فکری!» (غلط)

گزینه «۳»: «برخاستنش از خواب بعد از طلوع خورشید!» (غلط)

گزینه «۴»: «مشغول بودنش به کار برای ساعتی طولانی!» (غلط)

(درک مطلب)

۱۰۱- گزینه «۲»

(سید محمدعلی مرتضوی)
در گزینه «۱»، «عالی» نکره است و «ینتفع» نیز مضارع مجھول است و باید به صورت (دانشمندی که از دانش او سود برده می شود) ترجمه گردد.

در گزینه «۲»، «سامح» به معنای (ببخش) است و نباید آن را با «اسمح» به معنای (اجازه بده) اشتباه گرفت. در گزینه «۳»، «سیاح» و «ذو کثیره» هر دو نکره هستند که به اشتباه، به صورت معرفه ترجمه شده اند و نادرست هستند.

(ولی برجهی - ابره)

۹۷- گزینه «۴»

تشریف سایر گزینه ها:

در گزینه «۱»، «عالی» نکره است و «ینتفع» نیز مضارع مجھول است و باید به صورت (دانشمندی که از دانش او سود برده می شود) ترجمه گردد. در گزینه «۲»، «سامح» به معنای (ببخش) است و نباید آن را با «اسمح» به معنای (اجازه بده) اشتباه گرفت. در گزینه «۳»، «سیاح» و «ذو کثیره» هر دو نکره هستند که به اشتباه، به صورت معرفه ترجمه شده اند و نادرست هستند.

(ترجمه)

۹۸- گزینه «۳»

(سیده مهیا مؤمنی)
«امروز»: الیوم (رد گزینه های ۱ و ۲) / «دوستم»: صدیقی، صدیقتی / «به من»: إلى (رد گزینه ۱) / «كتابی»: كتاباً (رد گزینه ۴) / «هدیه داد»: أهدت، أهدأت / «قبلًا»: مِن قَبْلٍ (رد گزینه ۱) / «آن را دیده بودم»: رأيته (رد گزینه ۴) (ترجمه)

۹۹- گزینه «۳»

(بهروز هیدریکی)
ترجمه آیه شریفه: «.... تا بر آنچه که از دستتان رفته، تاراحت نشوید.»

تشریف گزینه ها:

گزینه «۱»: مضرع فارسی به گذران عمر و استفاده از فرسته ها اشاره دارد.

گزینه «۲»: مثل فارسی به عقب نینداختن کارها اشاره می کند.

گزینه «۳»: همانند آیه شریفه، به حسرت نخوردن نسبت به گذشته اشاره می کند.

گزینه «۴»: این موضوع را بیان کرده که گاهی یک لحظه غفلت کردن،

موجب ضرر و پشیمانی می شود.

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

فراموشی یکی از امور دردآوری است که انسان گاهی به دلایل متعددی در معرض آن قرار می گیرد، آن در نزد بسیاری، امری طبیعی به شمار می آید و لی آثار بعدی بر تحصیل انسان یا کارش دارد و آن در آینده بر رفتار او تأثیر می گذارد. جند کار وجود دارد که فراموشی را گاهش می دهد، از آن جمله حفظ عقل در فقایتی همیشگی و تفکری فقال، از طریق انجام بازی های فکری یا آموختن چیزی جدید است. انسان در معرض فراموشی جای اشیا فرار دارد هر گاه که به تغییر جاهای آن ها ادامه دهد، پس باید از مرتب نگردان اشیاء یا تغییر مکان هایشان دوری کند. خواب خوب نقش بزرگی در کاهش فراموشی دارد به طوری که بازگرداندن اطلاعات به شکلی فقال در هنگام نیاز به آن، ممکن است، اما کم خوابی منجر به فراموشی می شود.

با وجود این که فراموشی در بیشتر اوقات طبیعی است، برخی علائم و نشانه ها دلالت بر وجود مشکلی در حافظه می کنند که نیاز به مراجعه به پزشک دارند.

۱۰۰- گزینه «۳»

(سید محمدعلی مرتضوی)
«انسان قبل از این که بخوابد، قادر به بازگردانی اطلاعات است!» (غلط)

تشریف گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «اگر زبان جدیدی بیاموزیم، آن حافظه ما را تقویت می کند!» (صحیح)

گزینه «۲»: «نتغیر دادن جای اشیای اطرافمان، فراموشی ما را زیاد می کند!» (صحیح)

گزینه «۴»: «دلایلی که منجر به فراموشی می شوند، بسیار تفاوت دارند!»

(صحیح)

(درک مطلب)

(سید محمدعلی مرتضوی)

موارد نادرست در سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: مصدره: استفعال ← من باب استفعال و مصدره: استطاعه: گزینه «۳»: للمفرد المؤنث الغائب ← للمفرد المذكر الغائب / نائب فاعله: الجنود ← فاعله: الجنود

گزینه «۴»: اسم فاعل من الفعل الذي ليس له حرف زائد ← اسم فاعل من مزيد ثلاثی (من باب افعال و مصدر: اشکال)

(تبلیغ صرفی و اعراب)

۱۰۴- گزینه «۴»

موارد نادرست در سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: للمفرد المؤنث المخاطب ← للمفرد المذكر المخاطب؛ مزید ثلاثی ← مجرد ثلاثی

گزینه «۲»: بمعنى «تر» في الفارسية ← بمعنى «ترین» في الفارسية

گزینه «۳»: مجرور بالألف و اللون ← مجرور بعلامة الكسرة

(تبلیغ صرفی و اعراب)

(مرتفقی کاظم شیرودی)

۱۰۵- گزینه «۲»

«منظمه»: اسم مفعول است (صحیح: مُنظَّمة)

«التراث»: نادرست است (صحیح: التّراث)

«العالیم»: به معنای «جهانی» نادرست است، زیرا «عالیم» بر وزن «فاعل» به معنای «دانان» است. (صحیح: العالیم ← جهانی).

(فقط هر کارت)

(ولی برجهی - ابره)

۱۰۶- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، «سعید» معرفه به علم و اسم شخص است. در سایر گزینه ها، «سعید» اسمی نکره به معنای (خوشبخت) است.

ترجمه گزینه ها:

گزینه «۱»: در زندگیم خوشبختی (فرد خوشبختی) را نیافتم مگر کسی که با توکل بر پروردگارش تلاش کردا

گزینه «۲»: هر کس دیگران را در مشکلاتشان یاری کند پس او در زندگی خود خوشبخت است!

گزینه «۳»: آیا سعید را دیدی در حالی که با تکبر از همساگردی هایش روی بر می گردانید!

گزینه «۴»: برادر تو خوشبخت است چون برادری مثل تو دارد!

(قواعد اسم)

(پیروز وهان)

۱۱۲- گزینه «۲»

«یُحِبَ الْأَمْهَاتُ الْأَوْلَادَ»: فرزندان مادران را دوست دارند (رد گزینه‌های ۱ و ۳: تشخیص فاعل و مفعول در ترجمه مهم است، وقت داشته باشید که فعل جمله با فاعل آن، از نظر جنس مطابقت دارد، در این جمله، «یُحِبَ» با «أَوْلَادَ» مطابقت دارد، نه «أَمْهَاتَ»)/ «يُبَرِّوْنَ أَمْوَهَنَ»: کارهایشان را اداره می‌کنند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «فِي الْأَيَامِ الَّتِي» در روزهایی که / «لَسِنَ قَادِرَاتٍ عَلَى أَدَاءِهَا»: قادر (توانا) بر انجام آن‌ها نیستند (ترجمه)

(کتاب آبی)

۱۱۳- گزینه «۳»

«هناك قوّة عظيمة»: قدرتی بزرگ وجود دارد (رد سایر گزینه‌ها) / «مِن الله»: از جانب خداوند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «فِي أَعْمَاقِ الْمَحِيطَاتِ»: در اعماق اقیانوس‌ها (رد گزینه‌های ۲) / «كَمْثُلُ»: مانند / «أَسْمَاكٌ مُضَيَّةٌ»: ماهی‌هایی نورانی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «تَحْوَلُ»: که تبدیل می‌کنند / «ظلام البحر»: تاریکی دریا (رد گزینه‌های ۲) / «إِلَى نَهَارٍ مُضَيِّعٍ»: به روزی روشن (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

(همیرضا قاندامی)

۱۱۴- گزینه «۲»

«مناطق دارای جاذبية گردشگری»: مناطق الجذب السياحي (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «كَشُور زَيَّايمَان»: بلادنا الجميلة (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

(کتاب آبی)

۱۱۵- گزینه «۴»

آیه «أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالبَرِّ وَ تَنْسُونَ أَنفُسَكُمْ!» به معنای «آیا مردم را به نیکی امر می‌کنید و خودتان را فراموش می‌کنید.» یعنی انسان باید در انجام کار خیر از خود شروع کند، سپس دیگران را به انجام آن سفارش کند. به عبارت دیگر، گفتار و کردار انسان، باید یکسان باشد. گزینه «۴» با این مفهوم تناسبی ندارد؛ بیت گزینه «۴» می‌گوید نتیجه بدی و بدی کردن، چیزی جز بدی نیست.

(مفهوم)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۱۱۶- گزینه «۲»

در گزینه «۲»، «مفعول و منصوب» نادرست است؛ در جمله داده شده، «بَقِيَةً» مفعول است و «الْحَيَوانَاتُ» نقش مضافق‌الیه را دارد.

(تایل صرفی و اعراب)

(پیروز وهان)

۱۱۷- گزینه «۱»

در گزینه «۱»، «الْطَّالِبَاتُ الْمَجَدَتَانُ» نادرست است و باید به صورت «الْطَّالِبَاتُ الْمَجَدَتَانِ» نوشته شود؛ اسم‌های مثنی در حالت مرفوع در آخرشان، «ان» می‌گیرند.

(طبیعت مکات)

(پیروز وهان)

۱۱۸- گزینه «۳»

تشريح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «میادین» مبتدا و جمع مکسر است. (مفرد ← میدان) گزینه «۲»: «مضامین» مبتدا و جمع مکسر است. (مفرد ← مضمون)

(پیروز هیدریکی)

بعد از «آن» بلافصله اسم نمی‌آید (رد گزینه‌های ۲). همچنین بعد از «آن»، فعل مضارع، به جز در صیغه‌های جمع مؤنث، دچار تغییر ظاهری می‌شود (رد گزینه‌های ۳).

از طرف دیگر، «تبتدؤا: شروع شوید» با معنای جمله مطابقت ندارد (رد گزینه‌های ۱) ترجمۀ عبارت: «پیش از آنکه شروع به کاری کنید، با کارشناسان مشورت نمایید!» (قواعد فعل)

(سیده مهیا مؤمنی)

۱۰۸- گزینه «۲»

در گزینه «۲»، جمله وصفیه نداریم؛ وقت کنید که «ئیشاد» در باره «بیت» توضیح نمی‌دهد و ارتباطی به آن ندارد.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «یجلس» جمله وصفیه برای اسم نکره «فقیر» است. (فقیری که می‌نشینید ...)

گزینه «۳»: «یقع» جمله وصفیه برای اسم نکره «رجل» است. (مردی که می‌افتد...)

گزینه «۴»: «یسعی» جمله وصفیه برای اسم نکره «معلم» است. (آموزگاری که تلاش می‌کند...)

(انواع بملات)

۱۰۹- گزینه «۴»

گزینه «۱»: «السَّلَاطِينَ» که جمع مکسر «سلطان» است، مستثنی منه واقع شده است.

گزینه «۲»: «مَحَاصِيلُ» مستثنی منه است نه «الفلاحون»، پس اینجا هم مستثنی منه جمع مکسر است، نه سالم.

گزینه «۳»: «مَسَائِلُ» مستثنی منه است که جمع مکسر می‌باشد.

گزینه «۴»: با توجه به ضمیر «هن» که به مستثنی متصل شده است، می‌فهمیم که «الْتَّلَمِيذَاتِ» که جمع مؤنث سالم است، مستثنی منه می‌باشد، نه «الكتاب».

(استثناء)

۱۱۰- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، «إِلَى» ادات استثنایت، «بعض» مستثنی و «ذكريات» نیز مستثنی منه است؛ پس واضح است که در این گزینه، اسلوب استثنای داریم.

(ترجمه: آزو داریم که همه، خاطراتمان را به یاد آورند، به جز بعضی از آن‌ها را!) اما در سایر گزینه‌ها، ادات استثنای داریم، در گزینه‌های دیگر با «إِلَى» مواجهیم که در واقع «أن + لا» (به معنی: که نـ....) است و بر سر فعل

مضارع وارد شده است و ارتباطی به اسلوب استثنای ندارد.

(استثناء)

عربی زبان قرآن (۱)

(سیده مهیا مؤمنی)

۱۱۱- گزینه «۱»

«قُلْ»: بگو (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «سِيرُوا»: بگردید / «فِي الْأَرْضِ»: در زمین (رد گزینه‌های ۳) / «عَاقِبَةُ الْذِينَ مِنْ قَبْلِ»: سرانجام پیشینیان (رد گزینه‌های ۴)

(ترجمه)

(پهلوی هدیرکنی)

«اُحدَ يَكْذِبُ»: شروع به دروغ گفتن کرد. (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «لَمْ يُلْتَفِتْ»: توجه نکردن (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لَمْ + مضارع»: مضاری منفی ساده (یا نقلی) / «أَسْرَعَ»: شتابت (رد گزینه ۳) / «أَحَدُ النَّاسِ»: یکی از مردم (رد گزینه ۲) / «خادع»: فریب داد (فعل ماضی معلوم و متعدی است ← رد گزینه‌های ۲ و ۴) (ترجمه)

(همیرضا قانترامینی)

«لَا تَوَجَّدُ»: وجود ندارد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لُغَةُ الْعَرَبِ»: زبان عرب‌ها (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «تَبَدَّلُ»: تبدیل می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «حُرُوفُ قَرْيَةٍ»: حروف نزدیکی، حروفی نزدیک، حرف‌هایی نزدیک (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

نکات مهم درس:
در تست‌های ترجمه به نوع فعل (ماضی، مضارع، امر، نهی، مستقبل) بسیار دقت کنیم.

مراقب باشیم که ترکیب و صفتی (از نوع اسم) به صورت جمله ترجمه نشود. در ترجمه ترکیب و صفتی که از دو اسم نکره تشکیل شده است، «ی» نکره را به صفت یا موصوف می‌دهیم.

(ترجمه)

(منتفی کاظم شیروردی)

«صَدَائِيْ عَجَبِيَّة»: (نکره است و نیازی به ال نیست) صوت عجیب (رد گزینه ۱) / «شَنِيدَه شَد»: (فعل ماضی مجهول است) سمع (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «آن صدا»: الصوت (رد گزینه ۴) / نکته: معمولاً هرگاه اسمی به صورت نکره بیاید و همان اسم دوباره همراه «ال» تکرار شود، می‌توان الف و لامش را «این» یا «آن» ترجمه کرد. «جوانی ... که»: شاب → اسم نکره است و چون پس از آن فعلی آمده که آن را توصیف می‌کند، در ترجمه با حرف ربط «که» می‌آید (رد گزینه ۳)، البته در گزینه ۴، «الشَّابَ آذَى» هم درست است. / «وَانِمُودَ كَرَدَ بُود»: (فعل ماضی است) تظاهر (رد گزینه ۳) (ترجمه)

(سیده مهیا مؤمنی)

ترجمه عبارت: «راستگو با صداقت‌ش به جایی می‌رسد که دروغگو با فریبکاری‌اش به آن نمی‌رسد». ← همین مفهوم در بیت فارسی گزینه ۴ نیز بیان شده است.

(مفهوم)

(نویر امساکی)

گزینه ۱: «مع کلمه بعده: الجار و المجرور» نادرست است؛ چرا که در اینجا «حتی» بر سر یک فعل مضارع آمده است و اصلاً حرف جر نیست. گزینه ۳: «مُزِيدٌ ثَلَاثَى» ← مجرد ثالثی

گزینه ۴: «مُزِيدٌ ثَلَاثَى بِزِيادةٍ حِرْفِينَ» ← «مُزِيدٌ ثَلَاثَى بِزِيادةٍ حِرْفٍ واحد» (فعل مضارع «تُجْبَونَ» مزید ثالثی از باب افعال است و باب افعال، تنها یک حرف زائد دارد.)

(تملیل صرفی و اعراب)

گزینه ۳: «دققت کنید که جمله اسمیه در قسمت دوم عبارت آمده است، «الصَّيَادُونَ» مبتدا و جمع مذکور سالم است. گزینه ۴: «الْحَكَامُ» مبتدا و جمع مکسر و «الْعَادِلُونَ» صفت و جمع مذکور سالم است.

(نوع بملات)

(همیرضا قانترامینی)

۱۱۹- گزینه ۲**نکات مهم درس:**

۱) اسمی «لِسَان، فُسْتَان، نِسْيَان، إِنْسَان» مفرد مذکور هستند و نباید آن‌ها را با اسم مثنی اشتباه گرفت.

۲) اسمی «غَيْوُنُ، عَصْوُنُ» جمع مکسر هستند و نباید آن‌ها را با جمع مذکور سالم اشتباه گرفت.

۳) در اسمی جمع مذکور سالم، «واو» نشانه رفع و «ياء» نشانه نصب و جر است.

تشریف گزینه‌های دریگر:

گزینه ۱: «الْفُسْتَانُ» غلط است و باید به جای آن، «الْفَسْتَانُ» باید؛ زیرا نقش مبتدرا دارد و از نظر اعراب، مرفوع به علامت ضمه است.

گزینه ۳: «الْلِسَانُ» غلط است و باید به جای آن، «الْسَّانُ» باید؛ زیرا نقش مبتدرا دارد و از نظر اعراب، مرفوع به علامت ضمه است.

گزینه ۴: «غَيْوُنُ» غلط است و باید به جای آن، «غَيْوُنُ» باید؛ زیرا نقش مبتدرا دارد و از نظر اعراب، مرفوع به علامت ضمه است.

(قواعد اسم)

(همیرضا قانترامینی)

۱۲۰- گزینه ۳

در این گزینه، «الْمُدْرِسُ» نقش فاعل را دارد و از نظر اعراب، مرفوع است. (ترجمه عبارت: معلم توأم‌نمد، ما را در کتابخانه عمومی دید)

نکات مهم درس:

فاعل از نظر اعراب همواره مرفوع است. مفعول از نظر اعراب همواره منصوب است. مضاف‌الیه از نظر اعراب همواره مجرور است.

تشریف گزینه‌های دریگر:

گزینه ۱: «الْمُدْرِسُ» نقش مضاف‌الیه را دارد و از نظر اعراب، مجرور است. (ترجمه عبارت: پزشک، دندان‌های معلمی را معاینه کرد که به راستگویی شهرت دارد)

گزینه ۲: «الْمُدْرِسُ» نقش مفعول را دارد و از نظر اعراب، منصوب است. (ترجمه عبارت: دانش‌آموز بالد به معلم دلسوز، بسیار احترام می‌گذارد)

گزینه ۴: «الْمُدْرِسُ» نقش مضاف‌الیه را دارد و از نظر اعراب، مجرور است. (ترجمه عبارت: شیشه ماشین معلم، روز گذشته شکسته شده است)

(قواعد اسم)

عربی زبان قرآن (۲)

(نویر امساکی)

۱۲۱- گزینه ۱

«مَا يُرِيدُ اللَّهُ»: خداوند نمی‌خواهد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «لِيَجْعَلُ»: قرار دهد (رد سایر گزینه‌ها) / «عَلَيْكُم»: بر شما (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «مَنْ حَرَجَ»: هیچ سختی‌ای

(ترجمه)

تاریخ و جغرافیا (۳)

(میلاد باغ‌شیفی)

۱۳۱ - گزینه «۳»

موسولینی پس از پیروزی در انتخابات، تا حدود زیادی به وعده‌های خویش درباره کاهش بیکاری و تورم و پایان دادن به اعتصاب‌ها عمل کرد.

(تاریخ (۳)، پنک بهانی دو^۳ و همان پس از آن، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

۱۳۲ - گزینه «۴»

یکی از تحولات مهم جهان پس از جنگ جهانی دوم، به قدرت رسیدن کمونیست‌ها به رهبری مائو در چین بود.
توجه داشته باشد که سایر وقایع در گزینه‌های «۱، ۲ و ۳»، قبل از جنگ جهانی دوم رخ داده است.

(تاریخ (۳)، پنک بهانی دو^۳ و همان پس از آن، صفحه ۱۰۲)

(میلاد هوشیار)

۱۳۳ - گزینه «۳»

دولت ایران پس از پیروزی در دادگاه لاهه، از انگلستان خواست که بدھی‌های شرکت نفت و خسارت‌های ناشی از تأخیر و غیره را بپردازد و چون دولت انگلستان این تقاضا را نپذیرفت، اقدام به قطع رابطه سیاسی با لندن کرد.

(تاریخ (۳)، نوشت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۲۲)

(میلاد هوشیار)

۱۳۴ - گزینه «۲»

در ۱۶ آذر ۱۳۳۲ گروهی از دانشجویان دانشگاه تهران در اعتراض به برقراری روابط سیاسی مجدد با انگلستان و سفر معاعون رئیس جمهور آمریکا (ریچارد نیکسون) به ایران تظاهرات کردند که در جریان آن سه تن از دانشجویان به شهادت رسیدند.

(تاریخ (۳)، نوشت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۲۶)

(میلاد باغ‌شیفی)

۱۳۵ - گزینه «۴»

دشمنان خارجی و عوامل داخلی آنان با بهره‌گیری از تداوم و گسترش اختلاف و نزاع میان دکتر مصدق و آیت‌الله کاشانی و یاران و نزدیکان این دو شخصیت ملی و مذهبی، بر تلاش‌هایشان برای نابودی نهضت و سرنگونی دولت دکتر مصدق افزودند.

(تاریخ (۳)، نوشت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۲۴)

(فاطمه سقایی)

۱۳۶ - گزینه «۲»

چون شهر مشهد در شرق همدان واقع شده و از نصف‌النهار مبدأ دورتر است پس طول جغرافیایی آن حدود ۱۱ درجه بیشتر از همدان است.

درجه	دقیقه
۶۰	۱۵
۴۳	X

$$43 \times 15 = 645$$

$$\text{درجه } 59 = 48 + 11^\circ$$

$$645 \div 60 = 10 / 75$$

(جغرافیا (۳)، فنون و هنرات‌های جغرافیایی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

(سیده مهیا مؤمنی)

در گزینه «۳»، «خربت» صحیح است، زیرا فعل ماضی از باب تعییل است.
همچنین «الشاطئی» به معنای «ساحل» بدین شکل نوشته می‌شود.

(فقط هرگز)

۱۲۷ - گزینه «۳»

در گزینه «۲»، «الکبیرة» صحبت برای «سوق» از نوع اسم (مفرد) و «آدرس»

(صفت برای «تلمیذ» از نوع جمله است.

تشرح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «قیمتة» صفت برای «موقع» از نوع اسم (مفرد) است.
(لیهتدی) جمله وصفیه نیست، زیرا به آن حرف ناصبیه «لـ» متصل شده است.

گزینه «۳»: «السيئة» صفت از نوع اسم (مفرد) برای «أعمال» است. («کان» علی‌رغم اینکه بعد از اسم نکره آمده، صفت نیست و خبر برای «آن» است)
گزینه «۴»: «الابانتيون» و «ممزوجة» صفت به شکل قبل از خودش را وصف می‌کند: «پدربرزگ مهربانی باغ زیبایی دارد که در نزدیکی این رستوران قرار دارد!»

(نوع بملات)

۱۲۹ - گزینه «۴»

در این گزینه، «یقع» فعلی است که اسم نکره قبل از خودش را وصف می‌کند: «پدربرزگ مهربانی باغ زیبایی دارد که در نزدیکی این رستوران قرار دارد!»

نکات مهم درس:

مراقب باشد که جواب شرط را با جمله وصفیه (جمله بعد از اسم نکره) اشتباہ نگیرید.

عمولًا قبل از جمله وصفیه، حروف «و، ف، ثم» نمی‌آیند.

تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «تكلمنا» جمله وصفیه نیست، زیرا قبل از آن، «ثم» آمده است.
گزینه «۲»: «غضي» جمله وصفیه نیست، زیرا قبل از آن، «ف» آمده است.

گزینه «۳»: «يعلمه» جواب شرط است و نمی‌تواند جمله وصفیه باشد.

(نوع بملات)

۱۳۰ - گزینه «۳»

ترجمه گزینه «۳»: «پر انمان سختی‌های زیادی را تحمل کردند تا در راحتی زندگی کنیم» («لـ + نیش» معنای مضارع التزامی می‌سازد).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لیت» به همراه فعل ماضی «حضرنا» به کار رفته که دلالت بر مضارع التزامی ندارد.

گزینه «۲»: هر دو فعل مضارع در عبارت، معنای اخباری (ساده) دارند.

گزینه «۴»: «لن» معنای فعل را مضارع التزامی نمی‌کند، بلکه اصطلاحاً معنای «تفی ابد: هرگز» می‌سازد. همچنین دقت داشته باشد که

«حتی» بر سر اسم «نهایة» آمده و اصلاً بر سر فعل ظاهر نشده است.

(قواعد فعل)

(علی محمد کریمی)

حکومت ایلام، سرانجام پس از قرن‌ها سلطنت، بر اثر یورش ویرانگر آشوریان در قرن ۷ ق.م. دچار انحطاط و فروپاشی شد.

(تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۷)

گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)

داریوش هخامنشی به منظور دفع حملات قبایل صحرائگرد سکایی، به مناطق دوردستی در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه کوئی لشکرکشی کرد.

(تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۵)

گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۱۴۰)

در ابتدای زمامداری اردشیر دوم، برادرش کورش کوچک در آسیای صغیر سر به شورش برداشت و با سپاهی از مزدوران یونانی راهی پایتخت شد. در جنگی که میان دو برادر رخ داد، کورش کوچک شکست خورد و کشته شد. در دوران فرمانروایی او، مصر از سیطره هخامنشیان خارج شد.

(تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۷)

گزینه «۱»

(فاطمه سفایی)

قرارگرفتن در عرض‌های جغرافیایی پایین‌تر یا بالاتر، از عوامل مؤثر بر آب‌وهای کشور ما است؛ چراکه زاویه تابش خورشید در عرض‌های جغرافیایی مختلف، متفاوت است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۹)

ایران در کمربند خشک و بیابانی کره زمین قرار گرفته است. عامل پرفسار جنب حرارتی در تابستان به داخل کشور پیشروی می‌کند و مانع ریزش در دوره گرم سال می‌شود.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۷)

گزینه «۱»

(فاطمه سفایی)

بخش زیادی از «بیابان لوت» به دلیل قرارگیری در منطقه فشار زیاد جنب حرارتی، کمتر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد.

«کویر» بخشی از بیابان است و به نمکزارهای پفرکردهای گفته می‌شود که تبخیر شدید، عامل اصلی شکل‌گیری آن است؛ موقعیت ایران به گونه‌ای است که یکی از بزرگ‌ترین کویرهای جهان را به وجود آورده است.

دریاچه حوض سلطان در غرب «دشت کویر» در استان قم قرار گرفته است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۴۳)

(فاطمه سفایی)

با توجه به اینکه هر دو شهر در یک نیمکره قرار دارند، برای به دست آوردن اختلاف درجه، طول جغرافیایی آن دو از هم کم می‌کنیم:

$$\text{اختلاف درجه} = ۴۵ - ۶۰ = ۱۵$$

$$\text{اختلاف ساعت} = \frac{۱۵}{۳} = ۵$$

$$\text{صبح} = ۷ - ۳ = ۴$$

چون شهر دوم در غرب شهر اول قرار دارد، زمان واقعی آن عقب‌تر از شهر اول است.

(جغرافیا (۳)، فنون و هوازی های جغرافیایی، صفحه ۷۶)

گزینه «۴»

با توجه به اینکه هر دو شهر در یک نیمکره قرار دارند، برای به دست آوردن اختلاف درجه، طول جغرافیایی آن دو از هم کم می‌کنیم:

(جغرافیا (۳)، فنون و هوازی های جغرافیایی، صفحه ۷۶)

گزینه «۲»

امواج ناشی از زمین‌لرزه‌های دریایی، سونامی را به دنبال دارد که ناشی از فرایندهای درونی زمین هستند (دینامیک درونی).

(جغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۲)

گزینه «۳»

میزان تخریب و خسارت‌های ناشی از نزدیک شدن گسل‌های همگرا نسبت به سایر گسل‌ها بیشتر است و هرچه عمق کانونی زمین‌لرزه بیشتر باشد، تخریب و خسارت کاهش می‌یابد.

(جغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

گزینه «۲»

نگاهی به نقشه نواحی لرزه‌خیز ایران نشان می‌دهد که کمتر منطقه‌ای در کشور ما مصنون از زمین‌لرزه است.

(جغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۷)

تاریخ و جغرافیا (۱)**گزینه «۳»**

اسطوره‌شناسان، مورخان و دیگر محققان درباره اینکه محتوای افسانه‌ها به کلی غیرواقعی است یا نه، اتفاق نظر ندارند. بیشتر آنان بر این عقیده هستند که افسانه‌ها براساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده‌اند، اما با گذشت زمان تغییر کرده و به شکل افسانه و اسطوره درآمده‌اند.

(تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۲)

گزینه «۳»

از آنجا که اقتصاد بین‌النهرین نیازمند منابع طبیعی و معدنی فلات ایران بود، فرمانروایان سومری و آکدی، پیاپی به سرزمین ایلامی‌ها لشکرکشی می‌کردند. این تاخت و تازهای سرانجام سبب شد که حاکمان کوچک و مستقل ایلامی در حدود ۲۶۰۰ ق.م. با یکدیگر متحد شوند و پادشاهی ایلام را تأسیس کنند.

(تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۶)

(علی محمد کریمی)

اندکی پس از برداشتن دولت آل منذر (الخیان) توسط خسروپریز، دستهای از سپاهیان ساسانی، از قبیله‌های عرب مجاور مرزهای ایران شکست خوردند. بر اثر این واقعه، عظمت قدرت ساسانیان در چشم اعراب فرو ریخت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۸۱)

(فاطمه سقایی)

هرچه ارتفاع گیاهان افزایش می‌یابد، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی، انبووه‌ی و درجه رشد و همچنین فصل رویش آن‌ها کمتر و کوتاه‌تر می‌شود.

(بفارغیا (۲)، نواعی طبیعی، صفحه ۵۷)

(فاطمه سقایی)

با حرکت از مدار استوا به سمت مدار رأس السرطان و رأس الجدی و ناحیه قطبی در نوع و تراکم پوشش گیاهی تفاوت و تنوع پدید می‌آید.

(بفارغیا (۲)، نواعی طبیعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۷)

(کلکور سراسری (۱۴))

در خانواده زبانی آفرو-آسیایی زبان مردم عرب و یهود، زبان قوم سامی است و زبان بعضی از مردم شمال آفریقا، زبان قوم حامی است.

(بفارغیا (۲)، نواعی انسانی، صفحه ۷۰)

(فاطمه سقایی)

پدیده پخش یا انتشار فرایندی است که طی آن یک موضوع یا پدیده مانند زبان، مذهب، افکار و ایده‌ها، نوآوری، وسائل و ابزار، شیوه زندگی و حتی بیماری از یک مکان به سایر مکان‌ها گسترش می‌یابد.

(بفارغیا (۲)، نواعی انسانی، صفحه ۷۹)

(زهرا (امیر))

در موضوع بیماری Covid۱۹، این پدیده از یک مکان به مکان‌های مجاور گسترش می‌یابد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گاهی پخش و انتشار از یک فرهنگ به فرهنگ‌های دیگر بدون آنکه فرهنگ‌ها در تماس مستقیم با یکدیگر باشند، اتفاق می‌افتد. امروزه با توجه به گسترش رسانه‌ها، این نوع پخش فرهنگی غالب است و رسانه‌ها نقش عمده‌ای در تغییر سبک زندگی افراد دارند.

گزینه «۲»: گاهی پدیده فرهنگی بدون آنکه دو ناحیه فرهنگی در تماس مستقیم با یکدیگر باشند از ناحیه‌ای به ناحیه دیگر منتقل می‌شود.

گزینه «۳»: در این پخش فرهنگی پدیده از مکان‌های بزرگ‌تر به مکان‌های کوچک‌تر منتقل می‌شود.

(بفارغیا (۲)، نواعی انسانی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۱)

(علیرضا رضایی)

کانون‌های دائمی حدائق در هشت ماه از سال بارش دارند. (بفارغیا ایران، بفارغیا، طبیعی ایران، صفحه ۱۴۹)

(فاطمه سقایی)

به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شبی ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند، حوضه آبریز می‌گویند. با نگاهی به نقشه حوضه‌های آبریز ایران (شکل ۶ - صفحه ۵۰ کتاب درسی) در می‌یابیم که حوضه آبریز فلات مرکزی، بزرگ‌ترین حوضه آبریز کشور است.

(بفارغیا ایران، بفارغیا، طبیعی ایران، صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۵۰)

تاریخ و جغرافیا (۲)

(ملیمه کریمی)

عباسیان در مواجهه با خلافی فاطمی کوشیدند با استفاده از توان سیاسی و نظامی حکومت سلجوقیان و دیگر متحдан خود، با آن‌ها مقابله کنند. خلافت عباسی همچنین به تبلیغات گسترده‌ای علیه فاطمیان اقدام کرد و به ترفندهای گوناگونی متول شد که نشان دهد نسب خلافی فاطمی جعلی است و آنان از نسل علی (ع) و فاطمه (س) نیستند. توجه داشته باشید که عبارات گزینه‌های «۳» و «۴» از جمله اقدامات فاطمیان علیه عباسیان می‌باشد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، هرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

(ملیمه کریمی)

پس از به تخت نشستن بزدگرد سوم ساسانی، امور کشور کمی سامان یافت و سپاه ایران با شکست مسلمانان در جنگ جسر (پل) بیشتر متصروفات آنان را پس گرفت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۸۱)

(کلکور سراسری (۱۴))

دهقانان، دودمان‌های زمین‌داری بودند که از قدرت و نفوذ اقتصادی و پشتونه اجتماعی و فرهنگی قابل ملاحظه‌ای در خراسان و معاویه‌النهر برخوردار بودند. ایشان در سده‌های نخستین هجری، علاوه بر مشارکت در امور محلی، نقش مهمی در حفظ و انتقال فرهنگ ایرانی از دوره باستان به دوره اسلامی ایفا کردند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۰)

(علیرضا رضایی)

مهمن‌ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی- نظامی خلافی عباسی بر ایران بود.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۴)

«۴- گزینه «۴»

«۱- گزینه «۱»

«۲- گزینه «۲»

«۳- گزینه «۳»

«۴- گزینه «۴»

گزینه «۴»: اولاً بین عقول تسلسل در معنای فلسفی آن حاکم نیست؛ چراکه این رابطه طولی ختم به یک واجب وجود بالذات (خدا) می‌شود. دوماً تمامی عقول از عقلی دیگر به وجود نیامده‌اند. عقل اول مخلوق بی‌واسطه خدا می‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دو^۳، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

(حسین آفوندی راهنمایی)

حيات عقلانی در قرن دو به مرحله نهایی رشد خود نرسید. بلکه نسبت به دوره‌های قبل پیشرفت چشمگیری داشت در حالی که پس از آن همچنان فلسفه‌ی نظری را همچون فارابی و ابن سينا مشاهده می‌کنیم.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در بیان اسلام، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

(سپاه پغفرزاده صابری)

حيات عقلی مسلمانان با ظهور اسلام آغاز شد و سپس با آغاز بحث‌های اعتقادی منجر به ظهور نهضت ترجمه در قرن دوم و حیات فلسفی در قرن سوم گردید.

گزینه صدمت درسی:

در پاسخ‌گویی به سوالات متنی به دنبال کلیدواژه‌های مهم متن باشید. و از طریق آن حذف گزینه کنید.

تشرییم گزینه‌های دریگر:

گزینه «۱»: حیات عقلی زمین حاصل خیز درخت علوم می‌باشد. توجه به عقل و فکر حرکت به سمت دانش و رشد حیات علمی و به تبع آن رشد حیات فلسفی را در پی دارد.

گزینه «۳»: نهضت ترجمه منجر به آشنایی اندیشمندان مسلمان با فلسفه یونان گردید اما سبب شد با نقد و بررسی آن نظام فلسفی نوینی را پایه‌ریزی کنند، پس صرفاً تقلید و احیا نبود.

گزینه «۴»: رابطه علی و معلوی به صورت برعکس بیان شده است. استفاده از روش‌های خاص و بدیع پیامبر در جامعه اسلامی منجر شد که فرصت تفکر و اندیشه‌ورزی برای مردم فراهم آید.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در بیان اسلام، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

(حسین آفوندی راهنمایی)

ویزگی اصلی حکمت مشاء همان صورت استدلالی آن و الگو گرفتن از ارسطو است و مؤسس این حکمت در جهان اسلام فارابی است.

گزینه «۳»:

رد گزینه‌های دریگر:

گزینه «۱»: مؤسس اول حکمت مشاء ارسطو است.

گزینه «۲»: ارسطو بیش از هر چیز در فلسفه به قیاس برهانی توجه داشت.

گزینه «۴»: فارابی در فلسفه سیاست نزدیک افلاطون (استاد ارسطو) است نه خود ارسطو.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در بیان اسلام، صفحه ۷۴)

(حسن صدری)

گزینه «۱»:

وی به علت آشنایی عمیق با تعالیم اسلام، توانست آموخته‌های خود از افلاطون و ارسطو و سایر فیلسوفان گذشته را در یک نظام فلسفی جدید عرضه کند و فلسفه مشائی را در جهان اسلام بنا نهاد. از این رو پس از ارسطو لقب «علمی» گرفت و به «علمی ثانی» شهرت یافت.

(حسن صدری)

تکنی: دقت کنید که فارابی هرچند با تعالیم فلسفه یونان آشنایی داشت، اما آنچه که آن را تحت عنوان معلم ثانی مطرح کرد نظام فلسفی جدید آن در جهان اسلام بود.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در بیان اسلام، صفحه ۷۶)

فلسفه دوازدهم

(کتاب آین)

عقل انسان، به کمک عقل فعال شروع به فعالیت می‌کند و به ادراک حقایق نائل می‌شود.

تکنی: دقت کنید که عقل به واسطه عقل فعال به درک حقایق می‌رسد. به عبارتی عقل فعلیت خود را مدیون عقل فعال است.

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عقل انسان، پرتوی از عالم عقول است که اگر تربیت شود و رشد کند، علاوه بر استدلال کردن، می‌تواند حقایق را آن‌گونه که عقول درک می‌کنند، بباید و مشاهده کند. بنابراین کاملاً مغایر و ضد عالم عقول نیست.

گزینه «۲»: حقیقت وجودی تمامی عقول مجرد از ماده است. صرفاً در درجه تجدد متفاوتاند.

گزینه «۴»: عالم عقول، فوق عالم طبیعت است و نه هم مرتبه با آن.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دو^۳، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

گزینه «۳»:

(نیما یواهری)

کسب معقولات و شناخت مربوط به مرحله عقل بالفعل است. نفس در این مرحله، با کسب معقولات، خود بدل به موجودی عقلانی می‌شود. بنابراین به مقامی می‌رسد که هم بتواند خودش را درک کند و هم در خویش تعقل کند. مفهوم عقل فعال در فلسفه اسلامی عقلی این چنین است که در بیرون از ذهن انسان به عنوان یک موجود مجرد و غیرمادی و مستقل از آدمی در عالم بالا فرض شده است. در حالی که در فلسفه ارسطو این عقل بالفعل یکی از مراتب و جایگاه‌های خود عقل آدمی است.

بالاترین کمال عقل انسانی در مرحله عقل بالمستفاد قرار دارد که انسان در این مرحله در علم و عمل کامل است. در مرحله عقل بالمستفاد انسان بر تمامی دانش‌هایی که کسب کرده است مسلط است و این شناخت‌های حسی، تجربی، عقلی و همگی را شامل می‌شود.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دو^۳، صفحه ۶۵ تا ۶۶)

گزینه «۳»:

(حسن صدری)

پذیرش هر اعتقاد و آیینی نیازمند استدلال عقلی است. از نظر این فلسفه ایمانی ارزشمند است که «پشتوانه» عقلی داشته باشد (پشتیبانی عقل از ایمان). ایمانی که از این پشتوانه تهی است، ارزش چندانی ندارد و چه بسا انسان را به سوی کارهای غلط و اشتباه نیز بکشاند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دو^۳، صفحه ۶۵)

گزینه «۳»:

(سپاه پغفرزاده صابری)

هرچند که استدلال عقلی، شهود و وحی هر سه ابزار مستقل شناخت هستند اما هر سه می‌توانند ما را به حقیقتی واحد برسانند و مؤید و مؤكد یکدیگر می‌باشند.

علل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هرچند که بین عقول رابطه طولی برقرار است اما آخرین مرتبه عقل، عقل فعال یا عقل دهنم می‌باشد نه عقل انسان. عقل انسان ذاتاً در مرتبه عقول قرار ندارد اما می‌تواند به چنین مرتبه‌ای برسد.

گزینه «۲»: در مرتبه عقل هیولانی انسان فعلًاً هیچ ادراکی را کسب نکرده است اما آمادگی لازم برای کسب حقایق را دارد.

(سیا پیغمبرزاده صابری)

من هم با تهیستان و هم با توانگران همنشینی می‌کنم تا از من بپرسند و به سخنان من گوش فرا دهند ... این رسالتی است که خداوند با ندای غیبی و در رؤایها بر عهده من نهاده است.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس انریشه، صفحه ۳۸)

(حسن صدری)

«سخن» سروش معبد دلفی این بود که داناترین شما مردم سقراط است.اما «راز پیام» سخن سروش معبد دلفی این بود که داناترین شما کسی است که مانند سقراط بداند که هیچ نمی‌داند (رد گزینه ۳).

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس انریشه، صفحه ۳۰)

(سیا پیغمبرزاده صابری)

سقراط باور خود به خداوند را از طریق باور خود به آثار و صفات او اثبات می‌کند (رسیدن از آثار به خود شیء / از معلوم به علت). مانند رسیدن از انبساط فلز (معلوم) به وجود حرارت (علت آن).

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس انریشه، صفحه ۳۱)

(نیما پوراهی)

سقراط باور خویش به خدا را براساس باورش به وجود علم و قدرت و عدالت فوق بشری اثبات کرد. بنابراین مبنای برهان او این است که یک شیء بر آثار و صفات خود تقدیر می‌کند. همان‌گونه که انسان هست و سپس اوصاف انسانی معنا می‌باشد. همان‌طور که ابتدا اسب وجود دارد و سپس وجود زین و لگام اسب معنا دارد. پس اگر کسی به صفات و لوازم و آثار یک شیء باور دارد می‌توانیم به اعتقاد او به خود آن شیء پی ببریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: می‌توس برای ادعای خود شواهدی ذکر کرد و در پایان از دادگاه برای سقراط درخواست مجازات مرگ نمود.

گزینه ۲: سقراط اتهام متوجه را پنذیرفت و تلاش کرد در برای آن از خود دفاع کند.

گزینه ۳: از نظر سقراط دانای حقیقی فقط خداست؛ اما این بدان معنا نیست که ما انسان‌ها نمی‌توانیم چیزی بدانیم! منظور از دانای حقیقی بودن خدا این است که فقط خداست که همه چیز را می‌داند و جهل و نادانی به او راه ندارد.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس انریشه، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۰)

(سیا پیغمبرزاده صابری)

خود اصل امکان شناخت امری بدیهی و روشن است و نیازی به استدلال ندارد (رد گزینه ۲).

البته دقت کنید که همین امر بدیهی نیز گاه چه در گذشته و چه در حال در ورطه انکار قرار گرفته است (رد گزینه ۳).

دقت کنید که مابهای شناخت ذهنی یک شیء خارجی مصدقی خارجی است نه تصویری ذهنی (رد گزینه ۴)، ولی با این حال هر شناختی هم شناخت یک امر واقعی نیست.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

(حسن صدری)

فارابی مدینه جاهله را در مقابل مدینه فاضله قرار می‌دهد و معتقد است که مهم‌ترین تفاوت آن با مدینه فاضله، در هدف آن است.

نکته: توجه به سلامت جسم و لذت‌های دنیوی در مدینه فاضله نیز ارزشمند است. تفاوت این است که در مدینه جاهله فقط به همین امر توجه می‌شود، اما در مدینه فاضله در کنار توجه به دنیا، توجه به آخرت نیز مطرح است (رد گزینه ۱).

(فلسفه ۱۴۰۱، آغاز فلسفه در همان اسلام، صفحه ۷۷)

(نیما پوراهی)

بهترین مدینه‌ها، از نظر فارابی، مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول هستند و به فضایی آراسته‌اند که مجموعه مدینه را به سوی سعادت می‌برد.

دو نکته باعث نادرستی گزینه دوم این تست می‌شود: ۱- اینکه فارابی معیار را برحجه زندگی و رفتارها و باورهای مردم مدینه می‌گذارد و نه صرفاً خواسته و هدفشان. مردم مدینه جاهله هم دنبال سعادت هستند، ولی سعادت را کامل نفهمیده و فقط به دنبال لذت و سلامتی جسم‌اند. پس فقط طلب سعادت مهم نیست، بلکه باید اعمال و ارزش‌های جامعه ساماندهی شود.

۲- دوم اینکه فارابی سعادت را امری جمعی و مربوط به کل جامعه می‌داند و سعادت حقیقی را امری شخصی و فردی نمی‌داند. سعادت فرد در گروه سعادت جامعه است و نباید با آن تقابلی داشته باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: از نظر فارابی، ریاست جامعه باید بر عهده کسی باشد که روحی بزرگ و سرشتی عالی دارد و به عالی ترین درجات تعقل رسیده و می‌تواند احکام و قوانین الهی را دریافت کند؛ بنابراین رهبر حقیقی جامعه کسی جز پیامبر خدا نیست.

گزینه ۳: هرچند فارابی دریافت قوانین و وحی خدا را شرط می‌داند و رهبر حقیقی از نظر او پیامبر خداست؛ اما دقت کنید که این نظر بدین معنی نیست که به‌جز پیامبر کسی دیگر نباید رهبر باشد. پس از پیامبر نیز در میان جامعه، آن‌هایی که بیشترین شرایط لازم را از بین شرایط زیم دارا باشند می‌توانند هدایت جامعه را در دست بگیرند.

گزینه ۴: تقسیم و توزیع نقش‌ها، فرصت‌ها و قدرت در مدینه فاضله یکسان و برابر نیست و بر مبنای توانایی‌ها و شایستگی‌ها انجام می‌شود. فارابی مدینه فاضله را به بدنه سالم تشییه می‌کند که هر عضو آن متناسب با ویژگی خود وظیفه‌ای بر عهده دارد و آن وظیفه را به نحو احسن انجام می‌دهد. همان‌گونه که در اعضای بدنه، برخی بر برخی تقدم دارند، برخی از اعضای جامعه نیز بر برخی دیگر مقدم‌اند؛ مثلًاً همان‌طور که قلب بر همه اعضای بدنه ریاست دارد، در مدینه فاضله هم باید کسی که ویژگی‌های ممتازی دارد، بر مردم ریاست کند.

(فلسفه ۱۴۰۱، آغاز فلسفه در همان اسلام، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

فلسفه یازدهم

(حسن صدری)

رفتار متواضعانه و همراه با احترام سقراط موجب شده بود جوانان زیادی مجذوبش شوند. دقت کنید که سقراط اخلاق و منش جذابی داشت؛ اما این ویژگی عامل اصلی جذب جوانان نبود.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس انریشه، صفحه ۳۶)

(حسین آفوندی راهنمایی)

گزینه «۱»: با این که تمثیل دارد اما استدلال تمثیلی نیست؛ چرا که نتیجه و حکمی از این شبهات گرفته نشده است و صرفاً دو امر جزئی بدون بیان حکم به یکدیگر نسبت داده شده است.

گزینه «۳»: صرفاً قضیه است. نتیجه‌گیری ندارد.

گزینه «۴»: درست است که رتبه برتر را تشبيه به کامپیوتر کرده ولی حکم‌شیوه تعمیم مواردی به همه است نه استدلال تمثیلی.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۳)

گزینه «۲»

(حسین آفوندی راهنمایی)

گزینه «۳» تأیید و پذیرش این استدلال است نه نقد آن. به عبارتی با گفتن این جمله سعی در تأیید این داشته که استفاده از سخنان بزرگان امری بیهوده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» استدلال مربوطه را با آوردن استدلال تمثیلی مخالف و یا بیان وجوه اختلاف نقد کرده‌اند.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۳)

گزینه «۱»

(علیرضا تقی‌پور)

استقرا، استدلالی است که در آن ذهن انسان از جزئی به کلی سیر می‌کند، یعنی چند مورد مجازی را مشاهده می‌کند و سپس حکم کلی به دست می‌آورد.

توضیح نکات درس:

اقسام استدلال: ۱- تمثیل: سرایت دادن حکم یک موضوع به موضوع دیگر بهدلیل مشابهت آن دو با یکدیگر ۲- استقرا: سیر ذهن از جزئی به کلی ۳- قیاس: سیر ذهن از کلی به جزئی

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۵ تا ۴۷)

گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

در اینجا با بررسی تمام افراد یک محله، حکمی کلی در مورد میانگین درآمد همه افراد یک منطقه (که محدوده‌ای بسیار وسیع تر از یک محله است) داده شده است. از آنجایی که افراد یک محله به خصوص نشانگر و نماینده همه اشار نیستند، بنابراین شرط دوم یک استقرای تعمیمی قوی رعایت نشده است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یکی از شروط استقرای تعمیمی قوی، کافی و مناسب بودن تعداد نمونه‌های است. ما نمی‌توانیم با بررسی دو آزمون گذشته نتیجه بگیریم که على آزمون بعدی را هم حتماً خواهد گرفت.

گزینه «۲»: در این نمونه فرد با بررسی فقط یک نمونه، حکمی کلی در مورد تمامی موبایل‌ها داده است. بنابراین شرط کافی بودن تعداد نمونه‌ها را رعایت نکرده است.

گزینه «۴»: در این گزینه نیز تعداد نمونه‌ها کافی نیستند و بنابراین استقرای تعمیمی مطرح شده قوی نیست. از روند نزولی قیمت دلار در یک روز، نمی‌توان پیش‌بینی کرد که در طول هفته نیز کاهش قیمت خواهد داشت.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۷)

(نیما هواهری)

معنا و مفهوم معرفت و شناخت، روشن است و نیازی به تعریف ندارد. وقتی که از کودکی می‌پرسیم «می‌دانی تو پست کجاست؟» او می‌گوید «آری، می‌دانم» نسبت به معنای «می‌دانم» آگاه است. اگر ابهامی هم از جهت کلمه و لغت باشد، حداً کثر با بیان معادلی ابهام رفع می‌شود؛ مثلاً می‌گوییم معرفت، همان دانستن و آگاهی نسبت به چیزی است (تعریف لغوی است، زیرا شناخت یک مفهوم روشن است و نهایتاً تعریف ما از جهت شرح کلمه و لغت است). ← (رد بخش اول گزینه‌های ۱ و ۳)

به عبارت دیگر، وقتی کسی می‌گوید: «توب آنجاست» بدین معناست که او به وجود توب در آنجا آگاه و عالم است و مایه‌زای آگاهی او، یک توب است که در آنجاست. (مایه‌زای شناخت خود شیء در خارج است، نه تصور ذهنی آن!) ← (رد بخش دوم گزینه‌های ۱ و ۲)
(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۴۶)

(نیما هواهری)

همین که ما با طرف مقابل خود صحبت می‌کنیم، یا لیوان آبی را برمی‌داریم و می‌نوشیم، یا از عمل کسی خوشحال با عصبانی می‌شویم، گویای آن است که ما به امکان شناخت خود پی بردایم. آری اگر رفتاری غیر از این از ما سر می‌زد، می‌توانستیم بگوییم که در توانایی دانستن خود شک داریم.
(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۴۷ و ۴۸)

(کتاب آین)

این مورد (پی بردن به یک خطأ، و اصلاح آن و جایگزینی اش با یک تبیین درست) بیانگر تصحیح شناخت است.
(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۴۸)

(سپاهنفرزاده صابری)

ظاهر عبارات مطرح شده نشان از این دارد که فرد به شناخت اشتباه قبلی پی برده و در پی شناخت جدیدی است. پیشرفت پیوسته دانش نشان از امکان شناخت دارد که توان با قبول خطا بودن برخی از شناخت‌ها در انسان است. توجه کنید که این دانش‌آموز شناخت خود را تصحیح کرده است، نه تکمیل! (رد گزینه ۴)
(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۴۸)

منطق

(سپاهنفرزاده صابری)

اگر بین دو امری که در استدلال تمثیلی مطرح شده همبستگی بالا موجود باشد استدلال قوی‌تر است.
علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حتی با وجود احتمالی بودن استدلال تمثیلی ارزش منطقی دارد.

گزینه «۲»: برای استدلال تمثیلی می‌توان نقد انجام داد.
گزینه «۴»: تمثیل و استدلال دو امر جداگانه هستند و هیچ‌بک نتیجه دیگری نیست.
(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۲ تا ۴۴)

(علیرضا نصیری)

معادل شرطی قضیه «هیچ دیپلمهای کمتر از ۱۲ سال درس نخوانده»، «اگر کسی دیپلم داشته باشد، کمتر از ۱۲ سال درس نخوانده» می‌باشد. همچنین اگر بخواهیم معادل معنایی برای این گزینه در نظر بگیریم، «اگر کسی دیپلم داشته باشد، حداقل ۱۲ سال درس خوانده» نیز قابل قبول خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: معادل شرطی قضیه «هر دانشجویی کارت دانشجویی دارد»، «اگر کسی دانشجو باشد، کارت دانشجویی دارد». است که در گزینه به صورت وارونه مطرح شده است.

گزینه «۳»: معادل شرطی قضیه «هر بزرگسالی که رانندگی بلد است می‌تواند گواهی نامه بگیرد». «اگر بزرگسالی رانندگی بلد باشد، می‌تواند گواهی نامه بگیرد». نه آنچه که در گزینه مطرح شده است.

گزینه «۴»: معادل شرطی قضیه «هر ایرانی شناسنامه دارد»، «اگر فردی ایرانی باشد، شناسنامه دارد». است نه آنچه در گزینه آورده شده است.

(منطق، قضیه هملی، صفحه ۵۶)

(نیما یوهری)

قضیه‌ای که حکمی را به افراد محدودی نسبت می‌دهد یا سلب می‌کند قطعاً یک قضیه محصوره است. زیرا فقط در قضیه محصوره است که می‌توان محمولی را به افراد متعدد و مختلف نسبت داد ولی در قضیه شخصیه موضوع همواره یک امر خاص یا یک مجموعه افراد مشخص است که حکم به کل آن نسبت داده می‌شود یا از کل آن سلب می‌شود، نه تک‌تک افراد آن و به طور جداگانه.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قضیه شخصیه هم ممکن است است وصفی را به چیزی نسبت دهد. مثلًاً: «علی انسان باهوشی است»

گزینه «۲»: قضیه شخصیه هم ممکن است به وجود واقعیت‌داشتن چیزی حکم بدهد. مثلًاً: «حسن موجود است»

گزینه «۳»: حکم درباره یک مجموعه مشخص و معین هم ممکن است شخصیه باشد. مثلًاً: «مجموعه اعداد طبیعی نامتناهی است».

(منطق، قضیه هملی، صفحه ۵۱)

فلسفه یازدهم

(کتاب آبی)

سقراط هیچ کتابی ننوشت، اما سراسر حیاتش را با فلسفه سپری کرد (نه اینکه نوشه باشد اما از بین رفته باشد).

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس انریشه، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(نیما یوهری)

سقراط می‌گفت: «از گشت‌وگذار در شهر جز این مقصودی ندارم که شما جوانان و بزرگسالان را متقاعد سازم که نباید جسم و مال و ثروت را بر کمال نفس خود ترجیح دهید (باید کمال نفس را ترجیح داد، نه این که توجه خود را تماماً معطوف به آن ساخت) و به شما یادآوری کنم که ثروت، فضیلت نمی‌آورد، بلکه از فضیلت است که ثروت و هرچه که برای فرد و جامعه سودمند است، به دست می‌آید...»

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس انریشه، صفحه ۳۸)

(علیرضا نصیری)

در استقرای تعمیمی ما از موارد جزئی به حکم کلی می‌رسیم - استقرای تمثیلی از سایر انواع استدلال‌ها ضعیفتر است. - در استنتاج بهترین تبیین ما حالات مختلف را بررسی و رد می‌کنیم و سرانجام گزینه‌ای را که بیشترین شانس را دارد بر می‌گرینیم.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: استقرای تعمیمی قوی در ساخت مبنای علوم تجربی نقش دارد نه در آموزش آن - استقرای تمثیلی هرگز یقینی نخواهد بود - در استنتاج بهترین تبیین لزوماً تمام حالات بررسی نمی‌شوند، برخی از حالات بررسی می‌شوند.

گزینه «۲»: شرط استقرای تعمیمی قوی زیاد بودن تعداد نمونه‌ها نیست، مناسب بودن تعداد نمونه‌های است. در جایی که کلاً سه نمونه برای بررسی وجود دارد، بررسی کردن دو نمونه می‌تواند یک استقرای تعمیمی قوی تشکیل دهد در حالی که نمونه‌های زیادی نیست - آنچه در ادبیات تشبیه نامیده می‌شود خود تمثیل است، نه استقرای تمثیلی - این مورد درست است.

گزینه «۳»: این مورد درست است؛ در یک استقرای هر چقدر که تعداد نمونه‌های بررسی شده زیاد باشد، باز هم ممکن است نتیجه‌ای اشتباه حاصل شود - در استقرای تمثیلی حکم کلی به دست نمی‌آید، بلکه تنها یک حکم جزئی استنبط می‌شود - استنتاج بهترین تبیین نیز نوعی از استقرای پس هیچ‌گاه یقینی نخواهد بود.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۲)

«۴» گزینه

(سیا هجره‌زاده صابری)

هنجامی که می‌گوییم جملات ناقص قضیه نیستند. منظور جملات ناتمام است که هنوز حکم قضیه در آن‌ها تکمیل نشده است. در عبارت گزینه چهارم هر چند موضوع قضیه ذکر نشده ولی قضیه ناتمام نیست و حکم بیان شده است و یک جمله خبری کامل باعنایست.

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یکی از ویژگی‌های قضیه خبری بودن آن است. برخیز و بیا هر دو فعل امر بوده در نتیجه جمله از نوع انشایی است که قضیه محسوب نمی‌شود.

گزینه «۲»: ویژگی دیگر قضایای منطقی تام بودن آن‌ها می‌باشد یعنی جمله خبری بایستی به صورت کامل مطرح شود و شنونده منتظر ادامه خبر نباشد.

در این عبارت حرف ربط که آمده است که نشان‌دهنده اتصال دو جمله می‌باشد اما بخش دوم آن ذکر نشده اکنون که گل سعادت پریار است ...؟

گزینه «۳»: اولاً ابتدای جمله حرف «که» نشان‌دهنده وابسته بودن جمله است و ثانیاً معنای عبارت پرسشی است.

(منطق، قضیه هملی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

«۳» گزینه

(کتاب آبی)

برای مثال در عبارت «پایخت ایران تهران است» هر چند جای موضوع و محمول عوض شده اما همچنان از لحاظ منطقی تهران موضوع است نه محمول.

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در قضیه حملی، محمول وصف و حالت موضوع است.

گزینه «۲»: الزاماً مقدم در ابتدای جمله نمی‌آید و گاهی اوقات بعد از تالي ذکر می‌شود.

گزینه «۴»: همه جمله‌ها قابلیت صدق و کذب ندارند مانند امر و نهی.

(منطق، قضیه هملی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(علیرضا نصیری)

۱۹۸- گزینه «۱»

ما اشیاء پیرامون خود را می‌شناسیم و از این طریق با آن‌ها ارتباط برقرار می‌کنیم. بنابراین انسان نمی‌تواند بدون داشتن شناختی از اشیاء با آن‌ها ارتباط برقرار کند.

پرسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: طبق متن کتاب درسی انسان در مورد گذشته و آینده (که فعل ام وجود نیستند) می‌اندیشد و شناختی حاصل می‌کند. از طرفی می‌دانیم که شناخت انسان گاهی به تصورات خیالی تعلق می‌گیرد (اسطوره‌ها و افسانه‌ها) به همین خاطر است که علاوه بر موجودات انسان می‌تواند شناختی نسبت به معدهای نیز داشته باشد.

گزینه «۳»: استفاده مختلف از اشیاء نشان‌دهنده شناخت ما از آن‌هاست. اما این موضوع بدین معنا نیست که شناخت ما درست است. شناخت ما در مورد یک شیء می‌تواند در بخش‌هایی اشتباہ باشد و همچنان قادر باشیم که از آن استفاده کنیم.

گزینه «۴»: آموزش‌پذیری نشان‌گر این است که شناخت انسان قابلیت گسترش دارد اما نامحدود و بی‌کرانگی شناخت را نمی‌توان از صرف مفهوم آموزش استنباط کرد.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(کتاب آبی)

۱۹۹- گزینه «۳»

البته ما می‌دانیم که حقایق بسیاری وجود دارد که هنوز انسان نتوانسته آن‌ها را بشناسد. همچنین ممکن است ما در توانایی خود برای شناخت برخی امور شک کنیم؛ مثلاً با خود بگوییم که «آیا ما می‌توانیم به همه اسرار مغز پی ببریم؟» اما این شک، غیر از شک در امکان اصل شناخت است.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(کتاب آبی)

۲۰۰- گزینه «۱»

پیشرفت دانش بشری، خود دلیلی بر توانایی بشر برای رسیدن به معرفت است. یکی از راه‌های این پیشرفت پی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح آن‌ها است؛ مثلاً منجمان قدیم، عموماً فکر می‌کردند که خورشید به دور زمین می‌گردد و زمین مرکز جهان است. اما منجمان جدید پی برند که این نظر اشتباه بوده و زمین به دور خورشید در حرکت است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۲» و «۴»: بشر وجود اشتباه و حقایقی را که هنوز نتوانسته آن‌ها را بشناسد، به معنای ناتوانی در کسب معرفت تلقی نمی‌کند.

گزینه «۳»: دستیابی انسان به دانش‌های مختلف در شاخه‌های گوناگون علم، نتیجه تلاش او برای درک خود و جهان پیرامون خویش است.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۳۸)

(علیرضا نصیری)

۱۹۳- گزینه «۳»

ملتوس در دادگاه دو اتهام به سقراط وارد کرد: ۱) گمراه کردن جوانان و ۲) انکار خدایانی که همه به آن‌ها باور دارند (رد گزینه ۴). سقراط در رد اتهام بی‌خدایی استدلالی مطرح کرد که باور خودش به خدا را ثابت می‌کرد. او چنین استدلال کرد که: فردی که به صفات و آثار چیزی باور دارد باید به خود آن چیز هم باور داشته باشد و از آنجا که سقراط به صفات خدایی باور دارد، در نتیجه باید به خود خدا نیز معتقد باشد. بنابراین سقراط در این استدلال از پذیرش صفات خدا به پذیرش وجود خدا می‌رسد.

دقت کنید که بیان سقراط بیشتر استدلالی است تا تمثیلی و ثانیاً پذیرش یک امر مقدم بر پذیرش صفات آن است، نه بر عکس! (رد گزینه ۱)

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس انریشه، صفحه‌های ۳۹ و ۴۱)

(علیرضا تقی‌پور)

۱۹۴- گزینه «۱»

سقراط باور خود به خدا را از طریق باور خود به آثار و اوصاف خدا ثابت می‌کند. بنابراین در استدلال خود به نوعی از معلول به علت می‌رسد.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس انریشه، صفحه ۴۱)

(کتاب آبی)

۱۹۵- گزینه «۳»

سخن سقراط مبنی بر اینکه دنای حقیقی فقط خداست؛ بدین معنی نیست که انسان بهره‌ای از شناخت ندارد و شناخت فقط از آن خداست. بلکه منظور این است که فقط خداوند است که همه چیز را می‌داند و جهل و نادانی به او راهی ندارد.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس انریشه، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(کتاب آبی)

۱۹۶- گزینه «۲»

وقتی می‌گوییم انسان می‌تواند خطاب کنند، معنایش این است که می‌تواند اشیا را بشناسد در عین حال امکان خطاب هم وجود دارد. اما سایر گزینه‌ها هر کدام به نحوی هرگونه شناخت انسان را انکار می‌کنند.

به عبارتی گزینه «۲» نشان از خطاب‌پذیری شناخت است؛ اما سایر گزینه‌ها انکار امکان شناخت می‌باشد.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۳۵)

(علیرضا نصیری)

۱۹۷- گزینه «۱»

مفهوم شناخت، مفهومی بدیهی است که هر کسی آن را می‌فهمد. از طرفی هیچ مفهومی واضح‌تر از شناخت نیست تا بتوان از آن یک تعریف مفهومی ارائه داد (تأیید گزینه ۱). حال ممکن است که در الفاظ ابهامی وجود داشته باشد (رد گزینه ۴) و در این صورت باید تعریفی لفظی از آن ارائه داد تا ابهام به وجود آمده برطرف شود، اما قطعاً ما همواره به این تعریف لفظی نیازمند نیستیم (رد گزینه ۳). امکان ارائه دادن تعریف مصداقی از شناخت نیز ممکن است. مثلاً با بیان کردن چند مورد از شناخت‌هایی که هرکس دارد این موضوع را برای او روشن کنیم (رد گزینه ۲).

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۳۶)

(موسسه عفتی)

«۲۰۷- گزینه ۱»

رمزگردانی به صورت‌های مختلف صورت می‌گیرد. کودکان به صورت جزء‌به‌جزء اطلاعات را رمزگردانی می‌کنند. در حالی که بزرگسالان به صورت کلی و خلاصه رمزگردانی می‌کنند. رمزگردانی جزء‌به‌جزء شامل جزئیات یک موضوع یا رویداد است. در حالی که رمزگردانی کلی در برگیرنده خلاصه موضوع است. در رمزگردانی جزء‌به‌جزء امكان خطای بیشتری وجود دارد. به همین دلیل به حافظه کودکان نمی‌توان اعتماد کرد.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۲)

(فرهار علی‌ثرار)

«۲۰۸- گزینه ۲»

حافظه در هریک از مراحل سه‌گانه (رمزگردانی - ذخیره‌سازی یا اندازش - بازیابی) امکان خطای دارد. ممکن است در مراحل اول و دوم مشکلی وجود نداشته باشد، اما مشکل در بازیابی به عدم پادآوری خاطرات منجر شود.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

(همیرضا توکلی)

«۲۰۹- گزینه ۲»

گزینه «۲» اشاره دارد به رمزگردانی دیداری همراه با تصویری در حالی که سایر گزینه‌ها اشاره‌ای به مرحله رمزگردانی ندارند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۹)

(موسسه عفتی)

«۲۱۰- گزینه ۱»

زمان بازیابی	ظرفیت یا گنجایش اندازش	نوع رمزگردانی	مراحل حافظه
انواع حافظه			
حدود نیم ثانیه	نامحدود	حسی	حسی
چند دقیقه	۷±۲ ماده	حسی (همراه با توجه)	کوتاه‌مدت
از چند دقیقه تا آخر عمر	نامحدود	عمدتاً معنایی	بلندمدت

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۷)

اقتصاد

(سara شریفی)

«۲۱۱- گزینه ۳»

الف) صحیح است.

ب) نادرست است؛ در سطح دستمزد ۲ میلیون تومان (برای هر ماه) بازار با مازاد تقاضا رویه رواست. در این سطح از دستمزد به دلیل پایین بودن آن، مؤسسات و بنگاه‌ها تمایل زیادی به استخدام نیروی کار دارند ولی نیروی کار حاضر به استخدام با این سطح از دستمزد نیست. در نتیجه کارفرمایان مجبور می‌شوند سطح دستمزد را افزایش دهند و در این حالت تمایل افراد برای استخدام نیز افزایش می‌یابد. بنابراین دستمزد تا رسیدن به سطح دستمزد تعادلی افزایش می‌یابد.

پ) نادرست است؛ در دستمزد ۵ میلیون تومان (برای هر ماه) بازار دارای مازاد عرضه است. تعداد زیادی از افراد حاضر به کار در این سطح دستمزد هستند ولی کارفرمایان تمایل به استخدام این تعداد از افراد با این سطح دستمزد ندارند. در نتیجه چون گروهی از افراد بیکار هستند حاضرند با سطح دستمزد پایین تری کار را انجام دهند. بنابراین دستمزد تا سطح رسیدن به دستمزد تعادلی پایین می‌آید.

روان‌شناسی**«۲۰۱- گزینه ۲»**

(موسسه عفتی)

هر چهار نفر بو را احساس کرده و به آن توجه کرده‌اند، اما فقط محمد در صدد رفع آن بوده، به آشپزخانه رفته و آن را ادراک کرده است.

(روان‌شناسی، اساس، توهه، ادرآک، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

«۲۰۲- گزینه ۴»

(مهربانی پاک)

تحریک هر یک از گیرندهای حسی تابع شدت محرك است؛ یعنی تحریک حواس از سوی محرك باید به میزان خاصی برسد تا آن عضو تحریک حسی شود؛ مثلاً صدا باید به شدت خاصی برسد تا گوش ما آن را بشنود.

(روان‌شناسی، اساس، توهه، ادرآک، صفحه ۷۱)

«۲۰۳- گزینه ۱»

به همه چیزهایی که در دامنه توجه ما قرار می‌گیرد، آگاهی کامل نداریم. مثال گزینه «۱» نشان می‌دهد شخص از محرك صوتی (حرف زدن طرف مقابل)، آگاهی نسبی دارد و آگاهی اش کامل نیست (از محتوای حرف‌های او اطلاعی ندارد).

(روان‌شناسی، اساس، توهه، ادرآک، صفحه‌های ۷۴ و ۷۸)

«۲۰۴- گزینه ۳»

گزاره اول اشاره دارد به پدیده گوش به زنگی که در آن، خستگی باعث تأخیر در پاسخ به محرك می‌شود.

گزاره دوم اشاره دارد به پدیده آماده‌سازی که در آن، شناخت محرك تحت تأثیر ارائه پیشین قرار می‌گیرد و دریافت بعدی تسهیل می‌شود.

(گزاره سوم اشاره به عوامل ایجاد تمرکز و تغییر درونی محرك‌ها دارد.)

(روان‌شناسی، اساس، توهه، ادرآک، صفحه‌های ۷۴ و ۷۸)

«۲۰۵- گزینه ۴»

(مهربانی پاک)

موقعیت دیابای علامت	وضعیت علامت	نحوه گزارش حضور علامت	علامت هدف	گزینه
هشدار کاذب	غائب	بسیاری کردن بیمار	ابتلا به کرونا	۱
هشدار کاذب	غائب	به صدرا مدن آذیر خودرو	حضور دزد	۲
هشدار کاذب	غائب	اعلام تعطیلی مدارس	بارش برف	۳
اصابت	حاضر	استفاده از ماسک	آلودگی هوا	۴

(روان‌شناسی، اساس، توهه، ادرآک، صفحه ۷۷)

«۲۰۶- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

آزمایش ابینگهوس مربوط به اثر گذشت زمان در حافظه است که کاهش فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری یک مطلب، می‌تواند از فراموشی ناشی از آن جلوگیری کند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

گزینه «۲»: وقتی یک اقتصاد منابع غیرفعال دارد؛ به راحتی می‌تواند با استفاده از آن منابع غیرفعال، کالا و خدمات زیادی تولید کند.
گزینه «۳»: اساسی‌ترین شاخص ارزیابی وضعیت استغال کشور نرخ بیکاری است. نرخ بیکاری از نسبت تعداد بیکاران به کل جمعیت فعال کشور ضرب بر صد به دست می‌آید.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۴ تا ۸۶)

(نسرین بعفری)

۲۱۶- گزینه «۳»

سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای یک سال = سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال بعدی

$$\times 100 \cdot \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌هادر ابتدای سال دوم}}{\text{سطح عمومی قیمت‌هادر ابتدای سال دوم}} = \frac{\text{نرخ تورم سال دوم}}{\text{سطح عمومی قیمت‌هادر ابتدای سال دوم}}$$

$$-\frac{4200 - x}{x} \times 100 \Rightarrow -20x = 100(4200 - x)$$

$$-x = 5(4200 - x) \Rightarrow -x = 21,000 - 5x$$

$$\Rightarrow 4x = 21,000 \Rightarrow x = \frac{21,000}{4} = 5,250$$

میلیون تومان (اقتصاد، تورم و کاهش قدرت فرید، صفحه ۱۶)

(سارا شریفی)

۲۱۷- گزینه «۲»

تشریم گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: در زمان‌های گذشته، برخی کالاهای خاص که در هر منطقه پر طرفدار بود به عنوان اولین پول مورد استفاده قرار گرفت. مثلاً در ایران، غلات؛ در هندوستان، صدف، در تبت، چای و در روسیه، پوست سمور خواهان بیشتری داشت.

گزینه «۳»: بی‌مبالغی و یا سوءاستفاده برخی از صرافان از اعتماد مردم و یا تعداد زیاد انواع رسیدها و صرافی‌ها که آشنازی و اعتبارسنجی آن‌ها را برای مردم سخت کرده بود، موجب شد تا دولتها برای جلوگیری از بروز این‌گونه مشکلات به ناچار چاپ و انتشار اسکناس را بر عهده گیرند. ایده سپردن نشر پول به یک بانک تجاری از اینجا شکل گرفت.

گزینه «۴»: زمانی که پول طلا و نقره رایج بود، پشتوانه پول، همان طلا و نقره موجود در خود پول بود و پشتوانه پول‌های کاغذی هم پول‌های فلزی و شمشهای طلا و جواهراتی بود که نزد صراف یا بانک بود.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت فرید، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

(مهدی فیبانی)

۲۱۸- گزینه «۳»

بیکار کسی است که بالاتر از ۱۵ سال دارد و در جستجوی کار است؛ اما کاری برای خود پیدا نمی‌کند. (موارد د و ه)

بررسی سایر موارد:

(الف) کسانی که بازنشسته‌اند و دنبال کار نمی‌گردند جزوی از جمعیت غیرفعال جامعه محسوب می‌شوند.

(ب) همه کسانی که در غیر از زمینه تخصصی شان مشغول به کار و فعالیت باشند، شاغل محسوب می‌شوند.

(ج) همه کسانی که به صورت پاره‌وقت مشغول به کارند شاغل به حساب می‌آیند، در حالی که آن‌ها در جستجوی شغل تمام وقت هستند و ممکن است خود را شاغل به حساب نیاورند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

ت) نادرست است؛ نمودار عرضه، صعودی است. عرضه کننده نیروی کار همان کارگرانی هستند که با نیروی بدنی و یا فکری خود، محصول یا خدمتی را تولید می‌کنند و حاضرند کار خود را در اختیار تقاضاکنندگان کار قرار دهند.

تقاضاکنندگان نیروی کار؛ صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند. (گاهی در اقتصاد به تقاضاکنندگان نیروی کار، کارفرما هم می‌گویند).

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

(مهدی فیبانی)

۲۱۹- گزینه «۴»

(الف)

$\times 10\% \text{ جمعیت کل کشور} = \text{جمعیت غیرفعال}$

$$\Rightarrow \frac{15}{100} \times 90,000,000 = 13,500,000$$

$\frac{4}{5} \text{ جمعیت غیرفعال} = \text{جمعیت شاغل}$

$$\Rightarrow \frac{4}{5} \times 90,000,000 = 72,000,000$$

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار

$$\Rightarrow 1,200,000 - 720,000 = 480,000$$

$$\text{درصد } 40 = \frac{480,000}{1,200,000} \times 100 = \frac{40}{100} \text{ جمعیت بیکار} = \frac{40}{100} \text{ نرخ بیکاری}$$

(ب) می‌دانیم مجموع جمعیت فعال و غیرفعال، جمعیت افراد ۱۵ سال و بالاتر را تشکیل می‌دهند؛ بنابراین:

جمعیت غیرفعال + جمعیت فعال = جمعیت افراد ۱۵ سال و بالاتر

$$\Rightarrow 1,200,000 + 900,000 = 2,100,000$$

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

(مهدی فیبانی)

۲۲۰- گزینه «۴»

بررسی موارد:

- درست است.

- نادرست است. نوسانات نرخ ارزش پول ملی ما اثر منفی دارد و منجر به کاهش قدرت خرید پول ملی و در پی آن منجر به تورم می‌شود.

- نادرست است؛ در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند «وسیله مناسبی برای پرداخت آینده» نیز باشد.

- درست است.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت فرید، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

(سارا شریفی)

۲۲۱- گزینه «۴»

مردم می‌توانند از طریق ایجاد نهادهای توانمندسازی، خیریه و کمکهای مردمی، تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه، فعالیت‌های جهادی از یکدیگر در برابر خطر فقر و نابرابری محافظت کنند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۹۰)

(مهدی فیبانی)

۲۲۲- گزینه «۴»

تشریم گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: همه کسانی که شغلی ندارند، بیکار نیستند. بیکار کسی است که بالاتر از ۱۵ سال دارد و در جستجوی کار است؛ اما کاری برای خود پیدا نمی‌کند. بنابراین کسانی که دانش‌آموز و دانشجو هستند و یا بازنشسته و خانه‌دارند و دنبال کار نمی‌گردند، بیکار محسوب نمی‌شوند.

(همیرضا توکلی)

فرد آدمی را به شکل پرنده دیده است و این «آدم پرنده‌گون» واقعاً مصدق خارجی ندارد.

همچنین ممکن است اعصاب بینایی فرد تحریک شده باشند، یعنی شخص با خود همسایه‌اش مواجه شده باشد (پس احساس و تحریک عصب موجود باشند)، اما در فرایند ادرارک دچار مشکل شده باشد (مثلاً بر اثر آسیب مغزی). (روان‌شناسی، اساس، توهه، ادرارک، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

(محمد رسانی)

هشدار کاذب: ردیابی محركی که غایب بوده است. در این مثال علی محركی را انتخاب کرده که غایب بوده است و هشدار کاذب شکل گرفته است. (روان‌شناسی، اساس، توهه، ادرارک، صفحه ۷۷)

(کتاب آینی)

میزان انگیختگی ذهنی، تحت تأثیر عوامل فیزیولوژیکی و روان‌شناسی است. مهسا به دلیل این که شب قبل به مهمانی رفته و کم خوابیده و صحابه نیز نخورده است، تمکز کافی را سر کلاس ندارد.
نکته: موضوع یکنواختی تدریس برای هر دو یکسان است. (روان‌شناسی، اساس، توهه، ادرارک، صفحه ۷۷)

(فرهاد علی‌نژاد)

ردهای حسی ذخیره‌شده در حافظه حسی، در صورت «توجه» به اطلاعات تبدیل می‌شوند و به حافظه کوتاه‌مدت و کاری انتقال می‌یابند. یکی از رایج‌ترین خطاهای «اضافه‌کردن» بازشناسی یا یادآوری غیرواقعی رویدادهایی است که اتفاق نیافتدادهند یا اینکه شخص از رخداد آن‌ها بی‌اطلاع است. در چنین حالتی می‌گویند حافظه کاذب شکل گرفته است. (روان‌شناسی، هافظه و عمل فراموشی، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

(همیرضا توکلی)

در اینجا بحث این است که چند نوع رمزگردانی به کار رفته است و از این جهت، گزینه «۳» به خاطر استفاده از معنایی و غیرمعنایی، ساده‌تر به خاطر سپرده می‌شود.

(روان‌شناسی، هافظه و عمل فراموشی، صفحه ۹۶)

(مهدی پاهردی)

هر سه رمزگردانی دیداری، شنیداری و معنایی هم در کودکان و هم در بزرگسالان دیده می‌شود. همچنین برخورداری از رمزگردانی و اندوزش خوب متضمن داشتن حافظه کافی نیست و بازیابی خوب نیز مورد نیاز است. (روان‌شناسی، هافظه و عمل فراموشی، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۴)

(مهدی پاهردی)

به یادآوردن خاطرات خوش محقق‌نشده، مصدق خطا اضافه کردن و به یادآوردن خاطرات تلخ اتفاق افتاده، نشانگر خطا فراموشی و حذف کردن هستند. عوامل عاطفی (رمزگردانی بهتر یا دشوارتر خاطرات)، نشانه‌های بازیابی (یادآوری بهتر خاطرات) و گذشت زمان (framoshی در اثر گذشت زمان) به صورتی برابر در مورد بازیابی خاطرات خوب و تلخ مؤثر هستند. (روان‌شناسی، هافظه و عمل فراموشی، صفحه ۹۹)

(موسی عفتی)

در حافظه معنایی دانش عمومی ذخیره می‌شود و حافظه رویدادی در برگیرنده تجربه مشخصی است که به یک زمان و مکان مشخص مربوط می‌شود.

(روان‌شناسی، هافظه و عمل فراموشی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

«۴» ۲۲۳

(سara شریفی)

«۴» ۲۱۹

تشریم گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: زمانی که اقتصاد کشور گرفتار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست کاهش نقدینگی یا همان کاهش حجم پول در گردش را به کار می‌گیرد.
گزینه «۲»: دولت به دو روش می‌تواند عرضه را افزایش دهد؛ روش اول آن است که ظرفیت‌های تولیدی را افزایش دهد؛ اما از آنجا که این روش معمولاً زمان بر است، دولت‌ها ترجیح می‌دهند از طریق افزایش واردات، بازار را تنظیم کنند.

گزینه «۳»: بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد یا با خرید اوراق مشارکت، نقدینگی بیشتری به جامعه تزریق کند.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت فرید، صفحه ۱۰۳)

«۴» ۲۲۴

(کتاب آینی)

«۳» ۲۲۰

$$\frac{\text{سطح قیمت قبلی} - \text{سطح قیمت جدید}}{\text{سطح قیمت قبلی}} \times 100 = \text{تورم}$$

$$\frac{70 - 50}{50} \times 100 = \frac{20}{50} \times 100 = \text{نرخ تورم در کشور A}$$

$$\text{نرخ تورم در کشور C} = \text{نرخ تورم در کشور B} = \text{نرخ تورم در کشور A} = \frac{40}{\text{درصد}}$$

برای کشور B داریم:

$$40 = \frac{x - 80}{100} \Rightarrow 160 = 5(x - 80) \Rightarrow 160 = 5x - 400$$

واحد پولی $x = 112$ (سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال در کشور B) \Rightarrow برای کشور C داریم:

$$40 = \frac{140 - y}{100} \Rightarrow 2y = 5(140 - y) \Rightarrow 2y = 700 - 5y$$

واحد پولی $y = 100$ (سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال در کشور C) \Rightarrow (اقتصاد، تورم و کاهش قدرت فرید، صفحه ۱۰)

روان‌شناسی

«۳» ۲۲۷

(موسی عفتی)

«۲» ۲۲۱

مهتمین عامل کاهش کارکرد گوش بهزندگی، «خستگی» افراد است. پیدا کردن محرك هدف تابع «تعداد عوامل انحرافی» و «ویژگی منحصر به فرد هدف» است.

(روان‌شناسی، اساس، توهه، ادرارک، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

«۲» ۲۲۸

(فرهاد علی‌نژاد)

«۲» ۲۲۲

محرومیت حسی یعنی اینکه فرد در شرایطی قرار بگیرد که هیچ یک از گیرنده‌های حسی تحریک نشود.

تحریک هریک از گیرنده‌های حسی تابع شدت محرك است؛ یعنی تحریک حواس از سوی محرك باید به میزان خاصی برسد تا گیرنده حسی آن را احساس کند.

(روان‌شناسی، اساس، توهه، ادرارک، صفحه‌های ۶۹ و ۷۱)

«۴» ۲۳۰

علوم و فنون ادبی (۳)

(مبتدی فرهادی)

۲۳۶- گزینه «۲»

مضامین کلی و ذهنی، مسائل اخلاقی، عارفانه‌سرایی و غزل‌گویی که با ساخت فرهنگ و جامعه گذشته ما همانه‌گ بود، تا حد زیادی کارایی خود را از دست داد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

(مبتدی فرهادی)

۲۳۷- گزینه «۳»

قالب‌های شعری در عصر بیداری کم‌ویش مانند گذشته ادامه یافت و تغییر چندانی نداشت. توجه به قالب قصیده و منشی در شعر ملک‌الشعرای بهار و ادیب‌الممالک فراهانی (شاعران سنت‌گرا) بیشتر بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

(ممید مرثی)

۲۳۸- گزینه «۴»

حذف همزه در سایر ابیات:

گزینه «۱»: غم آزاده ← گمازاده (نکته: در « بشنو این » خواندن صحیح شعر، با همزه است و وزن شعر حذف همزه را ایجاب نخواهد کرد.)

گزینه «۲»: مگر اسباب ← مگر سباب

گزینه «۳»: باشدت ای ← باشدتی، دلافتاده ← دلفتاده

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۴۹)

(ممید مرثی)

۲۳۹- گزینه «۲»

همه ابیات در وزن «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» سروده شده‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای ششم مصراج دوم

گزینه «۳»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای هفتم مصراج دوم

گزینه «۴»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای هفتم مصراج اول

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۲)

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

۲۴۰- گزینه «۲»

تقطیع بیت دوم بدین صورت است:

-UU - U - U -- UU - U - U
--- UUU - U - U - U - U

در پایه آوایی دوم و سوم مصراج دوم، تغییر کمیت‌ها مشخص است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۲)

(سیدعلیرضا احمدی)

۲۴۱- گزینه «۱»

مراعات‌نظری (ب): گوهر، قیمت، زر و کان / تلمیح (د): اشاره به داستان حضرت یوسف (ع) / تکرار (الف): تکرار واژه «جان» / جناس (ج): «باد» و «داد»

(علوم و فنون ادبی (۳)، برعی، ترکیبی)

ریاضی و آمار (۳)

۲۳۱- گزینه «۲»

(ریاضی مشتاق نظم)

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

۱۴, ۱۴, ۱۴, ۱۵, ۱۵, ۱۵, ۱۶, ۱۶, ۱۷, ۱۷, ۱۸, ۱۸

۱۲ داده داریم، بنابراین میانه برابر است با:

۱۶ = میانه

$$\frac{۱۴+۱۵}{۲} = \frac{۱۷+۱۷}{۲} = ۱۷ \quad \text{جارک سوم} \quad \text{و} \quad \frac{۱۴/۵}{۲} = ۲/۵$$

$$IQR = ۱۷ - ۱۴/۵ = ۲/۵$$

$$= ۱۸ - ۱۴ = ۴ \Rightarrow ۴ - ۲/۵ = ۱/۵$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۲۳۲- گزینه «۳»

(امیر زرآندوز)

در مرحله سوم چرخه آمار اشتباه رخ داده است چون هدف این نظرسنجی، فقط بررسی مدت زمان تماشای تلویزیون نیست بلکه باید مشخص شود که هر دانش‌آموز چه نوع برنامه‌هایی را به میزان مشاهده می‌کند. (مانند فیلم، مستند، مسابقه و ...)، بنابراین جمع‌آوری داده‌ها باید دوباره انجام شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴)

۲۳۳- گزینه «۱»

ابتدا زاویه A را به دست می‌آوریم:

$$\alpha_A = ۳۶۰^\circ - (۱۰۰^\circ + ۱۲۰^\circ + ۹۰^\circ) = ۳۶۰^\circ - ۳۱۰^\circ = ۵۰^\circ$$

$$\frac{۵۰}{۳۶۰} = \frac{x_A}{100} \Rightarrow x_A = \frac{۵۰ \times 100}{۳۶۰} \approx ۱۴$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۲)

۲۳۴- گزینه «۳»

(محمد بهیرایی)

انتخاب واحد اندازه‌گیری مناسب در گام دوم (طرح و برنامه‌ریزی) و ارائه نمودارها و تحلیل داده‌ها در گام چهارم (تحلیل داده‌ها) صورت می‌گیرد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۷)

۲۳۵- گزینه «۳»

میانگین ده داده برابر ۸ است و داریم:

$$(x_1 - 8)^2 + (x_2 - 8)^2 + \dots + (x_{10} - 8)^2 = ۹۰$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{۹۰}{10} = ۹ \Rightarrow \sigma = ۳$$

$$\Rightarrow b = \bar{x} + \sigma = ۸ + ۳ = ۱۱$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۱)

جامعه‌شناسی (۳)

(ارغوان عبدالملکی)

گزینه «۲۴۶

کنش اجتماعی، خشت بنای جامعه است. تمامی پدیده‌های خرد و کلان با کنش اجتماعی پدید می‌آیند. ساختارهای اجتماعی هر چقدر هم که جاافتاده و باسابقه باشند با کنش اجتماعی افراد به وجود آمده‌اند و برقرارند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۳۳)

(کتاب آبی)

گزینه «۲۴۷

تشریح عبارت‌های نادرست

اصطلاح جنگ‌های نامنظم را اولین بار شهید مصطفی چمران به کار برد و روش‌های ویژه‌ای برای آن ابداع کرد. مقاومت مردم مسلمان آمری در برابر داعش، نمونه‌ای بارز از جنگ‌های نامنظم است نه اولین نمونه آن. افراد دارای قدرت تغییر در ساختارهای موجود و حذف آن‌ها هستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۵)

(ارغوان عبدالملکی)

گزینه «۲۴۸

- هر جامعه‌ای نظامی دارد، این نظم تا حد زیادی حاکم بر افراد است و به اقدامات آن‌ها شکل می‌دهد.

- نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند، همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت.

- کنش اجتماعی، فعالیت معناداری است که با توجه به دیگری انجام می‌شود.

- نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۳، ۳۶ و ۴۰)

(ارغوان عبدالملکی)

گزینه «۲۴۹

پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی:

ویژگی انکارشده کنش	پیامد
ارادی بودن کنش	سرکوب روحیه خلاق انسان
هدف‌دار بودن	سقوط ارزش‌ها
آگاهانه و معنادار بودن کنش	افول معانی

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

(کتاب آبی)

گزینه «۲۵۰

دو بال موقفيت انسان‌ها: نظم اجتماعی و خلاقیت نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد: قفس آهنهای / خلاقیت‌زدایی افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند: تأکید افراطی بر نظم اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۳۷)

(همیده مهرانی)

«۲۴۲- گزینه ۳»

تلمیح: اشاره به داستان حضرت ابراهیم (ع)، مبارزة وی با نمرود و گلستان شدن آتش بر ایشان / بیت فاقد جناس است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تضاد: «گرفتار» و «آزاد»، «نیست» و «است» / تکرار: که، گرفتار

گزینه «۲»: تناقض: دیدن شخصی که کور مادرزاد است. / لف و نشر: لف ۱: رخ، لف ۲: زلف، نشر ۱: روز، نشر ۲: شب

گزینه «۴»: مراعات نظیر: خُم، میکده / تشبیه: سیل کهسار خم، خانه پرهیز (علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

«۲۴۳- گزینه ۳»

فاده تلمیح / تشبیه: «تنگنای کفر» / تضاد: «کفر» و «ایمان»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد تشبیه است.

گزینه «۲»: دارای تلمیح است.

گزینه «۴»: دارای تلمیح است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

(ممسن اصلی)

«۲۴۴- گزینه ۲»

مفهوم مشترک ابیات مرتبط «از خود بی‌خود بودن و دلدادگی عاشق» است.

مفهوم بیت گزینه «۲»: حاضر بودن یاد معشوق در خاطر عاشق در همه احوالات

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۰)

(سیدمحمد هاشمی)

«۲۴۵- گزینه ۱»

در این بیت، حافظ، سرسپردگی و عشق بی‌پایان خود به محبوب را نشان می‌دهد و می‌گوید: با وجود چهره زیبای تو، رفتن به با غ و بوستان خطاست، اما در بیت صورت سؤال و ابیات دیگر گزینه‌ها، صحبت از مرگ عزیزان و دردناک بودن این رنج است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۴۶)

(کتاب آبی)

پذیرش معنای اول اتفاق هم با انکار اصل علیت و هم با انکار اصل وجود علی محقق می شود. در سایر گزینه ها عبارت مربوطه صحیح است.

(فسلوگ دوازدهم، کرام تصویر از بهان، صفحه ۲۶ تا ۲۴)

(نیما پواهری)

از نظر افلاطون خداوند مادی نیست و از جسم مبرآست و موجودی کاملاً مجرد است. بنابراین نمی توان آن را با حس و مشاهده چشم دریافت. اما رؤیت عقلی یا همان شهود عقلی از جنس تجربه حسی نیست. بلکه از نظر او مثال خیر (خداوند) و حتی سایر موجودات عالم مثل را می توان با شهود و رؤیت عقلی دریافت.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: خداوند ماده نیست و مجرد است. بنابراین فاقد جزء و بخش است و در آن صیرورت و تغییر نیست؛ از این رو موجودی واحد و فاقد اجزا می باشد.

گزینه «۲»: خداوند فانی نیست و ابدی است. اما از لی نیز هست. جالب است بدانید که افلاطون از لی بودن خدا را از همان ابدی بودن آن استنتاج می کند.

گزینه «۴»: همه چیز در پرتو مثال خیر (خداوند) دارای حقیقت می شود. سهوروری با الهام از این آموزه های افلاطونی به تبیین آفرینش از جانب نورالانوار و مراتب انوار می پردازد.

به عبارتی دیگر در فلسفه سهوروری نیز همه چیز در پرتو نور حق است که تجلی می یابد.

(فسلوگ دوازدهم، فرا در فلسفه- قسمت اول، صفحه های ۳۱ و ۳۲)

(نیما پواهری)

از نظر کانت معیار و قانون فعل اخلاقی معیاری عقلی است که در خود کنش نهفته است. ما باید وظیفه خود را صرفاً برای انجام وظیفه انجام دهیم. اخلاقی بودن یک کنش بسته به عوامل بیرونی نظری سعادت، منفعت، دستورات خداوند و ... نیست. خود کار یا درست است یا نادرست و ما نمی توانیم برای توجیه یک عمل غیراخلاقی به یک عامل بیرونی متول شویم. اما توجه کنید که این بحث در رابطه با معیار اخلاقی بودن یا نبودن کنش های ما می باشد. اما کانت برای تحقق و انجامشدن کنش اخلاقی وجود خداوند و عالم غیرمادی را لازم می داند؛ زیرا تا اختیار نباشد، کنش اخلاقی ای نیست و برای اینکه انسان اختیار داشته باشد، وجود نفس و جهان غیرمادی و خداوند ضروری است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: اخلاقی بودن اعمال ما بسته به اتصال آن ها با سعادت یا فضیلت خاصی نیست.

گزینه «۲»: معیار اخلاقی بودن یک کنش در خود آن نهفته است و با عقل دریافته می شود، نه با فرامین خداوند.

گزینه «۳»: هر چند خداوند یا هر عامل بیرونی دیگر در اخلاقی بودن یا نبودن کنش های ما تغییری ایجاد نمی کنند، اما وجود آن ها برای تحقق و انجامشدن افعال اخلاقی لازم است.

(فسلوگ دوازدهم، فرا در فلسفه- قسمت اول، صفحه ۳۶)

(کتاب آبی)

کانینگهام می نویسد: «قبول خداوند زندگی ما را در بستری قرار می دهد که آن را برآرزوی و با اهمیت می سازد».

ویلیام چیمز می گوید: «من معتقدم که دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه های شخصی درونی ما نهفته است».

کرکگور نیز معتقد است که ایمان هدیه ای الهی است که خداوند به انسان عطا می کند.

(فسلوگ دوازدهم، فرا در فلسفه- قسمت اول، صفحه های ۳۷ تا ۳۹)

گزینه «۲»

کانینگهام می نویسد: «قبول خداوند زندگی ما را در بستری قرار می دهد که آن را برآرزوی و با اهمیت می سازد».

ویلیام چیمز می گوید: «من معتقدم که دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه های شخصی درونی ما نهفته است».

کرکگور نیز معتقد است که ایمان هدیه ای الهی است که خداوند به انسان عطا می کند.

(فسلوگ دوازدهم، فرا در فلسفه- قسمت اول، صفحه های ۳۷ تا ۳۹)

عربی زبان قرآن (۳)**۲۵۱- گزینه «۳»**

«لا تَهْنِوْ»: سست نشود (رد گزینه ۴) / «لا تَحْزِنُوا»: اندوهگین می باشد (فعل نهی) (رد گزینه ۴) / «واو» در «أَنْتُمُ الْأَعْلَوْنُ» واو حالیه به معنای «در حالی که» است (رد گزینه های ۱ و ۴) / «إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ»: اگر ایمان آورنده باشد (رد گزینه های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۲۵۲- گزینه «۱»

«بَنِيَتْ»: (فعل ماضی مجهول) بنا شد (رد گزینه ۴) / «إِلْتَعَوْضُ»: (فعل مضارع مجهول) تا جبران شود (رد سایر گزینه ها) / «خَسَائِرُ»: زیان ها / «اختراعی»: (نکره) یک اختراع، اختراعی / «يَصَحَّحُ»: (فعل مضارع مجهول) تصحیح شود (رد سایر گزینه ها) / «خَطَأً»: (نکره) یک خطأ، اشتباہی (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۲۵۳- گزینه «۲»

«مَمْدُعَىٰ»: (ممدد علی کاظمی نصر آبادی) «مسافران»: المسافرون / «بَا عَجْلَه»: مُستعجلین (رد گزینه های ۳ و ۴) / «بَهْ فِرَوْدَگَاه»: إلى المطار (رد گزینه ۳) / «رَسِيْدَنَد»: وصلوا، وصل، قد وصل (رد گزینه ۱) / «سَوَارُ هَوَّاْيِمَا شَدَنَد»: رکبوا الطائرة (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۲۵۴- گزینه «۳»

در این گزینه، کلمات «والد» و «منصبیاً» غلط هستند و باید به جای آن، کلمات «والد» و «منصبناً» بیانند؛ زیرا به ترتیب «اسم فاعل» و «اسم مکان» هستند.

نکته مهم درسی:

اسم فاعل از فعل ثالثی مجرد، بر وزن «فاعل» می آید.

(غاییه هر کات)

۲۵۵- گزینه «۴»

در این گزینه، «وَأَنَا أَحْفَظُ» حال جمله است. در گزینه های «۱» و «۳» به ترتیب «عاجِلًا» و «بِاحْشِين» حال مفرد (نه به صورت جمله) هستند و در گزینه «۲» هم اصلاً حال وجود ندارد.

(حال)

فلسفه دوازدهم**۲۵۶- گزینه «۳»**

علت تامه شرط لازم و کافی برای تحقق معلوم است. با تحقق علت تامه وجود یافتن معلوم نیز واجب و ضروری است و معلوم نمی تواند از آن سریچی کند (تخلّف معلوم از علت ممکن نیست)؛ و گرنه اصل وجود علی معلومی نقض می شود.

اما علت ناقصه شرط لازم اما ناکافی برای تتحقق معلوم است. معلوم به نحوی از انجاء وابسته به وجود علت است و وجود یافتن علت لزوماً منجر به تتحقق و وجود یافتن معلوم نمی شود.

منظور از به نحوی از انجاء در این عبارت یعنی یک علت از بین علت های موجود که اشاره به علت ناقصه دارد.

(فسلوگ دوازدهم، کرام تصویر از بهان، صفحه ۲۵)

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO

